

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépírók és Költők Társaságának
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 702. Kiadóhivatal 708.

Egy nemzeti hős.

Budapest, április 13.

Siczinsky Mirosláv tegnapelőtt még hóna alatt könyvekkel látogatta a lemerbergi egyetemet és szimpla, névtelen filozofia fiú volt, mint annyi sok más ezer, akinek nevét már a dékán sem ismeri. Tegnap óta azonban saját szavai és egy kisebb népcsoport meggyőződése szerint is „nemzeti hős”, aki igényt tart arra, hogy megemlékezék róla a történelem. Az adott esetből pedig könnyű megcsinálni a recipjét annak, hogy szürke ember miképpen lehet máról holnapra nemzeti hős, gyorsabban, mint ahogy a homályba rejtett gubóból egy ragyogó, himes szárnyú pillangó napvilágra páltan. A recepte, mely egyébként felismerhetően muszka keverék, ez: Végy egy töltött revolvert, azután egy magas állású urat, akiről a köztudat azt mondja, hogy népednek ellensége. Illő szerénységgel, kérő alázatossággal sompolyogj be azután az illető magas állású urhoz s a mikor az kérvényedet udvariasan átveszi, fogd a revolvert és löj bele hat golyót, avagy hetet, tetszésed szerint. Ha ez megtörtént, várd be türelmesen, amíg akasztófára huznak, mert amit föztél, kész: már nemzeti hős vagy!

Siczinsky Mirosláv, a Potocki vére árán híressé lett ruthén diák, e recepte szerint készült nemzeti hős. Nem bicsköljük túl a koturnusos hőseket, akik az esztetika összes szabályait betartva áldozzák föl magukat, éppen azért nem

keresünk szépséghibát abban, hogy valaki orgyilkosság útján akarja megmenteni nemzetét, hanem Siczinskyt a veszedelmes kérvényező szívesen elismerjük annyira hősnak, mint a svájci szabadságharcost, aki saját testébe gyűjtötte az ellenség előre szegezett dárdáit, hogy így törje át a félelmes falanxot. Ez is, az is biztosan tudta, hogy életét feláldozza s egy eszme — akármilyen — kultuszában valaki ha az extázis ekkora fokáig fölemelkedett, már megérdemli a bánulatot, tekintet nélkül a lovagias formákra s a teatralis szabályokra.

A lemerbergi diák tehát valóban hős, de miért nemzeti hős? Nemzeti hős csak akkor volna, hogyha örült merénylétével valami hasznot hozott volna arra a fajra, amiből származott. Ilyen haszon nélkül azonban nemzetének semmi köze az ő tragédiájához, annyira nincs, mintha szegény diák nem is a „nemzeti ügy”-ért, hanem valamely kokott szerelmeért dobta volna oda prédául ifju életét.

Tegyük föl, hogy Galicziában a lengyelek csakugyan elnyomják a ruthéneket. A nemzeti türelmetlenség mai virágkorában gyakori tünet, hogy szolganépek még jobban elnyomják azokat, akik náluk is gyámoltalanabbak. Tegyük föl, hogy ebben a játékban Potocki tényleg kancsuka volt a ruthén nép ellen a lengyelek kezében. Néhány jól irányzott revolvergolyóval azonban lehet-e megoldani az ilyen gordiusi csomót? A rabszolga rögtön szabad nemes lesz-e, hogyha elégeti a kancsukat? Azt hiszünk nem. A

rabszolgatartó egyszerűen más kancsukát szerez, az elvérzett Potockit követi egy másik Potocki s folytatódik a dráma tovább.

Naiv ábrándozó, aki azt hiszi, hogy személyes föllépések döntő szerepet játszanak a népek harcában. Ezt a harcot, mihelyt bizonyos nacionális érdekek szembe kerültek egymással, végig kell vívni, de nem személyes merészséggel, nem revolvergolyóval, hanem más, mélyebben fekvő szociális, gazdasági s kulturális erők fölhasználásával. A harcban pedig nem azok lesznek nemzeti hősek, akik haszon nélkül és okatlanul elvéreznek, hanem azok, akik izzadó munkával szervezik és gyarapítják a nemzeti erőt.

A ruthén diák mártírjuma azonban mégis alkalmas egy tanúság levonására, amely tanúság bennünket magyarokat is érdekel. Itt Európa keletén még csak most ébrednek nemzeti öntudatra a népek s a nagy német birodalom határán innen egyetlen egy állam sincs, amelynek határán belül egységes és osztatlan lenne a nemzeti öntudat. Mi magyarok a forrongó szlávság, forrongó románság közzé ékelve élünk, nem közönséges tehát ránk nézve, hogy ez a ruthén diák életét áldozta föl népeért, — bármilyen céltalan volt ez a mártírjuma — mutatja azt, hogy az indulatok forróját hogyan emelkedik. A harc erős lesz, kegyetlen és könyörtelen! Békés igék hasznavehetetlen frázisok ott,

Őszi játék.

Írta: Relle Pál.

(Utánnomlás tilos.)

Éjfél után érkezett Gosztony a terembe. Bágyadt volt és rosszkedvű. Az ideges embereknek abban az állapotában, melynek okáról nem igen tudnak számot adni maguknak. S amiről nem is nagyon sokat gondolkoznak. Öntudatlanul átadják magukat hangulataiknak és tehetetlenül usznak benne, mint a leháncsolt fatörzs a vágóvölgyi folyók árjában. Lejebb, mindig lejebb. Halkan ringatódzva a hullámtalan vizeken, remegve, nyugtalan, vad tánczozal a bugó, habtarajos örvényeken...

A garderóban leadta kabátját, aztán behúzódtott egy szeparé szögletébe.

Hátra dőlt a székén, ásított. Aztán a gyűrűjével türelmetlenül megkopogtatta a gyufatartót. Pezsgőt rendelt. Könnyűt, francziát, hogy a feje meg ne fájduljon. Olyat, amelyik halk bizsergésbe hozza álmos vérét, megnyugtatja az idegeit és álmat szivárogtat utált, kénytelen virrasztásába.

Fejét az öklére támasztotta és apathikusan nézett ki a terembe.

A szeparé előtt korzót kezdtek a leányok. Félidiszkrét mosolyok surrantak el árván álló pezsgőspohara felett s az arczán beinvitálóan manővrizáltak a tekintetek, melyek a festett szempillák alól szinlelt közönytylesték a keze intését.

Gosztony felhajtott egy pohárral a pezsgő-

ből. Hideg maradt és nem adott ágit senkinek. A lányok megértették. Összenéztek, a tekintetük gyors véleményet cserélt, aztán elszéledtek. Egyik felkapta a vállát, a másik gögösen biggyesztette az ajkát, a harmadik érdes kacagással tilt vissza a söröző társasághoz, ahonnan az imént a pezsgő reményében elhiitlenkedett.

Gosztony szivarozott. Süri füstbodorokat eregetett a csillár felé és elnézte a lilás gomoly viaskodását a terem füstlevegőjével.

Egy leány ment el a szeparé előtt. A tekintetük összevillant egy pillanatra. Gosztony könnyedén előrehajolt és utána nézett a lánynak. Ez a cigányzenekar mögül hátrakapta a fejét, de gyorsan elfordult. Ismerem, — gondolta Gosztony, lehunyta a szemét és idegesen turta fel a multja emlékeit. Egy csomó asszony és leány-név pergett le előtte projektografikus gyorsasággal, színek, képek, hangulatok emlékfioszlányai lebbentek meg egy pillanatra, de hasztalan...

Kopogtatott. A pinczérral magához kérte a leányt.

— Megismert? — kérdezte a lány.

Gosztony mélyen az arczába nézett, aztán odanyújtotta a kezét.

— Klára! — sugta tompán. A hangja remegett.

A lány cigarettára gyújtott.

— Mariette vagyok! — mondta és lehajtotta a fejét.

Gosztony ránézett és bölintott.

A pinczér még egy poharat hozott. Töltött.

Gosztony felemelte a poharát.

— „Nem a virág neve az illatos.”

Mosolygott, amikor idézte.

A leány finoman felkacagott.

— Hol kerestették el? — kérdezte a férfi.

— Párisban.

— Kicsoda?

Csönd.

Mariette belemeredt a poharába. Hallgatott.

A férfi kérlelte.

— Léderer. — felelte a lány halkán.

Gosztony öklével rácsapott az asztalra.

— Az a...

Elhallgatott. A foga összevicsorgott. Egy erős vérhullám végig csapott a testében és pirosra festette az arczát. A keze remegett s az ujjával idegesen dobolt az asztalon. Kerülték az egymás tekintetét. A leány aztán átnyult az asztalon és megsimogatta a férfi kezét. Gosztony megszelidült. Odaütötte a poharát a leányéhoz. Ittak.

— Tizenöt éve, hogy Léderer Pestről elűnt, — mondta aztán Gosztony.

— Tizenöt, — ismételte a lány szomorúan.

— Hagyták futni a... szerencsés fickót.

— Voltak jóbarátai.

— Tudom. És maga?...

— Én vele mentem.

— Szerette őt?

— Nem. Vele kellett mennem. Megigérté,

hogy Párisban mindent jóvá fog tenni.

— Amit a bankkal szemben elkövetett?

— Nem...

Gosztony maga mellé vonta a leányt, szeliden átfogta a derekát és szomorúan nézett az arczába.

— Szegény Mariette!...

A leánynak egy könyecsepp toltult a szem-

ahol ilyen szenvedelmek az érdekelletétek és az ártatlan szentelt víznél is kevesebbet érnek. Az erősebb faj végre is okvetlenül fölfalozza a gyengébbet s az az erősebb, amelyik gazdagabb, műveltebb, faji öntudatban, szervezett összetartásban erősebb lesz, mint a másik.

Ebben a harcban pedig nagy szükség lesz nemzeti hőskökre. Nem a Siczinsky félékre, akik ölnek, hogyzatán maguk is megölessenek. Az ilyen kérészetű hősköpek helykönyűt nyomnak a harc mérlegén. Hanem szükség lesz a másik fajta, komolyabb hőskökre, akik dolgoznak, izadnak s úgy organizálják nemzetük kulturális és gazdasági fajsúlyát.

Jó előre följegyezni, hogy az ezeréves Magyarország jövője attól függ, hogy milyen számban lesznek ilyen nemzeti hőseink. Mert tudni kell, hogy többrendbeli északi és délszlávokkal, románokkal, germánokkal és irredentista olaszokkal e haza határai közt mi nagyon rossz auspiciumokkal indulunk neki a harcnak.

Budapest, április 13.

Miniszteri tanácskozás. Vasárnap délelőtt fél tíz órakor a miniszterelnöki palotában miniszteri tanácskozás volt, amelyben résztvettek Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferencz, gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár miniszterek. A tanácskozás fél tizenkét óráig tartott. A husvétii szünet előtt való rendes tanácskozás volt ez.

Miniszterek utazása. A miniszterek gróf Andrássy Gyula és Kossuth Ferencz kivételével valamennyien elutaztak a fővárosból. Wekerle Sándor miniszterelnök még az este klopódiai birtokára utazott. Gróf Apponyi Albert Brúxenbe, Josipovich Géza és Darányi Ignác Abbaziába, Jekelfalussy Lajos Antói birtokára és Günther Antal a délvídekre utazott.

Gróf Zichy Aladár a királynál. Bécsből jelentik: Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter ma reggel Bécsbe érkezett. A miniszter, akit délután a király különkihallgatáson fogadott, délután 2 órakor résztvett Lobkowitz Rudolf herceg volt budapesti hadtestparancsnok temetésén.

szögletébe. Az arcizmai megrándultak, az ajka vonaglott egyet és rezignáltan mondta:

— Most már mindegy!

Gosztony sóhajtott. Belemerezt a poharába és egyre a fejével bölintott. Mariette a pohár után nyult és ivott. Gosztony még egy üveg pezsgőt rendelt és összebb vonatta a függőnyt.

— Három évig még csak kihuztuk valahogyan, — mondta a lány.

— És aztán?

— Aztán? . . . Jött még tizenkét év! . . .

A lány összeborzadt. A szája szélét lehuzta, mintha keserű mérget ivott volna.

Gosztony elgondolkozva meredt a lányra. Aztán eldobta a szivarját.

— És Léderer? — kérdezte hirtelen.

— Eltűnt.

— És most . . .

— Most pedig haza jöttem, hogy még egyszer körülnézzek, aztán . . .

— Aztán? . . .

Felelet helyett Mariette átkapta a férfi nyakát, a fejét odaszoritotta az álla alá és sirt. A könye lepergett a Gosztony fehér ingplasztrónján.

Gosztony úgy érezte, mintha az idegei egyszerre fölengednének és az izmaiból halk sistergással párologna el erőmaradványa. Egész testét felverte a remegés, amint Mariettet a karjában tartotta. A halántéka lüktetett. A feje izzott. Olyasmint érzett, mintha az agya álló lenne, melyre most ólomsúlylyal csapkod le a mult kalapácsa. Mintha kattogó, cikázó szikrák pattognának és tűzes, izzó szemrehányásként fúródának a lelkiismeretébe.

— Tizenöt éve . . . — medítált, — így tartottam akkor is a karomban

A külügyminiszter Budapesten.

— Minisztertanács a delegációk ügyében. —

Budapest, április 13.

Báró Aehrenthal közös külügyminiszter ma reggel visszautazott Bécsbe. Tegnap délelőtt még egyszer fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt, akivel ismét másfél óra hosszat tanácskozott. Félhivatalosan is beismerik már, hogy ezen a tanácskozáson főképpen a delegációk összehívása körül támadt bonyodalom forgott szóban. Így tehát, habár azt jelentették, hogy báró Aehrenthal vasárnap csak azért maradt Budapesten, hogy társadalmi kötelezettségeinek eleget tegyen, volt neki sokkal fontosabb czélja. Az a tanácskozás, amelyet Wekerle Sándor miniszterelnökkel folytatott, még súlyosabban esik latba ama körülmény folytán, hogy közvetlenül a találkozás előtt a magyar kormány minisztertanácsot tartott.

Kétségtelen, hogy ez a vasárnapi minisztertanács azzal foglalkozott, hogy a jövő delegációs ülészekkel összefüggő kérdésekben már most bizonyos, ha nem is végleges, határozatot hozzon a legközelebbi közös minisztertanács előkészítésére. Ezzel különben már szombaton este is foglalkoztak a kormány tagjai a miniszterelnöknek a külügyminiszter tiszteletére adott ebédjén, amikor báró Aehrenthalnak alkalma nyílt a miniszterekkel hosszabb ideig beszélgetni erről a kérdéstről. Az ott hallott véleményeket a vasárnapi minisztertanács öntötte hivatalos formába és ebben a hivatalos formában kapta meg a minisztertanács után báró Aehrenthal külügyminiszter Wekerle Sándor miniszterelnöktől a választ.

A külügyminiszter ugyanis nem titkolta, hogy a közös miniszterek ragaszkodnak a tisztí fizetések emeléséhez és báró Aehrenthal kijelentette, hogy a közös költségvetés megállapításánál a tiszték fizetését rendezni kell, amire egyébként a közös kormány felelősséget is vállalt a legutóbbi osztrák delegációban. A magyar miniszterek azonban megmaradtak korábbi álláspontjukon és ha a külügyminiszter azért jött volna, hogy ezt a kér-

dést dülőre hozza, úgy meg lehet állapítani, hogy utja eredménytelen volt, mert a magyar kormányférfiak ezuttal sem tanúsítottak, — nem is tanúsíthatnak — több engedékenységet, mint a korábbi tanácskozáson. A külügyminiszter azonban — és ezt hozzá nagyon közel álló helyről mondják — teljesen van a magyar kormány sajátos helyzetével és nem annyira a megegyezés létrehozásán, mint inkább annak előkészítésén fáradozott.

Báró Aehrenthal egyébként is leginkább a delegáció időpontját tette a tanácskozás tárgyává s kifejtette a közös minisztereknek és az osztrák kormánynak álláspontját. Ezzel kapcsolatban természetesen az a kérdés volt a tanácskozás tárgyai között a legfontosabb, hogy mikor állapíttassék meg a közös költségvetés. Amíg a tiszték fizetésének rendezésére nézve a miniszterek között nem jön létre megegyezés, illetőleg mig ennek a kérdésnek megoldására alapot nem találnak, a közös költségvetést megállapítani nem lehet. Tanácskozás folyt a magyar miniszterek és Aehrenthal külügyminiszter között még arra nézve is, hogy Wekerle miniszterelnök és Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter legközelebbi bécsi utja a közös költségvetés megállapításának, vagy pedig csak e megállapítás előkészítésének szólna-e. Beavatott helyről közlik, hogy a külügyminiszter budapesti tanácskozásai eredményeseknek tekinthetők abból a szempontból, hogy a tanácskozó felek tüzetesen megismerték egymás álláspontjait s ezek indító rugóit. A tanácskozáson kitűnt, hogy mindegyik fél tekintettel van a másik álláspontjára s azt a magáéhoz közelebb igyekszik hozni. A külügyminiszter elutazásával a közös költségvetés előkészítését megelőző tanácskozások még nem értek véget, csak félbeszakadtak. Most az osztrák kormánynyal kell értekeznie a külügyminiszternek s közölnie vele a magyar kormány pontosan körvonalazott álláspontját s a Budapesten szerzett benyomásokat.

A külügyi kérdésekkel, amelyekről már beszámoltunk, szintén foglalkoztak. A Balkán-ügyek és különösen a nagyszerb agitáció volt a tanácskozás tárgya, amelyekről ezt a kissé különös félhivatalos színezetű kommuniké adták ki:

— Mariette! — igazította ki a lány. — Klárát itt hagytam Pesten valahol. Klárát már el is temettem.

Gosztony gyengén magához ölelte a lányt. A száját rászoritotta a szemére, mintha csak a multat akarná elfedni előle. Aztán halk, remegő hangon megkoczkáztatta:

— Nem hisz a feltámadásban?

A tekintete elárulta, hogy a bensejében önkéntelenül is megmosolyogta ezt a frázist.

Mariette felkacagott. Finoman, fojtottan. A két uja között megcsilllogtatta a poharat és félmámosos kacérsággal kocizott. Aztán egy hajtással lehajtotta a pezsgőt. Gosztony is ivott.

— Mit gondol, — mondta a lány mosolyogva, — lehet-e új életet kezdeni azzal, aki így tud inni? Ugyan ne legyen olyan naiv! És aztán . . .

Ujjaival belemarkolt a Gosztony gyér hajába.

— Öregszünk, mon vieux, veszélyesen öregszünk, — mondta. — Párisban tanultam, hogy a haj gyökere a lélekben van. Amig ott tavasz van, a fejuket sem üti meg a dér. Milyen süri, fekete fürtjei voltak még tizenöt év előtt . . .

Gosztony sóhajtott és végigsimította a fejét.

Mariette kacagva átfeküdt az asztalon és két kézzel szétvonta a haját.

— Sohase busuljon, öregem. Lám, így közvetve, ki is lehet vasalni a lelket. És ellehet simítani a gyűrődés ránczait. Corriger la nature! — mondta és kacagott hozzá.

Gosztony csak most vette észre, hogy Klára hamis haját hord s hogy alóla bántóan csillognak ki az ősz, ezüstös haiszálok. El volt keseredve. Felhajtotta az utolsó poharat és földhöz vágta.

A lány felkapta a fejét és mintha kitalálta volna gondolatát, kérdezte:

— Emlékszik?

Gosztony bölintott.

— Hány gyönyörű, mámosos esztendőig tartott, amig eddig eljutottunk! — lehelte a lány.

Gosztony lehajolt és megcsókolta a száját.

— S akkor elment. Éppen akkor, — tette hozzá szomorúan Mariette.

— Előbb kellett volna . . . ?!

— Vagy később. Csak akkor nem.

Gosztony keserűen nézett a lányra.

— A családom kényszerített.

— Tudom. A régi mese. A család . . . Léderer nem törődött a családjával. Léderer senkivel sem törődött, még saját magával sem. Pedig Léderer gazember volt . . . ugy-e?

Gosztony hallgatott.

— És Léderert nem is szerettem. Ő csak az alkalmas pillanatban érkezett meg. Ő talán csak visszaélt azzal, amivel maga élni gyáva volt. Vagy nem akart. Léderer koczkára tett értem mindent, maga engem tett koczkára mindenért. Miért? . . . Semmiért. És veszteni mégis csak én vesztettem, meg Léderer. Mit tehetett ő róla, hogy oly könnyen arathatta le azt nálam, amit maga évek alatt elvetett bennem. Izgalmas csökök, idegernesztő ölelések, vértkorbácsoló sejtések alatt. Mit tehetett ő róla, hogy egy fiatal, tulusgázott, ellentállóképességétől megfosztott leányra talált? . . . Az én bukásom volt az ő bukása. És mind a kettőt a maga gyengesége okozta. Ne haragudjon és ne tekintse szemrehányásnak, de . . .

— Klára, — tört ki Gosztonyból fátyolozottan. Mentegetődni akart, de nem talált szavakat.

Ke
A
közve
nyert
gácza
vita m
ügym
lentett
támas
czióba
Magy
és bá
elődje
lehet
folytat
gróf G
tendje
mány
Amiko
kított
kényte
sulyo
adni.
renth
olyan
aki k
nöke.
koka
sek ter
ban ke
a kül
képvi
közxi
élet ex
és fölg
nak s
lőket, s
gálatára
rámutat
közélet
nak, me
súlyos
eredme
gyar po
szervez
mácián
Ez
bókol a
lyosa
magya
gyanusit
kat, akik
politikájá
gyanánt
lessége,
— nyilv
Mari
sén. Fele
szott dek
— N
deg van.
giteni. O
Gosz
— M
Gosz
— K
lakom me
Gosz
lisan meg
szisszent,
arca kipi
el-elakad
— É
A har
vetés. Há
lattal félr
kilépett a
egy magá
Léder
Szere
mi külön
moruan d
— Me
Elhall
néger és n
kat mutat
Mariet
Goszt
lelket rug
ember.

A külügyminiszter budapesti tanácskozásain közvetve bár, de végeredményében előkészítést nyert a legközelebbi magyar delegáció külügyi vitája. Ez a külügyi vita messzeható jelentőségű lesz és a közös külügyminiszter félre nem magyarázható módon jelentette ki, hogy politikájának jelenleg különösen támaszt keres és vél is találni a magyar delegációban. A Ballplatzon most tudatában vannak Magyarország nagy súlyának és jelentőségének és báró Aehrenthal tartózkodik attól, hogy elődje hibájába essék. Magyarország nélkül nem lehet semmiféle külpolitikát kezdeményezni és folytatni s annak a szomorú tespedésnek, mely gróf Goluchovsky kormányzásának utolsó öt esztendejét jellemezte, főokát a jelenlegi külügyi kormány Magyarország semmibevevésében látja. Amikor azonban a jelenlegi külügyminiszter szakított ezzel a végzetesnek bizonyult politikával, kénytelen volt illetékes helyen több súlyos aggodalmának kifejezését adni. A magyar közéletben — ezt báró Aehrenthal többször is felhozta utabban — sok olyan egyéniség jutott szerepre, aki külföldi kormány fizetett ügynöke. Aehrenthal erre bizonyítékokat is szolgáltatott. Ezek az ágenssek természetesen nem a képviselőház padsorában keresendők, bár nem lehet elhallgatni, hogy a külföldi ügynökök sok magyar képviselőhöz hozzá tudnak férkőzni. Olyan egyének fordulnak meg a politikai élet extravillanjaiban, akik Pétervárról, Párisból és főleg Belgrádból rendes díjazást huznak s külföldi érdekeket szolgálnak és képviselőket, sőt egész pártnyalatokat ez érdekek szolgálatára rábírní törekednek. A külügyminiszter rámutatott annak szükségére, hogy a magyar közéletből ezek az existenciáik kiszoríttassanak, mert minden jelentéktelenségüknel fogva is súlyos zavarokat támaszthatnak. Nem lehet eredményes külpolitikát folytatni, amíg a magyar politikai világ egy része valósággal rokonszenvez azokkal az elemekkel, akik ellen diplomáciánknak nehéz harcra kell vinnia.

Ez a félhivatalos jelentés, mely egyrészt bókól a magyar delegáció előtt, másrészt súlyosan meggyanúsítja az egész magyar közéletet. Benne van ebben a gyanúsításban az a tendenzia, hogy mindazokat, akik nem helyeslik a „kancellár” külügyi politikáját, a haza ellenségeinek fizetett ügynökei gyanánt tüntesse föl. Báró Aehrenthal kötelessége, hogy adatait — ha csakugyan vannak — nyilvánosságra hozza, de az összbírodalmi

Mariette görcsösen kacagott a legénykedésén. Felegyenesedett és eligazította a félre eszszott dekoltage-át. Aztán egész hidegen mondta: — Nem érdemes újra kezdeni. Ősz van. Hideg van. A mi vérünk pedig már nem tud melegíteni. Ostobaság az egész.

Gosztony feltette a kalapját.

— Mégy? — kérdezte a leány.

Gosztony kopogott a pinczérért.

— Kisérj haza, — mondta Mariette, — nem lakom messze.

Gosztony felhördült a keserüségtől és brutálisan megszorította a leány kezét. Mariette felszisszent, aztán kacagott. A teste reszketett, az arca kipirult s a szeme könnyel telt meg. Csak el-elakadva tudta kimondani:

— Érzélgős bolond!

A hangjából rekedten szólt a guny és a megvetés. Hátraszegte a fejét, egy könnyed mozdulattal félrelebbentette a függőnyt és durczásan kilépett a szeparéból. A tulsó szögletben leült egy magányos ur mellé.

Léderer volt. Gosztony legalább úgy látta.

Szeretett volna felordítani, de a torkát valami különös érzés szorongatta. Boszusan és szomoruan dörmögte:

— Megint az a... És éppen most!

Elhallgatott. A teremben a dzsig-et járta a néger és nagy, vörös szájával ostoba grimaszokat mutatott a közönségnek.

Mariette kacagott.

Gosztony pedig olyasmit érzett, mintha a lelkét rugdálná az a vigyorgó, otromba, fekete ember.

politikát, amelyet eddig a külügyminiszter folytatott, Magyarországgal eltüntetni még ilyen orvátmadással sem lehet, amely mindenkit ér, aki Magyarországnak állami önállóságáért küzd. Még egyszer és még nyomatékosabban mondjuk, hogy: elő az adatokkal! Ha le tud valakit leplezni Aehrenthal, tegye meg, de általánosságban ne gyanúsítson!

A belgrádi sajtóiroda ma a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Néhány budapesti és bécsi lap azon hírei alkalmából, hogy Szerbiából utóbbi időben Bosznia-Hercegovinában, sőt Horvátországban és Délmagyarországban állítólag nagy-szerb propagandát csinálnak, fel vagyunk hatalmazva kijelenteni, hogy fenti hírek rosszakaratu álhírek, melyeknek világos tendenciája Szerbiát az agitáció fészkeinek feltüntetni és ezáltal a szomszédos monarchiában, különösen Magyarországon Szerbia ellen hangulatot csinálni. Legérelyesebben protestálunk ezen irányzatos eljárás ellen és kijelentjük, hogy Belgrádban semminemű nagy-szerb agitáció-propagandát nem csinálnak; ily agitációt Belgrádban egy percig sem tűrnének, annál kevésbbé segítenének.

Zágrábból jelentik, hogy báró Rauch Pál bán vasárnap délután érkezett vissza Budapestre, ahol a miniszterelnökkel a horvátországi helyzet felől értekezett. Politikai körökben nagy feltűnést keltenek azok a kombinációk, melyeket azon tényhez fűznek, hogy báró Rauch Pál a miniszterelnök és a külügyminiszter közt folytatott megbeszélésekbe is bevonatott. Különösen az önálló szerbek tiltakoznak határozottan azon fellevés ellen, mintha Horvátország területén oly jelenségek lennének észlelhetők, melyek ürügyül szolgálhatnának arra nézve, hogy szigorú rendszabályok fogantatására hatalmazzák fel a bánat. Az önálló szerbek különösen tiltakoznak az ellen, mintha ők akár Szerbiával, akár pedig a boszniai szerbekkel oly összeköttetésekben lennének, mely legtávolabbról is tullepné azt a hárt, mely a fairokonok közti barátságos érület keretén belül minden körülmények közt természetes és megengedhető. Utalnak különben legutóbbi kiáltványukra, melyben felszólítják a bánat, hogy amennyiben tudomása lenne oly üzelmekről, melyek államellenes jelleggel bírnak, indíttassa meg akár az összes önálló szerb párti képviselőket, akár egyesek ellen a bínvádi eljárást, hogy ezen vádak igaz voltáról a horvát és a magyar közvéleményt meggyőzze.

A külügyminiszter tegnapi ittidőzéséről ezt a jelentést adták:

Báró Aehrenthal közös külügyminiszter vasárnap délelőtt a lakásán maradt és gróf Esterházy Pál külügyminiszteri osztályfővel hivatalos ügyeket intézett el. Délben néhány percczel fél tizenkettő előtt a miniszterelnöki palotába hajtattott és Wekerle Sándor miniszterelnökkel körülbelül másfél óra hosszat tanácskozott. Báró Aehrenthal a feleségével vasárnap több magánlátogatást tett, este pedig gróf Apponyi Lajos udvarnagy vendégei voltak. Az udvarnagy ugyanis a külügyminiszter tiszteletére szűkebbkörű estét adott, amelyen Pallavicini János örgróf, konstantinápolyi nagykövetségünk és gróf Esterházy Pál külügyi osztályfő is résztvett. A külügyminiszter nejevel és kíséretével ma délelőtt fél tíz órakor a gyorsvonattal visszautazott Bécsbe. Pallavicini János örgróf ma reggel radványi birtokára utazott.

Budapest, április 13.

Bizalom a kormánynak. Nagyszőlősről írják: Ugoesa vármegye a mult héten tartotta meg rendes tavaszi közgyűlését Ugron Gábor főispán elnöklésével. A közgyűlésen Horthy Vilmos indítványára határozatban kimondták, hogy a nemzeti kormányoknak hazafias működéséért bizalmat szavaznak és erről a kormányt feliratban értesítik, amelyet nagyobb küldöttség fog átnyújtani a kormány tagjainak. A küldöttség Ugron Gábor főispán vezetésével a husvétii ünnepek után fog tisztelegni a minisztereknek.

Politikai hangulatok.

i. Félbemaradt ügyek.

A husvétii szünet alatt legkevésbé a politikában van vakáció. Mert csak a képviselőház szünetel s a politikában akkor lehet legtöbbet dolgozni, hogyha az intézők utáiba nem emel akadályokat a parlament. Csak arra értjük, hogy a kormány tagjai konferenciáikkal, terveikkel könnyebben boldogulhatnak, ha nem kell bajlódniuk a képviselőkkel.

Amióta a kapuk bezáródtak, naponta érdekes események vannak, kezdve a kecskeméti bizalomnyilvánításán, folytatva az önálló bank körül keletkezett nyilatkozatokon, majd a báró Aehrenthal-Leza Alajos expedícióján.

A kormány iránti bizalomnyilvánítások napról-napra gyarapodnak. Okát meg lehet találni, ha tudjuk, hogy a képviselők a szünetet többnyire választókerületükben töltik és informálják választóikat. Tapasztaljuk tehát, hogy az ellenzék agitációk nem találtak termékeny talajra. A közönség nem tudja, hogy mit hoz a holnap és mi következik azután, hogyha a koalíció az elvárt feladatokat bevégi és ha más politikai és pártalakulást kell létesíteni. Azt azonban tudja és érzi a publikum, hogy ez idő szerint más nem lehetséges, mint ami van és a sokféle dologban más semmit sem tehet, mint csakis a koalíció a jelenlegi összetételeiben a különböző pártok széthuzó törekvései daczára is egységesen. Lépten-nyomon lehet hallani különböző tervekről, hogy Bécsben mit óhajtanak és hogyan meg kikkel akariják biztosítani Magyarország felett a jövőbeli uralmat. De minden információ meg egyezik abban, hogy a jelenlegi kormánytól a vállalkozások befejezését várják és az obligóból nem bocsájtják ki mindaddig, amíg a választói reformot meg nem alkotja. Erre vonatkozik Kosuth Ferencz vasárnapi nyilatkozatának egy passzusa, melyben e vállalkozás teljesítését elsőrangú kötelességének ismeri el.

Folyton állítják és hangoztatják, hogy a koalíciónak már más feladata nem is lehet. Ezzel szemben azonban a kormány hivatkozik a nem kevésbé fontos kötelességre, hogy megoldatlanul ne hagyjon oly kérdéseket, melyek bizonytalanságban maradvá, vagy kétségessé válik megoldásuk, vagy pedig a nemzet kárát szenvedni kései elintézésüknek. Ide tartoznak a gazdasági, ipari, kereskedelmi élet területén a vitális belső reformok, több régi mulasztás pótlása és gondoskodás a fejlődésképes alapok fejlesztéséről. Hasonlóképpen vagyunk a kulturális és közigazgatási teendőkkel s ama sok panasz orvoslásának kötelességével, melyet a középosztály elégtelenségei kívánnak.

Ez idő szerint azonban a kormány tagjai leginkább a félbemaradt kérdésekkel vannak erősen elfoglalva. Amint látjuk, kettőt tartanak előtérben. Egyik az önálló bank ügye. Másik a delegációk összehívásának dolga s ebben a katonatisztek fizetésemelése. Báró Aehrenthal főleg a delegációk miatt s a tisztii fizetésemelések biztosításáért járt a magyar kormány tagjainál. De biztosítást nem szerezhetett, hanem csakis tájékozódást. S a tájékozódás csak annyi, hogy a magyar kormány sem tehet ígéretet, amíg a pártok tagjaival újból nem konferál és nem tapogatózik. Ami a nemzeti bankot illeti, hasonlóan úgy áll a helyzet, hogy szintén tájékozódásra van szükség. A szakértők többet tudnak, mint a politikusok és többet értenek pénzügyekhez, azonban a bankkérdésben mégis inkább a politikai szempontok lesznek irányadók és kevésbé a külföldi szakértők, mint inkább a miénk közül azok, akik a gazdasági önállóságra törekednek, ami nem lehet teljes a pénzügyi önállóság nélkül.

Am ha a katonatisztek fizetésemelésének foglában a miniszterek megegyeznek, kevesebb bajuk lesz a pártokkal és még kevesebb a delegációkkal. S ha a bankkérdésben valamely megoldási módra megállapodnak, találnak argumentumot és formulát, hogy a megállapodást mindenik párttal koalícióban elfogadtassák.

Ugy látszik azonban, hogy még a miniszterek nem jutottak el az egymásközt való megegyezésig s ezért vannak még félbemaradt kérdések.

11. Cseréparabok.

A külügyminiszter még Budapesten mulatott, sétakocsikázott s éppen az ügetőversenyre várták, amikor megérkezett a hír, hogy Lembergben gróf Potockyt, a helytartót megölték és hogy e gyilkosság politikai jellegű volt. Báró Aehrenthal még néhány vizitet tett, de telefonon többször érdeklődött a lebergi események iránt és állandó összeköttetést tartott fenn Bécsbe, majd pedig ma reggel visszautazott Bécsbe.

Hogy miről lehet szó minálunk a politikai gyilkosság okaival kapcsolatban, azt könnyű megállapítani. Az ausztriai nemzetiségi viszályok kerülhetnek szönyegre. De még ezenkívül arról a tanulságról is, hogy az általános választói jog még nem panacea minden baj ellen. És főképpen nem az a nemzetiségi bajok ellen. S ez a tanulság Magyarország részére is érvényes.

Az „üresfejű ágens“-kérdés folytonosan kísért. Miksa Imre újabb kijelenti, hogy őt az akcióra nem szólították fel mások és legkevésbé az alkotmánypárt. S e pontnál találkozik a mi nézetünk a Miksa Imre kijelentésével, amikor egyuttal hangoztatja, hogy nem volt szándéka a koalíciót megbontani.

Eppen ezért helyesnek tartjuk ideiktatni vasárnap közleményünk befejező passzusát, melyet egy sajtóhiba éppen a pontjén rontott el. Eredeti szövegében ez így hangzik:

— Egyelőre leginkább azt szeretnék tudni, hogy ki áll a Miksa Imre háta mögött. Viszont ez idő szerint, amikor csak kísérletről referálnak, Miksa Imrét nem annyira az üresfejű elnevezés illeti meg, mint inkább az, hogy — üres kezű.

Gróf Zichy Aladárt a király külön kihallgatáson fogadta. Remélhetőleg ezen az eseten nem fognak annyira megütni, mint a minap, amikor egy másik Zichyt, nevezetesen Jánost fogadta a király külön audiencián.

A mostaniból nem lesz politikai pletyka, mivelhogy gróf Zichy Aladár miniszteri állást tölt be, sőt éppen a király személye körül.

Referálhatott az ülészak bezárásáról.

De állítólag szó volt érdekesebb témáról is s ez az, hogy a király talán eljön májusban egy kicsit Budapestre. Májusban, amikor kedves a budai várak kertje és a gödöllői parkban nyílnak a rózsák.

És májusban, amikor a delegációkban emelők a tisztí fizetéseket.

Május szépségei közül bármelyiket is választaná kedvesnek az uralkodó, Budapest népe örömmel várja és szeretettel fogadja.

És ha itt látnók, könnyebben lehetne elviselni a tudatot, hogy a jubileumok európai jelentőségű része, a dísz és pompa Bécsnek jut. Mi megelégszünk a szíves érzésekkel mindaddig, amíg várni kell a meggyőződésre, hogy a Habsburgok trónjának igazi támasza nem Ausztria, hanem Magyarország.

A nemzeti bank mellett.

— Függetlenségi nagygyűlés a fővárosban. —

Budapest, április 13.

A fővárosi függetlenségi párt, a fővárosi kerületek függetlenségi szervezeteinek központja, vasárnap délután a VI. kerületi függetlenségi párt Andrassy-uti helyiségében nagygyűlést tartott az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására érdekében. A nagygyűlésnek kiváló fontosságát és politikai jelentőségét adott az, hogy azon Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter, az orsz. függetlenségi és 48-as párt elnöke is megjelent és nagyérdekű nyilatkozatot tett a magyar nemzeti jegybank létesítését illetőleg. Kossuth Ferencz nyilatkozatát a jelen voltak kitérő lelkesedéssel fogadták és a minisztert szünni nem akaró ovációkban részesítették. A nagygyűlés határozatot fogadott el, amely az ország önálló és szabad gazdasági fejlődése érdekében követeli az önálló bank felállítását.

A nagygyűlés lefolyásáról a következő tudósítás számol be:

Délután négy órakor kezdődött a nagygyűlés, amelyen képviselve volt a főváros valamennyi kerületének polgársága és az összes fővárosi függetlenségi pártkörök. Az országos függetlenségi párt részéről gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos alelnökök, továbbá Nagy Dezső, Szébeny Antal, Botzenhardt János, Ballagi Aladár, Bakonyi Samu, Horváth Gyula, Laehne Hugó, Kubinyi Márton, Szatmári Mór, Óváry Ferencz, Markos Gyula és Szász József képviselők jelentek meg a nagygyűlésen.

Holló Lajos nyitotta meg a nagygyűlést, aki hosszabb beszédben fejtegette az önálló bank szükségességét és a többi közt kijelentette, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank ügye csak a függetlenségi párttal együtt bukhatik meg.

Utána Nagy Dezső előadó foglalkozott részletesen az önálló bank kivételével és beszéde végeztével a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

„A székesfővárosi függetlenségi párt nagygyűlése határozatilag kimondja, hogy az önálló magyar nemzeti jegybanknak felállítását, mint a függetlenségi párt-program egyik leglényegesebb pontjának megvalósítását az ország önálló és szabad gazdasági fejlődésének érdekében követeli. Ilyen értelemben az országgyűlés képviselőházához kérvényt, a kormányhoz pedig felterjesztést intéz, amelyben kéri hogy a magyar-országi banknak 1910. évi december hónap 31-én lejárt szabadalma többé meg ne hosszabbítsák és hogy a törvényhozás és a kormány sürgősen tegye meg a szükséges előmunkálatokat a magyar nemzeti jegybanknak 1911. évi január hónap 1-én való létesítése tárgyában. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps.)

A jelen voltak kívánságára ekkor felszólt Kossuth Ferencz is, aki a következő beszédet mondta:

— Tisztelt polgártársaim! Buzdítani jöttem önöket arra, hogy az önálló magyar nemzeti bank felállítása érdekében érleljék és erősítsék meg a közvéleményt és oszlassák el a kételyeket ott, ahol ilyenek esetleg felmerülnek. Örömmel látom, hogy erre a buzdításra nincsen szükségük. (Elkes éljenzés és taps.) Önök természetesen kell, hogy találják azt, hogy tényleges miniszter lévén, tartózkodással kell ez idő szerint nyilatkoznom, tehát bővebb fejtegetésekbe jelenleg nem bocsátkozhatom. De önöknek is meg kell gondolniuk azt, hogy az ország bizonyos előre megállapított feladatok teljesítése előtt áll. Ezeket kell elsősorban teljesíteni és csak azután lehet áttérni az önálló magyar nemzeti bank létesítésének kérdésére. (Igaz! Ugy van!) Szemük előtt kell, hogy tartsák azt, hogy a kormány a magyar koalícióból alakult és hogy ez a koalíció, bizonyos kötelezettségeket vállalt el úgy az uralkodóval, mint a nemzettel szemben; ezeket a kötelezettségeket teljesíteni kell, ha azt akarja, hogy sem az uralkodó, sem a nemzet bizalmát el ne veszítse. (Élénk helyeslés.) Mindezt azért hozom fel, mert az imént felolvasott és különben helyes határozati javaslatban azzal a kéressel szándékoznak fordulni a képviselőházhoz, hogy a kormány azonnal lásson hozzá a magyar nemzeti bank megvalósításához. Tudomással kell önöknek birni arról, hogy ehhez csak akkor láthat hozzá a kormány, amidőn egyrészt megengedi a politikai czélszerűség, másrészt eljön annak a törvényes ideje. (Élénk helyeslés.) Ezeknek megállapítása után nyíltan kimondom, hogy a magyar önálló jegybank felállításának semmi törvényes akadály nincs (Hosszantartó éljenzés és taps.) és hogy ez a függetlenségi pártnak egyik sarkalatos programpontja, amelyet meg is valósíthat, ha a törvényhozás akarata ilyen irányban nyilvánul meg. (Élénk helyeslés és taps.) Igaz, hogy nagyon tiszteletreméltó helyről nehézsé-

gek gördülnek e nagy vívmány megvalósítása elé, még pedig azért, mert a tiszteletreméltó körök féltik a nemzetet ama rázkódtatásoktól, amelyek nemzetük szerint a magyar nemzeti bank felállítása esetén, hiteléletünk terén bekövetkezhetnének. De, tisztelt uraim, én e rázkódtatásoktól nem félek és nem féltetem az országot, (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.) mert az ilyen rázkódtatásoknak a lehetősége kikerülhető, ha, amit kötelességünk is lesz megtenni, az önálló magyar nemzeti bank megvalósításánál a kellő elővigyázattal járunk el minden irányban. De még ha némi áldozattal járna is (Percekig tartó zajos éljenzés.) a magyar államiség ilyen fontos szervének a megteremtése, akkor is meg kell hozni ezt az áldozatot. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Felszólt ezután gróf Batthyány Tivadar, aki a többi közt ezt mondta: Kossuth Ferencz figyelmünkbe ajánlotta, hogy ennek a pártnak és kormányának kötelezettségei vannak felfelé és lefelé is. Konstatálhatjuk, hogy a koalíciós kormány program-pontjai közül csak egy megoldatlan még: a választási reform kérdése. A függetlenségi párt szívvel-lelkekkel kívánja, hogy ez mielőbb megvalósuljon, már csak azért is, hogy az önálló bank felállításának semmi se álljon útjában. (Élénk helyeslés.) A kvóta felemelését soha sem szavazta volna meg, ha nem kapott volna biztosítékot az iránt, hogy a magyar nemzeti jegybankot 1911 január elsejével valóban felállíthatjuk — és ha már a kvótát megszavazta a függetlenségi párt, teljes erkölcsi joga, sőt kötelessége annak ellenértékét, a nemzeti bankot megvalósítani. Ma a bank felállításának kérdése sokkal fontosabb, mint a külön vámtérlet, mert a gazdasági önállóságnak alapja a pénzügyi önállóság.

Kohn Gábor, Plattly György és Mellyes Boldizsár felszólalása után a nagygyűlés elfogadta Nagy Dezső indítványát, mire az elnök a nagygyűlést berekesztette.

KÜLFÖLD.

A Reichsrath zsidóképviseleinek tiltakozása.

Schmidt keresztényszocialista képviselő ismert indítványa folytán a Reichsrath különböző pártjainak zsidó tagjai, Mahler, Stand, Gabel és Straucher cionisták; Gall, Gold, Gross, Kolischer, Löwenstein, a lengyel klub tagjai; Kuranda, Ofner bécsiek, pártonkívültek, egyhangulag tiltakoztak azon határozat ellen, melyet a költségvetési bizottság Schmieid indítványára elfogadott és amelyben a kormányt felszólítja, állítson össze kimutatást arra nézve, mennyire hozható összhangba a zsidó és keresztény középiskolai tanulók számaránya a tényleges népesedési számaránnyal. Nyilatkozatban hivatkoznak arra, hogy a költségvetési bizottság 52 tagja közül csak 28 volt jelen. Nem lehet elfogadni, hogy egy népparlament, melynek kötelessége mindnyájunk közös polgári jogait védeni, oly szabályrendeletet fogadjon el, mely műveltségi és erkölcsi szempontból egyaránt elítélendő, mely az alkotmányban biztosított tanszabadságot sérti és a nyilvános tanintézeteknek mindenki számára kivétel nélkül való hozzáférhetőségét illuzóriássá teszi. Épp oly kevéssé kell félni attól, hogy a kormány, mint a jog hivatott őre a határozatban kifejezett felszólításnak érvényt szerez. Épp úgy teljes határozottsággal kell visszautasítani ezt az újabb, a zsidó lakosság egyenlő polgári jogai ellen intézett kirohanást. Nevezett képviselők személyes és állampolgári jogaikban legmélyebben sértve lévén, kényszerítve érzik magukat a művelt Ausztria közvéleményére appellálni és ünnepélyesen tiltakozni egy olyan akció ellen, mely a jogegyenlőséget sérti és alkalmas arra, hogy Ausztriát a művelt világ gunyjáról Oroszország és Románia műveltségi fokára alacsonyítsa le.

Bülow Rómában. Bülow herceg birodalmi kancellár és neje tegnap délután Rómába érkeztek. A pályaudvaron a kvirináli német nagykövetség és a vatikáni német követség személyzete, Bollati külügyminiszteri államtitkár, Blaserna szenátor és több más személyiség üdvözölte őket. Az üdvözlés után a hercegi pár a német nagykövetségre ment. Bülow herceg ma délelőtt audiencián jelent meg. Este Tittoni miniszter a birodalmi kancellár tiszteletére ebédet ad, kedden pedig a Kvirinálban rendeznek ebédet. Bülow tegnap este meglátogatta Tittoni minisztert a Via Rasella-n levő palotájában. A kancellár kíséret nélkül ment a külügyminiszterhez és öt-negyed óra hosszat tanácskozott vele. Este nyolcadfél órakor Bülow herceg visszatért szállására.

Viktor Emánuel király ma délelőtt tizenegy óra-

kor Bülow herceg birodalmi kancellárt magánkijelölésén fogadta.

Tittoni külügyminiszter délután két órakor a Caffarelli palotába ment, ahol Bülow herceg tegnapi látogatását viszonzta. Tittoni körülbelül másfél óráig időzött a palotában.

A Neue Freie Presse római tudósítójának alkalma volt Bülow herceggel beszélni, aki többek közt azt mondta, hogy az olasz külügyminiszterrel végben tanácskozásai során azt a meggyőződést szerzte, hogy az a politika, melyet Tittoni az olasz király képviselőjében folytat, a béke politikája és az olasz külügyminiszter a hármasszövetségnek lelkes híve. Ha még oly nehéz kérdések merülnek is fel — így szólt a német birodalmi kancellár — Olaszország a német birodalommal és az osztrák-magyar monarchiával egyetértően már csak a saját érdekében is töle telhetően és becsületesen fogja támogatni a béke fenntartásának nagy munkáját.

Az új angol minisztérium. Londonból a kabinet átalakítására vonatkozólag a következőket jelentik: Morley indiai államtitkár megmaradt helyén. Fowler, Lancaster hercegség kancellárja szintén megmarad és párré fogják kinevezni. Tweedmouth lord a titkos tanács elnöklordja lesz Earl of Creve helyébe, akit gyarmatiügyi államtitkárrá neveznek ki. Lloyd George kereskedelmi miniszter a pénzügyi tárczát veszi át. R. Mc. Kenna, a közoktatásügyi miniszter az admirális tárczát veszi át és W. Runciman, a pénzügyi hivatal jelenlegi államtitkára közoktatásügyi miniszter lesz. Selly lesz a gyarmatiügyi hivatal államtitkára, Lucas lord a hadügyi hivatal parlamenti államtitkára, Acland a hadügyi hivatal pénzügyi államtitkára és Buchanan az indiai hivatal parlamenti államtitkára. Az utóbb említett négy államférfi most lép be a kabinetbe.

Nikita Oroszországban. Nikita fejedelem tegnap délelőtt Konstantin Konstantinovic nagyherceg, Kokovcev pénzügyminiszter, Csarikov külügyminiszter segédje és Hasenkampf gyalogsági tábornok látogatását fogadta. Nikita fejedelem ezután Stolypin miniszterelnököt és Izvolszkit, a дума elnökét s a szent szinódus főprokurátorát látogatta meg.

A szerb szkupstina feloszlata. A szkupstina mai ülésén az igazságügyminiszter felolvasta a feloszlató dekrétumot. Az újradikálisok viharos tiltakozó kiáltásokat hallattak, amelyek az óriási lármában teljesen érthetetlenek voltak, amint a királyi ukázból sem lehetett semmit sem érteni. Miután az igazságügyminiszter befejezte a dekrétum felolvasását, a kormánypart az irat felolvasását állva hallgatta meg, viharos zsvivó-kiáltásokban és tapsban tört ki. A képviselők erre elhagyták a termet. Az új választások május 31-én lesznek. Az új szkupstinát június 17-ére hívták egybe.

EGYHÁZAK.

— (Katolikus püspöki konferencia.) Vaszary Kolos bíboros hercegprímás közvetlenül husvét utánra érkeztetve hívta össze a katolikus püspöki kar tagjait. A konferencia, mely április 23-án lesz a hercegprímás budavári palotájában, első sorban a kongrua-ügygel fog foglalkozni, amennyiben véglegesen megállapítja a javadalmas egyházfőknek a kongrua-rendezéshez való hozzájárulását. A napirend másik fontos tárgya a katolikus iskolák fegyelmi és tanítási szabályzata lesz, melyet a főpapi kar egyöntetűen kíván tenni az összes egyházmegyékben.

— (Bogdanovics Luczián kinevezése.) Bogdanovics Luczián püspök ma délelőtt a karlóczai udvari kápolnában szentmisét hallgatott, azután egy egyházi és politikai hatóságok és küldöttségek tiszteletét fogadta, mely alkalommal látható volt, hogy Bogdanovics Lucziánnak adminisztrátorrá történt kinevezése a különböző pártokra való tekintet nélkül mindenütt általános örömet és közmegegyezést keltett. A karlóczai kongresszusi választmány mai ülésének megnyitása előtt dr. Mihajlovics Misa választmányi alelnök vezetésével háromtagú bizottság ment Bogdanovics püspökért, kit az ülésbe meghívtak. Azután felolvasták Bogdanovicsnak adminisztrátorrá történt kinevezéséről szóló királyi leiratot, melyet a választmány hódolattal tudomásul vett. Bogdanovics püspök átvette az elnöklést. Megnyitó-beszédét a választmányi tagok tetszéssel fogadták s azután áttértek a folyó ügyek tárgyalására.

— (Egyházi gyűlés.) A pesti ágostai hitvallású evangélikus magyar egyházközség ma délután tartotta rendes közgyűlését dr. Wagner Géza fel-

ügyelő és Horváth Sándor lelkész elnöklésével. Dr. Wagner megnyitó-beszédében kegyelettel emlékezett meg a nemrégiben elhunyt Fabiny Teofilről. Ezután bemutatták az egyházközség tavalyi működéséről szóló jelentést. Ezután Horváth Sándor lelkész bejelentette, hogy nyugalomba óhajt vonulni. A közgyűlés mély sajnálattal vette tudomásul a bejelentést.

A galicziai helytartót agyonlőtték.

— Egy rutén diák merénylete. —

Budapest, április 13.

A lengermegyei helytartóság kihallgatási termében vasárnap délelőtt egy Siczinsky Mirosław nevű rutén diák három revolverlövésessel halálosan megsebesítette gróf Potocki Andrást, Galiczia helytartóját, aki másfél órával a merénylet elkövetése után meghalt.

A gyilkos a lengermegyei egyetem bölcsészeti szakának hallgatója, tettét politikai okokból követte el.

A gyilkos tagja a radikális rutén-ukrainai pártnak, amely az élet-halál küzdelmet hirdeti a lengyelek és oroszok ellen. A párt Galiczia kisoros népe egyedüli igaz képviselőjének tartja magát. Éppen ezért határtalan volt bosszankodása, amidőn a legutóbbi tartománygyűlési választásokon a lengyelekkel való együttélést hirdető ó-rutén párttal szemben kisebbségben maradt. A merénylet apja is tagja volt a tartományi gyűlésnek és kibukott a legutóbbi véres választásokon. Különösen ezek az események érlelték meg Siczinskyben a merénylet tervét, mert az erőszakos politikáért a kormányzót okozta.

A merénylet.

Lemberg, április 13.

Gróf Potocki András helytartó ma déli 12 órakor audienciát adott, amelyre egy Siczinsky Mirosław nevű diák is jelentkezett. A diákra két óra felé került a sor s ahogy az előadóterembe lépett, három revolverlövés dördült el. A lövések közül kettő találta a helytartót, aki halálosan megsebesült.

Amikor az előszobában várakozó emberek a gyorsan egymásután következő lövések zaját hallották, berohantak a kihallgatóterembe, ahol Potocki helytartót irásztala előtt térdepelve és kezével görcsösen az asztal lábába kapaszkodva találták. A sebesült helytartónak még volt annyi ereje, hogy így kiáltott a szolgákra:

— Fogjátok meg, bárki legyen is.

Azután elvesztette eszméletét. A merénylet egy Raniak nevű szolgára, aki elsőnek rohant be a terembe, még egy lövést tett, amely azonban nem talált. Siczinsky azután nyugodtan türe, hogy elfogják. Amikor a beözönlő hivatalnokok és szolgák gróf Potockit föl akarták emelni, Siczinsky gunyos hangon azt mondta:

— Ne fáradozzatok, minden hiába való!

Amikor a szolgák a merénylet meg akarták ragadni, ez így szólott:

— Ne fogjátok meg, ugyanis veletek megyek!

Bevezették a szomszéd szobába ahol a rendőrök megérkezéséig nyugodtan viselkedett. Az emberek ott szemrehányást tettek neki, hogy miért választotta éppen a kihallgatótermet merényletének elkövetésére, amire Siczinsky ezt felelte:

— Egészen közömbös, hogy hol öltem meg. Ha itt nem történt volna, akkor az utcán, vagy bárhol másutt megölttem volna.

Egy hivatalnok azt mondta neki:

— Hogyan lehetett oly lelkiismeretlen, hogy kilencz gyermeknek atyját megölje?

— Mit bánom én? — felelte erre Siczinsky — ez az ember nagyon sok családapát éppen így, vagy még sokkal kegyetlenebb módon fosztott meg életétől.

Mialatt a gyilkost elvezették, a helytartó visszanyerte eszméletét és amikor hallotta, hogy orvost hívatnak, halkán szólt:

— Inkább papot hozassanak!

Környezetének pedig azt mondta:

— Mint keresztény ember nem félek a haláltól. Azután nejét és gyermekeit elhivatta, tollbamondta végrendeletét és ő felségéhez a következő táviratot intézte:

Meghalok, mint felséged sirig hű szolgája.

Röviddel ezután megjelent felesége kilencz gyermekével. A haldokló tartományi főnök minden egyes gyermekét megáldotta és azután azt mondta nejének:

— Te voltál életem napja és boldogsága.

Azután eltávolította családját és az utolsó szentéseket fölvette. Potocki halála a merénylet után két és fél órával következett be. Körülötte álltak a családján kívül gróf Badeni tartományi marsall, Bilczenski érsek, Bandurski felszentelt püspök, gróf Auersperg hadtestparancsnok, a lengermegyei polgármester, a helytartóság két alelnöke és a tartományi iskolatanács alelnöke.

A merénylet.

Lemberg, április 12.

Siczinsky a Husiatini kerületben, Czerniechocze helységben született. Mindenféle buzgó agitátornak ismerték, aki már fogságot is szenvedett, mert résztvett a rutén diákzavargásokban.

A rendőri kihallgatásán kijelentette, hogy nincsenek büntársai és a merényletet nem közönséges ellenséges indulatból, hanem tisztán politikai okokból követte el, azzal a célzattal, hogy a helytartót megölje.

Miután azonban minden jel arra vallott, hogy a gyilkos családja tudott a tervezett merényletről, a rendőrség azonnal házkutatást tartott a merénylet anyjánál. Az öreg asszony nem tagadott. A rendőrtisztnek, aki a lakásán megjelent, nyugodtan mondta:

— Nincs itt semmi eltitkolni való. Gróf Potocki helytartót nem szivelhettük, mert a rutén népet elnyomta. Megbeszéltem a fiammal a merénylet tervét, biztattam, hogy hajtsa végre a merényletet és ellátam a szükséges pénzzel.

A vallomás alapján az asszonyt letartóztatták és átkísérték a fogházba.

A merénylet vallomása.

Lemberg, április 13.

A rendőrségen azonnal kihallgatták a merénylet, aki azt mondta, hogy tettét jelentőségének teljes tudatában követte el; elmondta, hogy terve akkor érlelődött meg benne, amikor Bécsben a rutén egyetemi hallgatók ellen pört indítottak, amelybe testvérét is belebonyolították, de a tett elkövetésére csak akkor határozta el magát véglegesen, amikor a legutóbbi tartománygyűlési választáskor a rutén választók ellen oly hallatlan kegyetlenséggel jártak el. Arra a kérdésre, vajon a gyilkosság tervét másokkal állapította-e meg, vagy mások is tudtak-e róla, Siczinsky azt felelte, hogy nagyon sok ismerőse van ugyan, de ismerőseit nem avatta be tervébe; tettét bizonyára minden rutén ember helyeselni fogja, de vajon mindenki meg van-e ugyanaz az elszántság, arról nem nyilatkozhatik, mert tervéről senkivel sem beszélt.

A rendőrbiztos azt kérdezte Siczinskytól, vajon nem követte-e el a merényletet ittas állapotban, amire Siczinsky büszkén azt felelte, hogy antialkoholista és hogy egyáltalában soha sem szokott inni. Arra a kérdésre, vajon nem sajnálja-e, hogy oly nagy állásban lévő embert meggyilkolt, Siczinsky azt felelte, hogy csak a gróf feleségét és gyermekeit sajnálja, de gróf Potockival magával nem törődött. A rendőrbiztos azután azt kérdezte, hogy tettének elkövetésével mi volt a terve, amire a merénylet azt felelte, hogy merényletével a rendszert akarta suttani s hogy tettét csak azért követte el, hogy a rutének ellen alkalmazott elnyomás rendszerének képviselőjét megsemmisítse, hogy utódjának intő példát adjon.

Amikor a merénylet kihallgatása alkalmával figyelmeztették, hogy a választási rendszer a helytartó meggyilkolása folytán nem fog megváltozni, így szólt:

— Akkor majd akad még egy rutén diák, ki a következő helytartót is el-

teszi az utból! Én csak azért gyilkoltam meg a helytartót, hogy másokat figyelmeztessenek.

Siczinsky nyugodtan viselkedett és nemzeti hőnek mondta magát. Amikor egy rendőrbiztos ruháit megmotozta, mosolyogva így szólt:

— Nincs már nálam semmi, amivel valakiben kárt tehetnék.

Kihallgatása után a merénylőt egy tolvajjal zárták egy cellába. Amikor elvezették, a rendőrbiztos meghagyta embereinek, hogy nagyon vigyázzanak a fogolyra. Siczinsky meghallotta ezt és megjegyezte:

— Ugy van, én reám különösen kell vigyáznótok, mert én vagyok most a legfontosabb ember!

A rendőrök arra kérte, hogy a nála lévő huszontkoronából adjanak a kocsisnak, akinek kocsijában elhozták, tiz koronát. A rendőrbiztos megjegyezte, hogy nyolcvan fillér is elég lesz, amire Siczinsky ezt felelte:

— Nekem már nem kell pénz, úgy is tudom, hogy föl fognak aka szítani!

Később a merénylőt átvezették a fogházba, amelynek kapuja előtt egyetemi hallgatók tüntetést rendeztek a merénylő mellett.

A hatás Lembergben.

Lemberg, április 13.

A gyilkosság az egész városban óriási izgatottságot keltett. A helytartósági épület előtt nagy néptömeg csoportosult, amely izgatottan tárgyalta a merényletet. A délután folyamán számos rutént, többnyire egyetemi hallgatót letartóztattak, akikről a rendőrség felteszi, hogy tudomásuk volt a merénylet tervéről. Az összes rutén helységeket, különösen a kaszinókat nagyszámu rendőrség őrzi, mert attól lehet félni, hogy a lengyelek, különösen a lengyel tanulóifjúság megzavarhatná a rendet.

A részvét.

Lemberg, április 13.

Gróf Potocki özvegye a következő táviratot kapta: Férjének, gróf Potockinak halála hírével mélyen megrendülve, mivel benne hű és kitűnő hivatalnokot s államférfiut vesztettem, aki teljes bizalmamat bírta, e megrázó gyászos eset hatása alatt, őszinte részvétemet fejezem ki önnek és biztosítom, hogy fájdalomban teljes mértékben osztozom. Adjon önnek a mindenható elég erőt a nagy veszteség elviselésére. Ferencz József, s. k.

A merénylet híre Bécsben.

Bécs, április 13.

Báró Beck miniszterelnök, aki szabadságra utazott a Brioni-szigetekre, Pórában kapta meg a táviratot gróf Potocki meggyilkolásáról. A miniszterelnök azonnal Triestbe utazott, nyomban különvonalat rendelt és délután három órakor Bécsbe fog érkezni.

Báró Bienerth belügyminiszter ma délben kihajtatott Schönbrunnba, hogy jelentést tegyen a merényletről a felségének. Az uralkodó mélyen meg volt rendülve és felháborodását fejezte ki hű emberének meggyilkolása felett.

Politikai körökben azt tartják, hogy a meggyilkolt helytartónak gróf Badeni Szaniszló tartományi marsall lesz az utóda, Badeni helyébe pedig gróf Tarnovszkyt, a meggyilkolt helytartó sógorát fogják kinevezni.

A temetés.

Lemberg, április 13.

Gróf Potocki temetése kedden délelőtt lesz. A holttestet előbb a Szent Bernát-templomba és onnan a pályaudvarra szállítják. Szerdán a halottat gróf Potocki kreszowicei birtokán a családi sírboltban örök nyugalomra helyezik. Ma délután a helytartóság elnökségében megjelent a gör. kat. káptalan küldöttsége, hogy részvétét fejezze ki.

Gróf Cholowiecki főszertartásmester ma Bécsből Lembergbe utazott, hol a helytartó temetésén ő felségét fogja képviselni.

A Siczinsky-család.

Bécs, április 13.

Leviczky Jenő reichsrathi képviselő, a merénylő sógora, aki elnöke az ukrainai ruthén nemzeti bizottságnak, a ruthén-nári nevében kijelent, hogy

pártfelei kárhoztatják a gyilkosságot s attól távol állanak, de érthetőnek tartják, ha a ruthén nép elkeseredése a közigazgatási erőszakosságok miatt ilyen elemi erővel tört ki.

A gyilkos Siczinsky Mirosláv huga, Leviczky Jenő képviselő felesége, aki egy év óta Bécsben lakik, tegnap este táviratot kapott Lembergől nővérétől, aki egy ottani népiskolában tanítónő. A telegramm így szólt:

„Nálunk ma házkutatást tartottak, Mirosláv rálött Potockira.”

Leviczkyék nagyon megijedtek és a képviselő még tegnap Lembergbe utazott. Az asszonyt megostromolták kérdésekkel a hírlapírók, mert azt beszélték Bécsben, hogy a gyilkosság miatt Mirosláv bátyja föbelötte magát. Leviczkyne megczáfolta ezt a hírt. Idősebbik fivére még öt hónap előtt lett öngyilkossá idegbaja miatt s Mirosláv akkor így szólt nővéreihez:

— Ha már az ember eldobja magától az életét, igyekszik halála előtt valami olyat elkövetni, amivel népének használ.

Leviczkyne elbeszélte, hogy szüleinek házában a ruthén vezető férfiak sokszor tanácskoztak a nép bajáról. Kétségtelen, hogy Mirosláv a ruthén néprért akarta magát feláldozni.

Anyám idegbajos és ha a letartóztatáskor azt mondta, hogy ő bűtöngatta fel Miroslávot a gyilkosságra, bizonyosan nem volt beszámítható állapotban.

Legujabb hírek.

A Neue Freie Presse beavatott helyről úgy értesül, hogy a kormány egyelőre várakozó álláspontra helyezkedik, de ha zavargás támadna Galicziában, vagy újabb merénylet fordulna elő, akkor nem riadna vissza a statárium elrendelésétől. Egyelőre nincs szó arról, hogy az új helytartónak hatalmi körét kiterjeszszék, míg az országban nyugalom van. A temetésre a hatóságok nagy intézkedéseket tettek és a katonaságot konsignálták.

Ma estig a rendőrség nyolcz embert tartóztatott le, a gyilkoson kívül Siczinskyt, három leányát, Korolik Máriát, a merénylő unokatestvérét, aki a gyilkosnak a fogházba sáteményt akart vinni, Zamora ruthén diákok, aki fekete kabátot adott kölcsön a gyilkosnak, Zeglinski Miklós egyetemi hallgató, Zeglinski tanár és képviselő egyetlen fiát. Két ruthén diák, akiknek lakásán házkutatást tartottak, nyomtalanul eltűnt Lembergől.

Este nyolczadfél órakor a lengyel egyetemi hallgatók és sok suhancz lármásan bejárta a ruthén egyesületek környékét, egy ruthén vendéglős ablakait beverte s nagy tüntetést rendezett. Az üzleteket hamarosan bezárták, de mire a rendőrség kivonult, a tüntetők szétrebbentek.

Gróf Potocki a választások óta többször kapott névtelen leveleket, amelyekben fenyegették, hogy az elnyomott ruthének véres boszút fognak állani, a helytartó azonban nem hederített a fenyegetésekre és soha sem utasított vissza ruthént, ha panaszszal jelentkezett.

Siczinsky Mirosláv egykedvűen és cinikusán viselkedik, de sirva fakadt, mikor megtudta, hogy mit vallott a rendőrségen anyja. Zokogva mondta, hogy anyja nem bűtöngatta őt, nem tudott előzetesen a merénylet tervéről, csak fel akarja magát áldozni ő érte. A rendőrség nem hiszi, hogy Siczinskynek ne volnának büntérsai. Több jeltől azt következteti, hogy anyja és három nővére tudott az előre megfontolt gyilkosságról és hogy a ruthén diákok titkos összejöveteleken valóságos összeesküvést forraltak a helytartó ellen. A gyilkos letartóztatott nővérei a rendőrségen esküdöztek, hogy semmit sem tudtak a merényletről. Déliben elfogták Camora Fedor ruthén egyetemi hallgatót, Siczinsky bizalmas barátját. A rendőrség délután házkutatást tartott a Dilo és a Sloboda című lapok szerkesztőségében, de semmi gyanusát sem talált.

A mai estilapok közlése szerint egy ruthén diák bevallotta, hogy néhány nap előtt gyűlést tartottak s elhatározták, hogy 15-én nagy tüntetést fognak rendezni s ezen az összejövetelen nemcsak gróf Potocki, hanem Glombinski tanárnak, a lengyel klub elnökének és Dembinski egyetemi rektorának meggyilkolásáról is szó volt. Az ukrainai ruthén diákok tegnap este táviratmenetet akartak rendezni az or-

szágos törvényszék épülete előtt a merénylő dicsőtésére, de a rendőrség betiltotta a tüntetést.

Károly István főherceg a helytartóságra táviratot küldött, hogy meg fog jelenni a temetésen. A meggyilkolt helytartó özvegyéhez Hohenberg Zsófia hercegnő részvététáviratot intézett a maga és férje, Ferencz Ferdinánd trónörökös nevében.

A helytartóság ideiglenes vezetésével Los helytartósági alelnököt bizta meg a kormány.

A vizsgálóbíró intézkedésére ma délután letartóztatták Korolik Máriát, a merénylőnek egy közeli rokonát, aki szombaton érkezett Kolomeából Lembergbe és gyanus, hogy tudott a tervről.

Gróf Potocki komornyikja, Kaniak beszéli, hogy mikor az első lövés eldördült, azt hitte, hogy gyerekek lövöldöznek az utcán a husvéti ünnepek alkalmából, csak a második durranásra rohant a szalomba. Siczinsky ekkor az ő mellének szegezte a revolvert, de csütörtököt mondott.

A királyt képviselő gróf Cholowiecki főszertartásmesteren kívül Beck, Bienerth, Koritovsky és Abrahamovic minisztereket, Kielmansegg és Heimann helytartókat is Lembergbe várják. Ferencz Ferdinánd főherceget gróf Auersperg hadtestparancsnok fogja képviselni. Ferencz Ferdinánd főherceg és neje, Hohenberg hercegnő Konopistból szívélyes táviratot küldöttek gróf Potocki nejének. A helytartóság hivatalnokai, valamint a tartományi iskolaügyi tanács feliratot intéztek Potocki grófnőhöz, amelyben a helytartó elhunytá alkalmából őszinte gyászuknak adnak kifejezést. A tartományi tanács mai rendkívüli ülésén elhatározta, hogy a helytartó holttestének elszállítását alkalmával, valamint a krzewiczei temetésén testületileg vesz részt és a koporsóra ezüst koszorút helyez. A lembergi városi képviselőtestület 12 tagját küldi ki Krzewiczebe a temetésre. Potocki grófnő ezer részvététáviratot kapott. Ezek közt számos érkezett a pétervári birodalmi tanács lengyel tagjaitól, a krakói tudományos akadémiától, Pescka, Giorgi miniszterektől és másoktól. Az államügyvészség megczáfolja azt a híresztelést, mely szerint Siczinsky merénylőnek elmebeli megvizsgálását rendelték volna el.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pestmegye ellenállásának emlékezete. Ma délelőtt tartotta meg Pest vármegye évnegyedes közgyűlését Gulner Gyula főispán elnöklésével. A közgyűlésnek innepi jelentőséget adott, hogy ez alkalommal mutatták be a vármegye ellenállását megörökítő emléktáblát, amely a díszteremben van elhelyezve. Az aranydiszítésű fehér márványtáblán ez a felirat van:

Hirdesse ez emléktábla az idők végéig a vármegye közönségének törhetetlen alkotmányhűségét és álljon örök elismerésül a vármegye ama tisztviselőinek, akik az 1905–1906. években átéltek alkotmányváltás és nemzeti ellentállás idejében inkább választották a kétséges jövőt, mintsem hogy a törvénytelen kormány eszközeivé szegődjenek. Ezek valának: (Következik harminczhárom tisztviselő neve.)

Agorasztó Tivadar főjegyző ismertette az emléktábla keletkezését és célját, majd elterjesztette az alispán negyedéves jelentését, amelyhez báró Prónay Dezső szólalt fel. Fazekas Agoston alispán a tisztviselői kar nevében megköszönte az elismerést s fogadalmat tett, hogy a jövőben is mindig az alkotmányhoz való hűség fogja irányítani működésüket. Holló Lajos indítványára elhatározták, hogy az alkotmányküzdlemben résztvevő tisztviselőknek szolgálatába a harcos idők kétszerecsen számítják be, továbbá bátor magatartásukat a jegyzőkönyvben is megörökítik.

Szatmárnémeti város törvényhatósága dr. Falusy Árpád elnöklésével megtartott rendes havi ülésén dr. Vajay Károly polgármester indítványára egyhangulag elhatározta, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert legutóbb történt királyi kitüntetésére és Darányi Ignác földművelésügyi minisztert tíz éves miniszteri jubileuma és Popovits, Szerényi és Mezössy államtitkárokat kitüntetésük alkalmából feliratilag üdvözli és a kormánynak bizalmát szavaz.

Makó város mai közgyűlésén Lélek István indítványára elhatározták, hogy feliratot intézzenek a kormánynak egy polgári fiúiskola felállításáért és a katonaságnak Makón való elhelyezéséért. A közgyű-

és további folyamán elhatározták még a néphivatal felállítását, valamint hogy felirnak a makói rendőrség államosítása tárgyában. Végül elfogadták Makó város új szervezési szabályrendeletét.

Két vezérkari őrnagy öngyilkossága.

Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 13.

Kettős öngyilkosság történt ma délután a fővárosban a Nagy János-utca 3. számú házban. Két daliás, elegáns katonatiszt: szenkviczi Palkovics Miklós és Pál röpitett agyába a gyilkos golyót. Ikertestvérek voltak és mindketten vezérkarba beosztott őrnagyi rangot viseltek. A két fivér ezelőtt néhány esztendővel nagyobb örökséghez jutott és ekkor nagyuri módon rendezkedtek be. A Nagy János-utca 3. számú ház harmadik emeletén pazar garzonlakást rendeztek be. A három szobából álló lakásban a két őrnagyon kívül csak szolgáljuk lakott. Három-három lovat tartottak, úgy hogy csak ennek a hat lónak az eltartása és egy kis vagyonba került esztendőnkint.

A múlt év május huszonhetedike óta laktak ebben a lakásban. Ez idő alatt a legnagyobb pazarlással és könnyelműséggel éltek. Soha északánkint nem voltak odahaza s az éjszakákat nagyuri allűrjeiknek s passziójuknak kielégítésével töltötték el.

Ilyen életmód mellett, igen természetes, hogy az örökség gyorsan elfogyott. A testvérek azonban már annyira beleszoktak a nagyuri életbe, hogy arról lemondani nem is tudtak.

Mikor valakiről az emberek azt hiszik, hogy gazdag, mindig segítségére vannak. Így volt a két vezérkari őrnagygyal is. A gazdagság látogatát fönn tudták tartani, s egy ideig váltóra könnyen kaptak pénzt. Mikor azonban a lejáratához közeledtek, csak újabb kölcsönökkel tudták a régiakat lefizetni, vagy legalább is törleszteni. Így ment ez már jó félesztendeje, mikor a hullámok összezsáptak a két fivér feje fölött. Mintegy kétszáz ezer korona adósságuk volt és hitelük teljesen kifogyott. Mintsem, hogy a féltve őrzött rangot, karriert diestelenül megszakítsák, inkább a halált választották. Egy hét óta nem távoztak est idején otthonról. Ez idő alatt egyik hitelező a másik után jött a házba. Mindegyik érdeklődött, vajon bejelentett lekasuk van-e? Mennyit érnek butorai? Gazdagok-e szülei? A hitelezők féltették pénzüket.

A két fivér pedig ezalatt a lakásban tartózkodott. Hogy mivel foglalkoztak, azt megállapítani nem lehet, de kétségtelen, hogy keresték az utolsó szalmaszálat, amivel felszínen tarthaták volna magukat.

Előkészületek az öngyilkosságra.

A hullámok ezalatt folyton tornyosultak Palkovics Miklós és Pál feje fölött. A két, még élete virágjában levő — negyvenkét éves férfi nagyon nehezen határozta el magát a halálra. Özvegy édes anyjukkal, Palkovics Károlyné, született Burdina Helénnel meglehetősen rossz viszonyban voltak. Nem tetszett neki az az életmód, amit a gyermekeik folytattak, féltette becsületüket, rangjukat és a legszébb jövővel kecsgető karrierjüket. Édes apjuk, Palkovics Károly, aki a hatvanas és hetvenes években nagy szerepet vitt Esztergom vármegyében, négy évvel ezelőtt halt meg. Ugy is, mint képviselő, úgy is mint Esztergom polgármestere, számottevő tagja volt a társadalomnak. Annak idején, mikor herceg Eszterházy gondnoka volt, igen nagy szolgálattal tett a hercegnek. Azóta a hercegi család minden irányban támogatta Palkovicsékat. Fivériük, Palkovics László Esztergom vármegye főszolgabírája.

Ma délelőtt tudták meg a fivérek, hogy

nincs számukra mentés. Nincs más megoldás, mint a halál. Péntek délután már ott tartottak, hogy ékszereiket kellett elzalogosítaniok. Palkovics Pál még ma délelőtt bent volt a téraparancsnokságon, pontosan végezte hivatalos teendőit és jókedvűen beszélgetett tisztársaival.

Körülbelül tizenkét órakor mehetett haza. Miklóssal bezárkózott a lakásba és leveleket irtak. A leveleket expressz adatták föl Kreith Károly, nevű szolgáljukkal.

Az öngyilkosság.

Kreith Károly kb. háromnegyed két órakor távozott a lakásból. Csak a közeli postahivatalba ment, hogy a négy levelet földadja. Negyed háromkor jött haza és a feladó-vevényeket letette az előszoba egyik szekrényére.

Alig, hogy szobájába ért, hatalmas dörmögés hallatszott. Kiszéledt és akkor már bent volt az előszobában a szomszédságában, a tizenkilencedik ajtószám alatt lakó gabonakereskedő. A lövés oly hatalmas volt, hogy lakásának egyik faláról lehullott a vakolat és a fal szinte megremegett.

Ugyanekkor érkezett meg a vezérkar részéről kiküldött vizsgáló bizottság is. Ennek tagjai Zimmer János vezérkari százados, Hampel Arnold főhadnagy, Hoffmann Lajos főörzsorvos és Tánczer János őrmester voltak.

Hogy a bizottság ily gyorsan kiért, annak egyedüli oka az, hogy Palkovics Pál és Miklós, mikor már tisztában voltak tarthatatlan helyzetükről, levelet irtak barátjuknak, Hampel főhadnagynak. Értesítették, hogyha ma délig nem tudnak pénzt szerezni, főbe lövik magukat.

A levél ma délben érkezett meg és eléggé érthető nagy konsternációt keltett. A bizottság azonnal kiment a Nagy János-utczába, hogy — ha még lehetséges — megmentsék a kétségbeesett embereket az életnek.

Azonban elkésve jöttek. Ott ők már nem segíthettek. A halál diadalmasan elvégezte munkáját.

Palkovics Pál.

Amikor a bizottság belépett a lakásba, itt rémes látvány tárult eléje. Az egyik szobában fekiúdt holtan Palkovics Pál. Balkezében kis kézi tükröt tartott, jobbában pedig görcösen szorongatta tizenkét milliméteres szolgálati fegyverét. Kihült testén ezivilruha volt és mikor rátaláltak, már nem lehetett rajta segíteni. Hatott volt. A golyó jobb halántékába fúródott és szétroncsolta agyát. A lövés oly hatalmas volt, hogy egy kis gyermek ökle kényelmesen beleférhetett volna. A hatalmas detonáció következtében a szobában levő kis fehér asztalkáról a gyertyatartó és az apróbb tárgyak mind leestek a földre.

Palkovics Miklós.

A jobboldali szobában már szintén a halál volt az ur. Itt fekiúdt egy angol karosszékben Palkovics Miklós. Testét egyenruha fedte. A karosszék a szobában álló tükrö elé húzta és abból nézte, vajon nem téveszt-e ezélt. Czélt nem tévesztett, de talán jobban félt a haláltól, mint fivére. A halántékához szorított revolver ugyanis kissé hátracsúszott, a golyó tarkóján jött ki és a falba fúródott. Ugyancsak tizenkét milliméteres szolgálati fegyverét használta.

Hogy milyen lelkierője lehetett a két szerencsétlen embernek, arról talán halvány fogalmat sem alkothatunk magunknak. Két ikertestvér, akik együtt látták meg a napvilágát, együtt nevelkedtek, együtt emelkedtek és végül együtt hálnak meg! Együtt bukni, egymás szegényét látni nem akarták, tehát közös elhatározással meghaltak. . .

A vizsgálat.

A rémes öngyilkosság még a hatóság embereit is megrázta. Az első pillanatok hatása alatt még a katonai vizsgáló bizottság emberei is konsternálva, szinte megrettenve nézték a két halottat.

Három óra lehetett, mikor megindult a vizsgálat. A katonai vizsgáló bizottság minden iratot, levelet, számlákat lefoglalt. A lakást elzárták, oda senki sem engedtek be. Kihallgatták Kreith Károly tisztit szolgát. Ennek vallomásáról, valamint az egész vizsgálatról jegyzőkönyvet vettek fel.

A rendőrség részéről Szmeten a György fogalmazó és dr. Nagy László mentek a helyszínre. A rendőrség működése kizárólag arra szorított, hogy kétséget kizárólag megállapították az öngyilkosságot és a beállott halált. Rövid jegyzőkönyvet vettek fel, amelyben kiemelték, hogy a vizsgálatot nem vezethették szélesebb mederben, mert a katonai hatóság mindent lefoglalt. Ezt respektálnia kellett a rendőrségnek, mert az öngyilkosok a katonai hatóság fenhatósága alá tartoztak. Az öngyilkos őrnagyok holttestét a XVI-os helyőrségi kórház halottas házába vitték.

Az öngyilkosság okai minden kétséget kizárólag az anyagi romlásban keresendők. A nagy örökség rövid idő alatt elfogyott, úgy, hogy már a Palkovics-fivérek sehoggy sem voltak képesek ügyeiket rendezni. A legnagyobb teher egy uzsoratarozásuk volt. Hitelezőjük e hó tizenötödikéig adott halasztást. Ha addig nem fizetnek, úgy följelenti őket a hadtestparancsnokságnál. Hogy legalább ezt elkerüljék, minden ingóságukat eladták. Ma már jóformán betenni való falatjuk sem volt.

Az öngyilkos fivérek iránt úgy katonai, mint polgári körökben igen nagy a részvét.

TÁVIRATOK.

Az urakháza ülése.

Bécs, április 13. Az urakháza április hó 28-án tartja legközelebbi ülést.

Bolgár bandák.

Monasziur, április 13. Egy bizottság, amely a katonai és csendőrségi parancsnokból, több igazságügyi hivatalnokból és egy orvosból állott, vizsgálatot folytatott azon bántalmazások miatt, amelyeket a török csapatok az exarkisztikus falvakban, Pissóniában, Germanban és Duplában (presbai kerület) fegyverek után való kutatás közben elkövettek. A vizsgálat kiderítette Miazzi alőrnagy és Achmed kapitány bűnösségét. Mindkettőt Szalonikibe rendelték, hogy a haditörvényszék elé állítsák. A minap a szülőföldjén, Germanban elfogott Micsosz Molivan nevű bolgár bandafőnök vallomása szerint a presbai hatóságok a fentnevezett helységben több földalatti búvóhelyeket találtak, melyek a bandák érdekeit szolgálják és tizenkét bennlakót elfogtak, akik a bandafőnök közlése szerint Rakova és Negovan patriarkatusi falvak felgyújtásában résztvettek.

A walesi herceg útja.

Páris, április 13. A walesi herceg és hercegnő ma délben Londonba utaztak.

Közzgazdasági táviratok.

		ápr. 11.	ápr. 13.
Newyork.	B u z a		
	locobuza	100 ¹ / ₂	99
	májusra	100 ¹ / ₂	98 ⁷ / ₈
	juliusra	94 ¹ / ₂	93
L e n g e r i	májusra	77 ¹ / ₂	76 ⁷ / ₈
	juliusra	73 ¹ / ₂	73 ¹ / ₂
C s i k a g ó.	B u z a		
	májusra	92 ¹ / ₂	91 ¹ / ₂
	juliusra	85 ⁷ / ₈	84 ⁷ / ₈
T e n g e r i	májusra	67 ⁷ / ₈	67 ⁷ / ₈

New-York, ápr. 13. Gyapot New-Yorkban helyben 10.25 (10.25 tegnap), gyapot áprilisra 10.26 (10.36), gyapot júniusra 10.30 (10.40), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₂ (10¹/₂), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 13. (Zárlat.) Zsir májusra 8.37 (tegnap 8.35), zsír júliusra 8.60 (tegnap 8.57), szalonna short clear, 7.62 (tegnap 7.62), sertéshus júliusra 13.75 (tegnap 13.65).

A német birodalmi bank.

Berlin, április 13. (Saját tudósítónktól.) A mai tőzsdén híre futott, hogy a birodalmi bank központi választmány holnap délutánra össze van hívva s ezen az ülésen le fogják szállítani a kamatlábat egy fél százalékkal. A hír tévedésen alapult, mert nem a központi választmányt, hanem a kölcsön-konzorzium választmányát hívták össze holnap délutánra avégből, hogy a jegyzések felosztása tárgyában megállapítsa a követendő eljárást.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Kedd, április 14. — Róm. kat.: Tibor. — Prág.: Tibor. — Görög-orosz: Április 1. E. Mária. — Zsidó: Niz. 12. — A nap két reggel 5 óra 15 perccel, nyugszik délután 6 óra 46 perccel. — A hold két délután 3 óra 14 perccel, nyugszik reggel 4 óra 42 perccel.

A közoktatási államtitkár fogad 12-2 óráig. — A kereskedelmi államtitkár fogad délután 4 órakor. — A Balaton Szövetség igazgató-választmányának ülése délután 4 órakor Rákóczi-ut 38. — A Magyar Képzőművészek Egyesületének közgyűlése délután 5 órakor a Múcsarnokban. — A Nemzeti Zenede hangversenye a Vigadóban este fél 7 órakor. — A Bohém Pinczerek Zenekarának hangversenye fél 9 órakor Bérkocsis-utca 1. — Az osztályversenyek húzása reggel 9 órakor. — Sorozás a Mária Terézia lakonyában. Sor alá kerülnek a III. korosztály 1-400. sorszámaig. — Tavasz tárlat a városi Múcsarnokban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A tavaszi tárlatról visszautasított művek kiállításának megnyitása délelőtt 11 órakor a Kossuth Lajos-utcai Cézár-palotában. — Paczka Ferenc és Kornélia kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Kőnyves Kálmán Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) rendezés miatt zárva. — A Műhely kiállítása az Uránia Kigéptéri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3-6-ig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10-2-ig. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közelkeleti Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Rákóczi György-múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára zárva. — Az Akadémia könyvtára zárva. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig és 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás zárva.

— **Személyi hírek.** József főherceg és Augustina főhercegnő Bécsből tegnap délután Budapestre utaztak. — Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy szombaton reggel családjával visszaérkezett Abbáziából. — Ferencz bajor herceg, ki Münchenből szombaton érkezett meg sárvári birtokára, ma főhadsegéde, báró Reichlin kíséretében Mezőhegyesre utazott az ottani méntelep meglátogatására. A herceg csütörtökig marad Mezőhegyesen, honnan ismét Sárvarra tér vissza. — Báró Steininger Károly hadtestparancsnok gróf Erdődy Gyula és családja látogatása végett Vasvárott időzött pár napig, honnan tegnap székhelyére, Pozsonyba tért vissza.

— **A császári jubileum.** A német császár és a szövetségi fejedelmek bécsi látogatásakor a schönbrunni díszlakoma közben a bécsi helyőrség csapatainak valamennyi zenekara fényes szerenádot fog adni a kastély parkjában. A Bécsben állomásozó ezredek zenekari egytől-egyig részt fognak venni a hangversenyben.

— **A német császár Koriuban.** Oszkár herceg, Vilmos-Agost herceg kíséretében, ki automobilon hozta őt Koriuból, tegnap az Akhilleon-kastélyba érkezett. Tíz órakor a néhai Erzsébet királyné által építtetett kápolnában istentisztelet volt. A császári pár délután a görög király és trónörökös látogatását fogadta, majd később sétát tett. — A görög kamara elnöke a házban beszédet mondott, amelyben kifejezést adott a Vilmos-császártól való hódoltnak és az előkelő vendéget szívesen üdvözölte. A ház hozzájárult az elnök nyilatkozatához.

— **Gizella főhercegnő a szultánnal.** A szultán ma audiencián fogadta Gizella bajor hercegnőt és fiát. Audiencia után a szultán elküldte a hercegnőnek a Sefakat-rend nagy kordonját, a két herceg pedig az Ozmanje-rend nagy kordonját kapta.

— **Kitüntetés.** A király dr. Milkó Ignác óbecsei járásorvosnak, Bácsbodrog vármegyei tiszteletbeli főorvosának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Botrány Zola szobránál.** Zola Emil szobrát vasárnap leplezték le Suresnesben. Megjelent az ünnepségen Clemenceau miniszterelnök is. A szónokok versenyezve magasztalták Zola nagyságát, de egy csapat klerikális ifjú gyalázkodó kiáltásokkal zavarta meg az áhitatot. Rendőröknek kellett közbelépni, akik tizenkét tüntetőt elfogtak.

— **Lobkowitz herceg temetése.** Ma délután temették Lobkowitz Rezső herceg tábornagyot. A király képviselőjében Ferencz Szalvátor a német császár képviselőjében gróf Kageneck katonai attasé vettek részt. Jelen voltak továbbá Frigyes főherceg, a cumberlandi herceg, Burián és Schönauich közös miniszterek, gróf Zichy ő felsége személye körül miniszter, gróf Heindol morva helytartó, az elhunyt tulajdonát képező zágrábi 13. tüzerred tisztí küldöttsége és az egész tábornoki kar. A holttestet a pályaudvarra vitték, ahonnan Gross-Meseritche szállítják. — Lobkowitz Rudolf hercegnek, a IV. hadtest volt parancsnokának

lelküdvéért a budapesti IV. hadtestparancsnokság holnap, kedden reggel 9 órakor gyászistentiszteletet rendez a budavári helyőrségi templomban.

— **Az abruzzói herceg házassága.** Most már minden jel arra mutat, hogy az abruzzói herceg házasságának semmi akadályja nincs. A Rómában megjelenő „Giornale d'Italia” jelentése szerint az Egyesült-Államok itteni nagykövete egy illetékes személyiségtől azt a hírt kapta, hogy az abruzzói hercegnek Elkins kisasszonnyal való házassága elhatározott dolog. A lap jelenti továbbá, hogy a király és a királyi család asztali ágának hercegei között a legutóbbi napokban tartott tanácskozás alkalmával elvben elhatározták a házasságot és a király az abruzzói herceg formáserü kérésére hozzájárult a frigy megkötéséhez. Az amerikai nagykövet tegnap este a „Sun” levelezőjét felhatalmazta, hogy a hírt lapjának Amerikába megtáviratozhatja. Az a hír, hogy a király már a herceg amerikai utazása előtt vagy az alatt adta volna beleegyezését, teljesen alaptalan. A döntés csak az utóbbi napokban történt meg, amidőn a herceg Olaszországba való megérkezése után a királynak és testvéreinek előadta a dolgot. Elkins kisasszonynak semmiféle föltételt nem fognak szabni. Házassága által abruzzói hercegné és királyi hercegnő lesz.

A „Popolo Romano” ezzel szemben a legutóbbi számban megzafolja azt a hírt, hogy a római amerikai nagykövet hozzáérkezett információk alapján valamely lapszerkesztőt vagy lapudósítót fölhatalmazott volna annak a kijelentésére, hogy az abruzzói herceg házassága elhatározott dolog volna. Föl vagyunk hataimazva annak kijelentésére, hogy az amerikai nagykövet semmiféle hírt vagy információt nem kapott arról, hogy a szavojai ház egyik hercege eljegyezve volna magát egy amerikai hölgyvel és ennél fogva senkit sem hatalmazhatott föl ily hír közzétételére.

Olasz udvari körökből egész határozottsággal szivárgott ki az a hír, hogy az abruzzói herceg és Miss Elkins Katalin házassága elé a király és az uralkodó-család tagjai többé nem gördítenek akadályt.

— **A tüzerhadosztály új elnevezése.** A közös hadosztály-tüzerhadosztály, amely eddig a „Divisions Artillerie Regiment” elnevezést hordta, a mai napon kelt rendeletével a „Feldkanonen Regiment” címet adta. Ez a jelzést változás illetékes körökben nagy meglepetést keltett, mert erről előzőleg senkinek sem volt tudomása.

— **Tornielli nagykövet temetése.** Párisban ma délelőtt volt gróf Tornielli olasz nagykövet temetése. A temetési ünnepség igen egyszerű és katonai jellegű volt. Faliéres elnök és az olasz király képviseltették magukat. A temetési menetben résztvettek az összes miniszterek és a diplomáciai kar tagjai. A számos koszorú között volt a román királyé is, valamint egy koszorú ily felirással: A románok barátjának — a hálás Románia. A holttestet a pályaudvarra vitték, ahonnan Olaszországba szállítják.

— **A bécsi sakkverseny.** A tizenhatodik forduló lefolyásáról tudósítunk a következőket: Maróczy vezérjátékban 42 lépés után szépen nyert Mieses ellen. Duras vezérgyalogjátékban Berger ellen győzött. Rubinstein francia játékban Spielmann felett győzedelmeskedett. Marshall könnyen nyert Süchting ellen. Dr. Perlis spanyol játékban nyert hosszas küzdelem után Salve ellen. Tartakower francia játékban Cohn győzte le. Johner ugyancsak francia játékban nyert Swiderski ellen. Bardeleben spanyol játékban Réti ellen nyert. Teichmann és Schlechter közt a francia játék 18 lépés után döntetlenül végződött. Alapin és Leonhardt közt a játszma függőben maradt egyenlő állásban.

A verseny állása a tizenhatodik forduló után: Schlechter 12½, Duras 12, Maróczy 11½, Rubinstein, Teichmann 10½, Spielmann 9½, Marshall, Tartakower 9, dr. Perlis 8, Mieses 7½, Leonhardt (2), Berger, Salve, Swiderski 7, Alapin 6½ (1), Bardeleben 6, Süchting 5½, Johner (1), Cohn 5, Réti 1½.

A keddi tizenhetedik fordulón a következő párok mérköznek: Duras—Teichmann, Mieses—Berger, Süchting—Maróczy, Tartakower—Marshall, Leonhardt—Cohn, Swiderski—Alapin, Spielmann—Johner, Salve—Rubinstein, Réti—dr. Perlis, Schlechter—Bardeleben.

— **Az Újságírók Egyesületének közgyűlése.** A Budapesti Újságírók Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta meg idei közgyűlést a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. A közgyűlés, melyre az egyesületben levő két párt már hetek óta készült, élénk menetben zajlott le. Több kétszáz hírlapíróval jelent meg az ülésen, melyen Herceg Ferenc elnökölt.

Herceg Ferenc rövid megnyitó beszéde után Szegő Béla a napirend előtt Székely Miklós hírlapíró ügyét tette szóvá, akit a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete fölvételi kérésével elutasított. A titkári jelentés tárgyalására került ezután a sor. Bevétel a múlt évben 19.071 korona 73 fillér volt, kiadás 9821 korona 03 fillér. A jelentést Lándor Tivadar és dr. Pályi Ede ellenző felszólalásai után Farkas-házy Zsigmond indítványára elfogadta a közgyűlés. Az indítványok tárgyalása során kimondták, hogy a jövőben az évi működésről való titkári jelentést legalább hét nappal a közgyűlés előtt ki kell osztani. Azt az indítványt, hogy az egyesület keresse meg a kormányt, hogy az újságíróknak is adjon ösztöndíjakat, tanulmányozás végett a választmányának adják ki. A közgyűlés végén megejtett választások eredményeképpen a választmányt a következőkkel egészítették ki: Bede Jób, Braun Sándor, Kóbor Tamás, Mezei Ernő, Palotai Hugó, dr. Radó Sámuel, Salusinszky Imre, dr. Szalay Mihály, Szécsi Artúr, dr. Szilágyi Géza, Veigelsberg Hugó és dr. Sziklay János.

A közgyűlés után a Budapesti Újságírók Egyesülete tagjai az évenként szokásos szabadság-lakomára gyűltek össze, ezuttal a Continental-szálló nagytermében. Az ünnepi beszédet a Jókai-billikommál a kezében Szatmári Mór mondta. Nagy figyelemmel és tetszéssel fogadott beszédében a sajtószabadságról elmélkedett.

— De van egy gondolat, mondotta többek közt, amely, bármily erős és szenvedelmes hévvel törjünk is egymás ellen a mi alkotmányos tusáink rendjén, összeforraszt mindnyájunkat. Ez pedig a szabadság-gondolat; a mi szabadságunk, a sajtószabadságunk fenséges gondolata. (Tetszés.) Ennek ünneplésére szentelünk minden esztendőben egy napot, ennek az esztendőnek szenteltük fel a mi Jkai-billikommunkat. Mindig felemelő érzéssel volt rám és felemelő érzéssel lehet minden újságíróra, hogy a szabadságnak mindenek felett álló, bennük mindenenki diadalmaskodó, minden egyéb érzést és törekvést legyőző gondolata, minden körülmények között, de főképp megpróbáltatás idején egy táborba sorakoztatja a sajtó munkásait. (Eljenzés.) Sohase felejtjük el, hogy nemzeti közéletünk hajóinak mi vagyunk egyik irányítója, mert nagy, eleven hatáskunk van a közszellemre. Ez a hajó viharos tengeren megy, a nemzeti boldogulás célja felé törekszik, de magával viszi a delejtűjét is. Ha a hajó zátonyra jut, ha elsüllyed, vele együtt pusztul el a delejtűje is. És uraim, barátaim, gondoljunk meg, hogy mi nem vagyunk csalhatatlanok, mint a delejtű, mely az őstermészet örök törvényének csodás bölcsességéből mindig hamisítatlanul mutatja a déli és az északi irányt. Mi tévedhetünk is ott a csillagtalan förgötegés éjszakában, a viharok vad tombolásainak rettenetességei között és nemzeti közéletünk, nemzeti közszellemünk hajóját őrvénybe is vihetjük, ha nem vigyázunk magunkra. A delejtűre vigyáz maga az őstermészet, de mi a magunk becsületességére, a magunk józanságára, nemzeti érzéseinkre, hazafiasságunkra, elménk és szivünk tisztaságára vagyunk utalva. (Ugy van.) Azután így végzi szavait: Egyesüljünk testvéri szeretettel a magunk kartársai érdekeinek oltalmazására minden külső áramlattal szemben; egyesüljünk testvéri szeretettel a szabadságunkkal való becsületes élésre és szabadságunknak minden elenséges támadással szemben való megvédelmezésére. Emelem ezt a serleget, a szabadság eszméjének szentelt Jókai-serlegünket, a szabadságra, a sajtószabadságra, — hazánk és nemzetünk szabadságára.

Az ünnepi beszéd nagy hatást tett és nyomában percekig zugott a taps. Azután Herceg Ferenc, az egyesület elnöke szólt fel, aki szivből jövő köszönetet mondott Szatmárinak szép és lelkes beszédéért, amelylyel a lakomát igazi ünneppé avatta. (Eljenzés.) Az egyesület tagjaira és azok között első sorban az ünnepi szónokra, Szatmári Móra írti poharát. (Lelkes eljenzés.)

A társaság még sokáig maradt együtt vidám hangulatban.

— **Áthelyezések a rendőrségen.** Dr. Bozs Dezső főkapitány áthelyezte dr. Scheff László rendőrtanácsost a dunai kerületi kapitányságtól a második kerületi kapitányságra, Tóth Mihály rendőrkapitányt a dunai kerületi kapitányságra, Princz Jenő kapitányt a közigazgatási osztályhoz, Jakabfi Béla rendőrfogalmazót a fogház- és tolonczügyosztályba, Kubesch Béla rendőrfogalmazót a hetedik kerületi kapitánysághoz, Tóth Gyula rendőrgyakornokot a fogház- és tolonczügyosztályhoz

— **A belügyminiszter és a betegpénztári orvosok.** A betegsegélyező pénztárak és az orvosok közt folyó harcra ma beleszólt Andrásy Gyula belügyminiszter, aki ebben a tárgyban leiratot intézett a fővárosra. A leirat, mely a szegénysorsu betegek érdekeit szolgálja, így hangzik:

A m. kir. munkásbiztosítási hivatalnak hozzám érkezett jelentései szerint több esetben megtörtént, hogy az orvosok, köztük közhivatalban állók is a betegsegélyező pénztárakkal a díjazás tekintetében megállapodásra jutni nem tudván, a pénztári tagok gyógykezelését megtagadták. Felhivom ennél fogva a címet, utasítsa felelősség terhe mellett a közhivatalban levő orvosokat, hogy ott, ahol a pénztári orvosok a betegsegélyező pénztárral megegyezésre nem jutottak, vagy ahol a pénztárak és az orvosok közt létrejött megállapodáshoz az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztár hozzá nem járult, a hivatásuk területén lakó pénztári tagok gyógykezelését mindaddig, amíg ennek szüksége fenforog, a részükre törvényszerűen megállapított díjtételek mellett, teljesíteni köteleességüknek ismerjék. Budapest, 1908. április hó 10-én Andrásy s. k.

— **Az Országos Vasutas Szövetség kerületi elnökeinek értekezlete.** A Vasutas Szövetség kerületi elnökeit gróf Batthyány Tivadar elnök folyó hó 12-ére központi értekezletre hívta össze a fővárosba. Az értekezletet, amelyen harminczöt kerület elnöke jelent meg, gróf Batthyány Tivadar elnök tíz órakor megnyitván, mindenekelőtt felolvasta Seide Arturnak, a lemondott ügyvezető alelnöknek levelét, amelyben hivatkozva megrongált egészségi állapotára és kezelő orvosának határozott tanácsára, kijelenti, hogy a már régebben és ismételtelen bejelentett lemondásához ragaszkodni kénytelen. Miután az elnök ecsetelte Seide Arturnak a Vasutas Szövetség kebelében, valamint azon kívül is a vasutas társadalom érdekében kifejtett működésének hervadhatlan érdemeit, az értekezlet mély sajnálatának kifejezése mellett a lemondást tudomásul vette, kebeléből egy küldöttséggel fejeztette ki sajnálatát és ragaszkodását a lemondott ügyvezető alelnök személye iránt és egyúttal megállapodott aziránt, hogy a központi vezetőség és országos nagygyűlés elé minő javaslatok terjesztessenek Seide Artur érdemeinek kellő méltatása végett. Ezután szóba került néhány kisebb jelentőségű személyes incidens, amelyek közmegegyezésre végleges békés elintézését nyertek. Az elnöki értekezlet ezután az alapszabályok módosításával, lapügyekkel, a fizetésrendezés főbb sérelmeivel, munkásügyekkel, valamint a szövetség égisze alatt működő fogyasztási szövetkezetek ügyeivel foglalkozott. Mindezen kérdésekben a teendőkre nézve az elnöki értekezlet egyhangú megállapodásra jutott. Értekezlet után a kerületi elnökök és a központi tisztikar, élükön gróf Batthyány Tivadar elnökkel, társasbédre gyűltek össze, hol a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradtak együtt.

— **Elhamvadt színház.** A portói Saint Jean színház tüzvész folytán tegnap teljesen elhamvadt. Emberéletben nem esett kár, mivel a tűz kitörésekor nem volt előadás. A kár több millió reís.

Éjjel jelentik még: Chelsea bostoni külvárosban a tegnapi tüzvész tizenkét millió dollárnyi kárt okozott. Tizenötezer ember hajléktalanná vált. Ezek közt nagy a nyomor és az éhség. Attól tartanak, hogy a romok alatt még számos holttest fekszik.

— **Nagygyűlés az általános választói jogért.** A szociáldemokrata párt tegnap délután nagygyűlést tartott az általános választói jogért az Aréna melletti téren. A gyűlés elnöke Klárik Ferencz, szónoka Bokányi Dezső volt, aki azt mondta, hogy nagy harcok előtt áll a munkásság. S ez a harc előbb utóbb biztosítani fogja a győzelmet a munkásság részére, biztosítja a jövőben független szocialista Magyarországot. A jövő héten ül össze tanácskozársra a munkásság parlamentje, a pártkongresszus, ennek feladata lesz megszabni az eszközöket, amelyekkel a munkásság jogaiért küzdeni fog. A magyar proletárság készen áll a harcra és győzni fog. Az éljenzéssel fogadott beszéd után Klárik Ferencz elnök szólt fel s felhívására a gyűlésen jelen volt mintegy 20.000 ember rendben oszlott szét.

— **Elhamvadt város.** Boston külvárosában, Chelsoóban tegnap óriási tüzvész pusztított, amely a város kétharmadrészét elhamvasztotta. A kárt tíz millió dollárra teszik és sok ember élet vesztett oda. Eddig öt megszenesedett holttestet találtak és száznál több a sebesültek száma. Több mint ötszáz épület földig égett és tízezer ember hajléktalan. Csak éppen a tehetősebb lakosság kerülete maradt meg. Leégett tizenhárom templom, hat bankház, több kórház és valamennyi iskola. Az a városrész, ahol az üzletek vannak, egészen áldozata lett a tüzvésznek. A házak majdnem mind fából épültek s ez a magyarázata, hogy olyan rohamosan pusztított a tűz. A külváros határában, a személtérakodó telepen gyuladt ki egy nagyobb halom hulladékpapíros s mivel erős szél járt, a tűz átesapott a házakra. A lakosság a templomokban volt vasárnap istentiszteleten, mikor a vészharangok megkondultak. Rohant mindenki haza, hogy megmentse vagyonát s így történt, hogy sokan bennekedtek az égő házakban. A nép átmenekült a Myatic folyó tulsó partjára s tetlenül nézte a veszedelem terjedését, mert mentésről szó sem lehetett. Boston külvárosainak gyűlésvész hada a nagy tűz hírére Chelsoaba csődült s hozzálátott a fosztogatáshoz. A kivonult katonaság szuronyal kergette el a rabló csöcseléket. Hétfőre virradó hajnalban sikerült a tüzet megfékezni. Bostonból temérdek vagon eleséget, ruhát és sátrakat küldtek a hajléktalan tűzkárosultaknak.

— **Egy magyar gőzös veszedelme.** A dalmát partoknál tegnap a fiumei révkapitányság „Előre” nevű gőzöse zátonyra jutott. Fiumében az a hír terjedt el és így Budapesten is, hogy a kormányzó yachtja jutott zátonyra. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak. A szerencsétlenség Novigrádnál, az obrováci szorosban történt. Az „Előre” a révkapitányságnak vontató-gőzöse, melyet bajbajutott hajóknak a kikötőbe való vontatásához szoktak használni. Ezutal a fiumei tengerészeti akadémia növendékei szálltak a hajóra, hogy raita tanulmányi kirándulást tegyenek. A fiumei révkapitánysághoz érkezett távirat szerint a hajó zátonyra jutott, mire azonnal segélyhajót küldtek. A révkapitányságon, lapunk zártáig semmi részletet sem tudnak az „Előre” további sorsáról, de azt hiszik, hogy a hajót és utasait komolyabb veszély nem fenyegeti. Fiuméből jelentik a Magyar Távirati Irodának: A tengerészeti hatósághoz érkezett távirat szerint a fiumei révkapitányság tulajdonát képező „Előre” nevű yacht Oprovazo mellett zátonyra jutott. A magyar-horvát tengerészeti r.-t. Szokol nevű gőzöst küldték a yacht megmentésére, azonban a Szokolnak nem sikerült eddig a yachtot kimenteni.

— **A berlini tragédia.** Hirt adtunk róla, hogy Berlinben a Thiergartenben feldarabolt holttestet találtak. A rendőrség igen széleskörű és erélyes nyomozást indított egy a személyazonosság megállapítására, mint pedig a tettes kiderítésére. Most végre a személyazonosságát megállapították. A boldogtalan fiú 1893. március 15-én Körösmezőn született Blecher Herman nevű zsidó szabónas, akit valószínűleg múlt kedden éjjel gyilkoltak meg. Múlt szombaton két ember jelentkezett a rendőrségnél, ahol azt jelentették, hogy megismerték a fiú holttestét, mert több napig kezelték az egyik zsidó kórházban. A meggyilkolt fiú atyja is, aki Berlinben magánhivatalnok, fölismerte fiát s elmondta a rendőrségnek, hogy a fiú egy berlini szabónál, a szintén magyar eredetű Laub szabómesternél tanult, akitől múlt vasárnap megszökött; minthogy már többször megtörtént, hogy Blecher Herman munkaadójától megszökött s aztán néhány napi csavargás után újra visszakerült, ennél fogva munkaadója nem jelentette föl a fiú eltűnését. Blecher múlt hétfőn este fölkereste egy ismerősét, akinek azt mondta, hogy nincsen lakása és hogy nagyon éhes és arra kérte, hogy adjon neki éjjelre szállást, minthogy azonban a lakáson nem volt hely, ismerőse elutasította kérésével. A fiúnak egy másik ismerőse azt vallotta a rendőrségnek, hogy a meggyilkolttal még vasárnap éjjel is találkozott egy kávéházban. Hétfőn este még egyszer látták őt s azóta eltűnt. A rendőrség azt hiszi, hogy a fiú ellen a Thiergartenben erkölcsstelen merényletet akartak elkövetni, a fiú kiabálni kezdett, amire azután megfojtották. A gyilkosnak még eddig nem tudtak nyomára jönni.

— **Horvay-lakoma.** Horvay János szobrászművésznek tiszteletére tagtársai az Országos Kaszinóban kedden este fél kilencz órakor társasvacsorát rendeznek, abból az alkalomból, hogy a zsűri neki ítélte oda a Kossuth-szobor pályázatán az első díjat és a mű kivételét. Az Országos Kaszinó tagjai a művésztagtársuk tiszteletére rendezett társaslakomára a Kaszinóban kitétt iven előjegyezhetik részvételiiket.

— **A fiumei sztrájk.** A fiumei rendőrség a fiumei sztrájk előkészítésére ideérkezett agitátorokat ma letartóztatta és eltoloncolta. Az eltoloncoltak száma öt, kik közül egy budapesti, három trieszti és egy milánói. A munkások körében a letartóztatás nagy elégedetlenséget keltett. Ma este ülést tartanak, hogy az ügyben állást foglaljanak.

— **Eltélt tiszték.** Kiewben a haditörvényszék zárt ajtók mögött tárgyalta annak a huszonhárom tisztnek a pörét, akik 1905 október 31-én a kiewi lapokban nyilatkozatot tettek közzé és élesen vádolták a kiewi rendőrség és katonaság vérlázító téltenséget a pogrom idején. Közvetlenül a nyílt levél megjelenése után a feltes parancsnokság vádat emelt a huszonhárom tiszt ellen, akiknek egy része tényleges szolgálatban van, nagyobb részük azonban tartalékos. Akkor a katonai főügyészesség elejtette a vádat, most azonban a hadügyminiszter rendelkezése, a kiewi helyőrségi törvényszék megtartotta a végtárgyalást, amelyen Romusov kapitány volt a védő. Három katonatisztet várfogságra ítél a törvényszék, a többi husz tiszt a fővártán szobafogságot fog kiállani. Az elítéltek nyomában felebbezést jelentettek be.

— **A borraivaló ellen.** A budapesti pinczereknek régi törekvésük az, hogy a vendéglőkben és kávéházakban fennálló borraivalórendszert megszüntessék. Egyrészt lealázónak tartják a sokszor könyörödmányképen letett borraivalót, amelyért pedig tiszteségesen megdolgozik, másrészt nem tartják biztos megélhetési alapnak, holott teljesen erre vannak utalva, mert fizetést rendszerint nagyon keveset, vagy éppen semmit sem kapnak a tulajdonosoktól. A mozgalom, amelyet már évekkal ezelőtt indítottak, megérett. A pinczerek szakszervezete már ki is dolgozta a tervet, melyet életbe kíván léptetni. A terv eltörli a most szokásos kollektív rendszert, azaz nem lesz a jövőben főpinczér, hanem az a pinczér, aki felszolgált, egyben fizetőpinczér is lesz. A borraivaló megszüntetését pedig úgy gondolják, hogy a vendég a fogyasztottak után tíz százalékot fizet a pinczérnek, munkája fejében. Ezt a százalékot a fizetésnél az elfogyasztott dologhoz számítja. A minimális százalék három krajczár, a maximális százalék öt forint lehet. Ez a rendszer immár urban van s a szakszervezet erős munkájára tekintettel még ez év őszén életbe fog lépni.

— **A bombavető munkában.** Tourcoingból táviratozzák: Esti 10 órakor a harmadik kerületi kapitányság kapujában egy dinamittal töltött bomba felrobbant, melyet ismeretlen tettes helyezett oda. Egy automobilvezető, aki röviddel a robbanás előtt az égő kanócot el akarta oltani, arcán meglehetősen súlyosan megsebesült. A kapitányság és az összes szomszédos házak ablakai betörttek. Egy Belgiumból érkezett anarkistát elfogtak.

— **Házasságok.** Gróf Degenfeld-Schomburg Konrád dragonos főhadnagy eljegyezte Degenfeld-Schomburg Ilona grófnőt. Báró Berg Miksa, az Eszterházy hercegi hitbizomány kapuvári uradalmának nagybérlője szombaton Londonban házasságra lépett Thyssen Hedával, a németországi dúsgazdag Thyssen család sarjával.

— **A becsületért.** Ma tárgyalta az aradi esküdtszék Mezei Vilmos gázgyári felügyelő fiatal feleségének ügyét, ki anuárban agyonlőtte Sipos Sándorné bábaasszonyt, ki állítólag megrontásának okozója volt. Az asszony mostani vallomásában ugyanazt adta elő, mit a vizsgálatban. Itéletet késő éjjel hozták meg az esküdtek, akik valamennyi kérdésre nem mel feleltek s így a törvényszék Mezei Vilmosné fölmentette.

— **Szénmunkások sztrájkja.** Rouenben hétszáz sztrájkoló szénmunkás megdobálta zervezetlen társait, akik nem hagyták magukat a munkában akadályozni. A sztrájkolók azután a hajókra nyomultak be és az ott dolgozókat lapáttal megverték. Három ember megsebesült, a rendőrség kettőt letartóztatott.

— **A rejtélyes láda.** Boskovitzban szombaton este és a környéken a tudatlan parasztnép között azt a hírt kolportáltak, hogy Schgalitz-Boskovitz vasutállomásra egy láda érkezett teherárúként, amely gyanusnak tetszett s ezért megvizsgálták. A ládában ájultan találtak egy keresztény gyermeket, amelyet a zsidók husvétra szántak véraldozatul. Ez a hazug híresztelés leirhatatlan izgatottságot keltett s szájról-szájra járt, akadtak olyanok is, akik esküvel erősítették, hogy látták a ládát és benne az eszméletlen keresztény gyermeket, a ládának fedelén pedig a boskovitz zsidó metszőnk a nevéért, mert a küldemény neki szólt. A felizgatott tömeg csoportokba verődve tárgyalta a rémisztő eseményt s azt is beszélték, hogy a zsidó metszőt elfogták. A jámbor parasztnép szentül hitte, hogy a zsidók husvét rituális szertartásra szánták a keresztény gyermeket s megerősítette ezt a feltevést az is, hogy a csendőrség nagy apparatussal megkezdte a vizsgálatot. Hasztalan volt a józan közönség minden csillapítása, hiába jelentette az állomásfőnökség hivatalosan, hogy Schgalitz-Boskovitz állomásra nem érkezett olyan láda, amelyben gyermek volt elrejtve, a nép izgatottsága még vasárnap sem múlt el. A „Rovnow!” felháborodással itéli el a klerikálisok hajsziáját a zsidók ellen.

— **Öngyilkos vállalkozó.** Szigetváry János építési vállalkozó az épülő balatoni vasút egyik alvállalkozója, tegnap Veszprémben a Hosszu-utcai fürdőházban szíven lötte magát és azonnal meghalt. Hátrahagyott levelében öngyilkosságának okául azt írta, hogy előreláthatólag nagy veszteséggel végződött vállalkozása kergette a halálba. Az építés alatt álló vasutnál pár hónapon belül ez már a második öngyilkosság.

— **A gyanu öl.** Megrendítő dráma híre érkezik Kolozsvárról. Az ottani unitárius kollégiumban ugyanis az egyik tanulótl elloptak husz koronát. A megindított vizsgálat alkalmával a gyanu Szakács Zsigmond tanulóra esett. A fiu váltig hangoztatta ártatlanságát és miután látta, hogy szavainak hitelt nem adnak tegnap éjjel két órakor agyonlőtte magát.

— **Megbírságot ál-rendőrtisztviselő.** Füredi Andor az utóbbi hetekben nagy ur volt a VII-ik kerületben. Sorra járta a mutatványos helyeket, főleg a mozikat és büszke kiállással: „Rendőrfogalmazó vagyok!” beszélt a helyiségbe. Előbb végignézte az előadást, azután roppant szigorú lett. Intézkedett, rendelkezett s hamarosan rettegve emlegették a VII. kerületi mutatványosok Füredi Andor rendőrfogalmazó nevét. Füredi lassankint teljesen rendőrnök képzelte magát és az utca leányait is sorra zaklatta. Füredi Andor ur dolga annál könnyebb volt, mert az üzlet tulajdonosok és utcai leányok mindennap látták a VII. kerületi kapitányság folyosóján szaladgálni. Füredi ugyanis a rendőrkapitányságon hirdapíronak adta ki magát. Ezzel az ürüggyel kifürkészett mindenféle dolgokat, amelyekben később mint rendőrtisztviselő járt el. A szélhámost a napokban leleplezték és a VII. kerületi kapitányság száz korona pénzbírságra ítélte.

— **A Tiszába fultak.** Cs. Porkoláb István tiszadobi 46 éves parasztagazda és 14 éves fia a miskolci vásárról visszajövet ittas állapotban a dobi révnél kocsijukkal a Tiszába hajtottak, mert az éjszétjében nem tudták, hogy merre járnak. A gazda, a fia, valamint a lovak a vízbe fultak. A lovak hullt és a kocsit csak másnap húzták ki a vízből, az apa és fiu holttestét azonban még nem sikerült megtalálni. Porkoláb Istvánt két apróbb gyermeke s özvegyen maradt felesége siratja.

— **Tíz egy kézimunkakereskedésben.** Friedmann Róza Fürdő-utca 8. szám alatt levő kézimunkakereskedésében ma reggel a kéményből kipattant szikra meggyújtotta a bolt berendezését. A felhalmozott értékes holmik hamar lángokaptak, de szerencsére a gyorsan érkezett segély elfojtotta a tüzet, mielőtt veszedelmesebb méreteket ölthetett volna. A tüzhöz Blaschnek Hugó segédtséget vezetésevel a központi és a IV. kerületi tűzörség vonult ki.

— **Kiraboló ezredpénztár.** A budapesti főkapitányság ma délelőtti táviratot kapott a brassói helyőrségi hadbírósgtól, hogy az ezredpénztár kirabolták és hogy a rablással gyanúsított Niederle Brunó altiszt Budapestre utazott. Niederle civillkorában kereskedelmi levelező volt, beszél magyarul, németül, csehül és lengyelül és intelligenciája miatt katonáknál nagyon szerették. Ő kezelte a tiszti havipénzeket és élelmezési utalványokat. Szö-

késekor egyenruhában volt és annyit már meg is állapítottak, hogy Budapestre megérkezett. A rendőrség nyomozza.

— **A tifusz.** A menedékházak még mindig szállítják a járványkórházba a tifuszos beteget. Szombaton és vasárnap négy embert szállítottak be. Egyet vidékről, hármat a menedékházból. Beszállították Csobán Demeter borbélysegédet, a csepelszigeti Lórév szigetből Csapó István napszámot és Major György napszámot az alföldi-utca, Zohora Zsófiát pedig az angalföldi menedékházból. Tegnap ápoltak 21 férfit, három nőt, meghalt két nő, megfigyelés alatt van 12 férfi és 4 nő. A közigazgatási bizottságnak ma tartott ülésén Magyarévits Mladen tiszti főorvos bejelentette, hogy eddig sikerült megakadályozni a rendkívül energikusan végrehajtott óvintézkedésekkel, hogy a kiütéses tifusz járványtámadás fájjon. A halálozás arányszáma azonban nagy. Márcz. 31-ig összesen volt 110 beteg s ezek közül 32 meghalt. A hatóság 588 lakást és 3259 embert fertőtlenített. De a többi ragadós betegség is erősen pusztított. A mult hónapban a kanyaró száma 76, a skarláté 40, a bárányhimlőé 67, a ragadós fültőgyulladásé tizenhatal emelkedett.

— **A főváros közbiztonsága.** A székesfőváros közigazgatási bizottságának mai ülésén dr. Boda Dezső főkapitány a következőkben számolt be a főváros márciusi hónap közbiztonsági állapotáról. A rendőrség a mult hónapban 1855 büneset nyomozását fejezte be. Ezekből 856 a büntetett és 999 a vétség; 197 büncselekmény az ember élete és testi épsége, 1473 a vagyon ellen irányult, 180 eset egyéb büncselekmény volt. Az ember élete és testi épsége ellen irányuló büncselekményekből 38 volt a büntetett, 197 a vétség. 172 volt a testi sértések száma. A vagyon elleni büncselekmények közül 748 volt a büntetett, 725 a vétség és pedig 244 a sikkasztás, 124 a csalás, 972 a lopás. Az utóbbiakból 541 volt a büntetett, 431 a vétség. Az ellopott tárgyak értéke 125 esetben 40 koronán, 208 esetben 20 koronán aluli volt. A rendőrség 263 büntetést tartóztatott le. Ezekből 250 -et a bíróságoknak adtak át, 1 közigazgatási elbánás alá került, 1-et kórházban helyeztek el, 9-et a nyomozás során szabadlábra helyeztek. A fogház és tolonczügysztyályban 1267 ember került közigazgatási eljárás alá. Ezek közül 468 kihágási büntetését töltötte ki, 6-ot javító-intézetben helyeztek el, 150-et egyéb hatóságoknak adtak át, 122-öt kényszerűtellel kiutasítottak, 387-et eltolonczoltak, 128 átkelesi toloncz volt. Az eltolonczoltak közül 39 honost és 2 idegent 1—5 évre, 30 honost 5—10 évre kitiltottak a fővárosból. A mult hónapban a tolonczház helyiségeiben tifusz megbetegedés nem történt. A jelentés a nevezetesebb rendőri események közül a következőket említi fel: A rendőrség letartóztatott kilenc embert, akik márczius 13-án több száz főnyi tömegben utcai tüntetést provokáltak a Kossuth Lajos-utca és Károly-körut torkolatánál, továbbá a Royal-szállodánál a függetlenségi pártkör előtt. A tüntetés alkalmával öt rendőrintézkedés közben könnyebben megsérült. A tüntetők a magántulajdonban tizenháromezer korona kárt okoztak. Letartóztatott egy fővárosi korcsmárost, aki családi viszálykodás közben sógorát három revolverlövéllyel halálosan megsebesítette. Letartóztatott egy oklevéles jegyzőt, ügynököt, aki egy vidéki lakatostól 800 koronát csal ki azzal a fondorlattal, hogy megtanítja a hamis pénzek készítésére. Előzetes letartóztatásba helyeztek egy cigányt és két vidéki iparost, kik hosszabb idő óta fosztogatták a hiszékeny embereket hamis pénz ígéréssel. Letartóztatott egy hattagu bünszövetkezetet, amely lakásokba és üzletekbe számos betörést követett el. Letartóztatott egy kocsist, aki egy társát vasvillával halálosan megsebesített. Letartóztatott egy gépkocsivezetőt, aki a Lipót-köruton elütött egy egyiogatú bérkocsit, amelynek kocsisa meghalt. Letartóztatott három nőt, kik hamis tanúzással meg akartak zsarolni egy főpapot.

— **A legújabb amerikai botrány.** Washingtonból érkezett táviratok a legújabb amerikai panamáról ezt a hírt hozzák: Azt a kinos feltűnést, melyet az új tenger alatt járó hajó-szerződéseknél történt panamázás keltett, még fokozza az a beszéd, melyet Lilley kongresszusi tag a képviselőház szombati ülésén tartott és amely folytán a dolog valóságos botrányná nőtte ki magát. Lilley a legsúlyosabb vádakkal illette a képviselőházat és a szenátust, hogy a flottatörvény meghozatalánál durva hibákat követtek el a tengerészet részére szánt eszközök hovaforrtását illetőleg. A képviselő bebizonyította, hogy néhány esztendő alatt 100 millió dollárt pazaroltak el, hogy a marislandi hajógyár, amely 17 millió dollárba került, nem képes egy csatahajót dockolni; kijelentette továbbá, hogy olyan költségeket számítottak fel más kikötők részére, melyek már rég

megszűntek. Végül Lilley azt ajánlta, hogy hat hajótelepet szüntessenek meg és a reájuk fordított költségeket vonják vissza. Lilley vádjának valószínűleg az lesz a következménye, hogy pontos és messze-menő vizsgálatot fognak indítani, mely a tengerészeti ügyek minden ágára kiterjeszkedik majd.

— **Égő templom.** Berlinben a régi helyőrségi templom lángokban áll. A templom tornya és boltzata máris beomlott. Az egész épület elveszítették tartják. A szomszédos házakat veszély fenyegeti. Azt hiszik, hogy a tüzet villamos rövidzárlat okozta. A tűzkatasztrófánál megjelent a trónörökös és a város tanácsa.

— **Halott az erdőben.** Toda Szava, galsai földműves az erdőben összeveszett feleségével, kit haragjában megfojtott, majd felesége holttestét elásta. Az asszony holttestét megtalálták, az embert letartóztatták.

— **Rendőri hírek.** Rendőr és katoná. Vasárnap délután a Murányi-utczában kivont karddal hadonászott Gasparics János 11. ezredbeli tüzér. Gaspar III. János felszólította, hogy tegye el oldalfegyverét, de az ittas katoná erre úgy fejtbe vágta a rendőrt, hogy vértől borítva esett össze. A katonát ezután az összeesdült emberek elfogták és átadták az elősiető rendőröknek, akik bekisérték, majd pedig átadták a katonai őrzőnek. A sebesült rendőrt a mentők a kórházba vitték. — **Halálos elgázolás.** Vasárnap délután a Ferencz-körut 2—4. számú ház előtt a városi villamos 296. számú kocsija, amelyet Nagy János vezetett, elütötte Varga Kálmán zenész öt éves kis fiát. A szerencsétlen gyermek nyomban meghalt. A kocsivezető ellen megindították az eljárást. — **Balesetek.** Vlasek István lakatos kilenc éves István nevű fia Neumann Mór kárpitostanonczczal az Illés-utca 7. számú ház udvarán Flóbert-puskával játszottak. A fegyver közben elsült s a golyó Vlasek István tenyerét átfurta. A könnyebben sebesült fiut a Stefánia-kórházban ápolják. — **Kicsaszki Ferencz** közuti villamos vasuti ellenőr vasárnap este a Váci-ut 156. számú ház előtt leesett a 255 számú villamosról. A fejét bezúzta. — **Betörések.** Vasárnap két betörés volt a fővárosban. Az Aranka-utca 22. száma alatt feltörték Beke Manó egyetemi tanár lakását. Hogy mit loptak el, nem lehetett megállapítani, mert a tanár Rómában van. — **Feltörték Ujpesten a Beniczky-utca 13. száma alatt Berg Mór szatocsüzletét,** amelyből elloptak 500 korona készpénzt és 70 koronát érő ékszert. A betörőket nyomozza a rendőrség.

— **Halálozások.** Kiszely Károly nyug. min. osztálytanácsost e hó 10-én temették el nagy részvét mellett Szatmáron.

Özv. Balassa Lászlóné, szül. Balassa Etelka április 9-én 83 éves korában Kápolnásnyéken elhunyt.

Özv. Hegedűs Ferenczné, szül. Klein Anna Faddon, április 11-én, életének 67 évében elhunyt. Az elhunytban Hegedűs Ferenc volt pénzügyminiszter édes anyját gyászolja.

Alsó-petőfalvi Pettkó Béla m. kir. országos alveleltárnok és neje ebelli és körmendi Körmendy Lujza fia, Tivadar hat éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A kis halott április hó 13-án délután fog a gyászházban (VIII. ker. Esterházy-utca 20. I. em. 11.) a ref. egyház szertartása szerint megáldatni és onnan a kerepesi-ut mellett temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Aleuterio del Gado volt liberális spanyol pénzügyminiszter Madridban meghalt.

— **Saharet,** a világszerte ismert hírnevű ausztráliai tánczosnő szerdán, e hó 15-én fejezi be nagyszerű vendégszereplését a Fővárosi Orfeumban. Április 16-án Waldmann igazgató egy teljesen új kiállításos ballet bemutatóját rendezi. Az új ballet címe: „Lakodalom Japánban” és nagy sorozatát mutatja be a japáni tarka életképeknek. A jelmezek teljesen újak. Baumann és Gyárfás, a két jeles kómius szintén részt vesznek a balletben, a directe az ő számukra írt szerepekben. Az igazgatóság megnagyobbította a ballet-személyzetét, úgy, hogy az újdonság előadásában több, mint hatvan szereplő vesz részt. A ballet szerzője, Regler H. ur személyesen vezeti az utolsó próbákat. Holzer J. balletmester pedig az egyes tánczokat tanítja be.

x **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszitonél Budapest, VIII. Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**
x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Idegesség, ideggyengeség** (neurasthenia, hysteria) képezi a modern kor legáltalánosabb betegségét, amelynek minden tünete (fejfájás, fejnemés, szédülés, bágyadság, álmatlanság, szív- és gyomor-tünetek, bélrenyheség, görccsök, nyomott kedélyállapot, munkakedvhiány, gyengeségi állapot stb.) sikeres gyógykezelést talál dr. Honig Izsó elektroterapiai intézetében (Károly-körut 24.). A kezelés kényelmes és teljesen fájdalomtalan.

Orvosok részéről több oldalról valóban eszményi nátha-ellenes szernek kijelentve.

Hatása meglepő! — Minden gyógyszerboltban kapható.

Leánykereskedés nagyban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 13.

A keleti leánykereskedés központja — sajnos — Budapest, illetőleg Magyarország. Sehol annyi szerencsétlen leány nem esik áldozatul a lelketlen kufárok kapzsóságának és nyereszkedési vágyának, mint nálunk. Valóságos hajsza folyik itt olyan szerencsétlen leányokra, akiket az élet a polgári társadalmon kívül vetett. Nap-nap után szállítják — mint a közönséges portékát — keletre a magyar leányokat azok, akik minden lelkifurdalás nélkül üzik ezt a mesterséget, csak igen ritka esetben kerülnek hurokra. A hatóságoknak, de kiváltképpen a határrendőrségnek kellene ügyelnie arra, hogy ezek az emberek ne meneküljenek meg az igazságszolgáltatás büntető keze alól.

Hogy mennyire el van terjedve a leánykereskedelem, mi sem bizonyítja jobban, minthogy megint három szerencsétlen magyar leány vette igénybe a napokban a konstantinápolyi magyar-országi konzulátus beavatkozását.

Nemrég történt, hogy három budapesti tanzosnót kicsaltak a konstantinápolyi Szerafine Micsák-féle állítólagos mulatóhelyre. Mézes-mázos ígéretekkel rávették a három leányt, név szerint Spira Gizellát, Vlasóti Johannát és Stadler Máriát a keleti utra. Elhittették velük, hogy fényes mulatóhelyre kerülnek, ahol igen nagy jövedelmük lesz.

A határon egy elegánsan öltözött ur, az impresszárió fogadta őket. A legelőkelőbb szállodákba szálltak meg és a legjobb helyeken étkeztek.

Alig érték azonban a leányok Szerafine Micsák mulatóhelyére, már is meggyőződtek arról, hogy Konstantinápoly egyik legutolsó kétéshírű házába jutottak.

Napokig nem tudták mit tévők legyenek. Egy napon azután Spira Gizella engedélyt kért arra, hogy a konzulátusra menjen.

— Igen fontos iratokat kell átadnom — mondta. — Nagy kellemetlenségeink származhatnak, ha ezt elmulasztjuk.

Micsákné először hallani sem akart arról, hogy Spira Gizella kimenjen a házból, de végre beleegyezett, hogy két férfi kíséretében távozzon.

A konzulátus előtt azonban kísérői lent maradtak, így aztán a leány nagy bőbeszédűséggel elmondta mindazt, amit tapasztalt. Kísérői hiába várták vissza, mert Spira Gizella további intézkedésig a konzulátuson maradt.

A konstantinápolyi konzulátus ezután átírt a budapesti főkapitányságnak, hogy nyomozza ki azokat az embereket, akik a három leányt Konstantinápolyba vitték. Az átirat csak egy héttel ezelőtt érkezett meg s a rendőri nyomozat már ki is nyomozta a leánykereskedőket Hirschfeld Antal, Hirsch-

feld Antalné és Nagy Adolf személyében. Megállapították róluk, hogy rendszeres leánykereskedést üznek. Kihallgatás után mindhármukat tartóztatták és egyelőre a tolonczházban helyezték el.

Egy másik nem kevésbé érdekes ügyben ma hozott ítéletet a VII. kerületi rendőrkapitányság.

Ugyanis Brnák Anna bagonyai születésű huszonhat éves asszony múlt év október havában kicsalta Szerajevóba Hoffmann Zsigmond kétes-hírű házába Csilling Zsigmondot. Két héttel ezelőtt Krausz Mária, egy héttel ezelőtt pedig Fijur Mária jutottak hasonló sorsra.

A napokban aztán nagyhangú ígéretekkel rávette Magosi Rudolfiné és Kutsera Anna kávéházi felirónőket, hogy menjenek vele Szerajevóba, ahol sokkal jobb fizetéssel szintén felirónői állást kaphatnak. Brnák Anna csak Bródig kísérte és itt átadta őket Hoffmann-nak. A közvetítőnői szerepet Kerekes Józsefné, Nagydíófa-utca 31. sz. alatt lakó nő töltötte be. Ide érkeztek az összes levelek és pénzküldemények.

Tegnapelőtt följelentés érkezett a budapesti rendőrségre. Az ügyet a VII. kerületi kapitányságon Kis István fogalmazónak osztották ki. A vizsgálat befejezése után a kerületi kapitányság Brnák Annát és Kerekes Józsefnét harmincz napi elzárásra és háromszáz korona pénzbírságra ítélte.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Mária Magdalena.

— A berlini Hebbel-Theater vendégjátéka. —

A Magyar Színház berlini vendégei ma este eljuttatták ama szerzőhöz, akinek koszorus nevével keresztelték el színházukat. Előadták Hebbel „Mária Magdalena” című szomorujátékát.

Hebbel Frigyes a német irodalom legjénesebb alakjai közül való s mégse tudott hazájában sem arra a népszerűsége vergődni, melyre nagy tehetsége és örökbeesü művei alapján számot tarthat. Legutóbban széleskörű mozgalom indult meg, hogy a költőt arra a piedesztálra emeljük, amely megilleti, egy egész Hebbel-irodalom támadt, csak hogy ezzel az elégtételadással szemben a nagyközönség teljesen közönyös maradjon, mintha semmi köze se lenne hozzá.

Mária Magdalena az egyetlen műve, mely kegyelemre talált és amely műsoron maradhatott. Az első kettő — „Judith” és „Genovéva” — gyorsan feladásba került és az utána következőknek még a címére sem emlékeznek. Pedig a „Bernauer Ágnes”, különösen pedig „Gyges és gyűrűje” kellő szenálással s jó előadásban ma is sikert hozhatna.

Hebbel Párisban írta Mária Magdalénáját. A francia fővárosba Münchenből költözött át, ahol egy Schwarz Antal nevű szegény asztalosnál lakott. Ennek fiát lopásért a saját házából huzelták el, leánya is szegényt hozott rá — Hebbel elcsábította és elhagyta. Ez a tragikus esemény képezi a darab magvát, melyhez különben Wagner „Gyermekgyilkosnő”-jéből is kölcsön kért. Ebben is elcsábítottnak egy leányt, ballépése okozza anyja halálát, gyermekét megöli, börtönbe kerül, megőrül. Meister Anton Wagnernél Humbrecht mészáros, Hebbel Klára Wagnernél — Éva.

Hevesen támadták Hebbelt plágium miatt, pedig akkoriban a gyermekgyilkos és bukott leányok drámája éppen annyira a levegőben volt, mint manapság a házasságtörés. A „Kindesmörderin” se támadt közvetlenül a Heinrich Leopold Wagner agyában. Goethenek bizalmasa lévén, betekintést nyert az akkor keletkező „Faust” kéziratába, melyből különösen a Gretchen-epizód tett rá nagy benyomást s bár nagyon megharagudott ezért a tulságos

érdeklődésért, maga a nagy költőkirály se menekülhetett ama vád alól, hogy Gretchenjét nem a Lenz „Hofmeister”-jétől vette, melyben szintén szerepel egy bukott leány, azzal a különbséggel, hogy ez csak akkor emészti el magát, amikor gyermeke meg van mentve.

Ma már nevetségesnek látszik ez a plágium-hajsza. Ki ismeri Wagnert? Ki tud Lenz létezéséről. Mig Gretchen és Klára örökké élni fognak és költőik az idő folyásában csak öregednek hirben, nagyságban.

Mária Magdalénában az ártatlanul lopással vádolt fiú okozza anyja hirtelen halálát s a völegénye által megcsalt leány a kutba fojtja magát és szegyenét. A fiú elhagyja az apai házat. Az istenfélő, becsületes, de keményszívű öreg magára marad mély-séges gyászával.

A művészileg kidolgozott, egységes és tömör mesében egyik esemény következetesen fűződik a másikhoz és a szereplő személyek lélektenilag teljesen kifogástalan cselekedetei könyörtelenül sodorják őket a kikerülhetetlen katasztrófához.

Mindössze a tulpatétkus dialógokon kellene némileg enyhíteni és a mai izlést sértő egyes helyzeteket törölni, hogy a költői hatás zavartalan, teljes legyen. Amidőn két év előtt Márkus László kitűnő fordításában a „Thalia” magyar nyelven színr hozta Mária Magdalénát, Hevesi Sándor megrézte ezt és szerencsés kézzel összevonta a darab egyes jelenéseit. A siker annál nagyobb volt. Még élénken emlékezünk Forgács Rózsi kitűnő Klárájára, Dobi Antal mesterére, Kürthy József Károlyára.

A berliniek az eredetihez ragaszkodtak s így például az első felvonásban kinos benyomást tett, hogy a halott anyát végig a színpadon hagyják s hogy a rendőrök olyan minuciózus részletességgel végzik motozásukat.

Az előadás sem elégitett ki. Maria Mayer megható volt Klára szerepében, de Forgács Rózsi jobban megközelítette a költő által képzelte szerencsétlen leány alakját. Hermann Nissen gyanakvó öreg asztalosból kenetteljesen prédikáló lelkészt csinált, makacs rekedtséggel is küzdött és csak az utolsó felvonásban találta meg az igaz hangot. Paul Otto az ártatlanul gyanúsított fiúnak könnyelműségét és az apjától örökölt nyersségét találó vonásokkal érzékeltette meg. Wohlgemuth Róza szépen játszotta az anyát s Licho jó volt egy kereskedő epizód-alakjában. A többitől inkább halgatók.

A nézőtér, néhány páholy kivételével, ma is egészen megtelt és a közönség minden felvonás után többször kitapsolta a szereplőket. K. E.

(*) Opera. Meyerbeer Prófétaja, ha előre megjósolhatta volna a tegnapi est eredményét, bizonyára elhalasztották volna a repriz megtartását olyan napra, amikor a dalmi főszereplője más hangulatban és más diszpozícióban van. Lunardi, akit különben fényes tenorjánál fogva sokra becsülünk, tegnap kellemetlen indiszpozícióval küzdött és egészen elejtette a próféta nagy szerepét. A művész utóbbi időben gyakran rekedt és ugylátszik fáradt. Ha pihenőre van szüksége, nagyobb szolgálatot tesz a publikumnak, ha egy időre visszavonul a színpadtól, mintha tönkre teszi az estét. A többi szereplők közül Kramer Teréz asszony Bertája szingardag és élénk művészettel megrajolt képen tárult elénk. Ez a fiatal, friss hang ismét egész elemében volt és igazi drámai hősnőt produkált. Rendkívül tetszett Fodor né, mint Fides, aki művészi énekével ismét bebizonyította, hogy nehéz, komoly feladatoknál sikerrel vehető számításba. Az estéről egyéb feljegyezni valónk nincsen. — Ma, hétfőn este több heti vendégszereplés után bucsuzott el Feinhals kamaranékes, aki ezuttal harmadszor énekelte Hans Sachs szerepét. Nagy élvezetet szerzett nekünk az

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Hozzájárul a valódi áldás gyomorbajostól és székzavaruláshoz szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 3-8 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

5 mesteri éneke és bár nem vagyunk barátai a folytonos idegen látogatásnak: Feinhals olyan művész, akit, mint idegent is szívesen besorozunk a magyarok gárdájába.

c. a.

(*) **A Petőfi-Társaság ülése.** A Petőfi-Társaság vasárnap délelőtt tartotta felolvasó ülését a Tudományos Akadémia üléstermében E n d r ő d y Sándor elnöklésével. A termet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség nagy és előkelő serege s tapsok között vették tudomásul V á r a d i Antal főtitkár ama jelentését, hogy gróf Apponyi Sándorné lefordította francia nyelvre Petőfi Sándor legutóbb felfedezett költeményeit. Lampérth Géza rendes tag F ü l ö p Áron vendég „Csaba” című költői elbeszéléséből olvasta fel a hetedik éneket. F ü l ö p Áron képviselőházi könyvtáros élete nagy művét írja az „Attila fiai” című nagyszabású trilógiájában, melynek első része, „Ellák”, tizenöt év előtt az Akadémia Nádasy-pályázatán kiváló dícséretben részesült. A költőt a forrongó újabb irányok sok időre lehangozták. E csüggedéséből a nemzeti nagy küzdelmek rázták fel. Ezek hatása alatt írta meg „Csabát”, mely formaszépség, szárnyalás és eszmegazdagság tekintetében is kiváló költemény. A bemutatott részt az előkelő nagy közönség zajos tetszéssel fogadta. Ezután Prém József a modern dráma irányairól értekezett, P e k á r Gyula pedig „Astaroth” című elbeszélését olvasta fel. A felolvasó ülés után zárt ülés volt, amelyen elhatározták, hogy a „Shakespeare” matiné mintájára egy koronás belépődíj mellett Petőfi-matinékat rendeznek, amelyeken felolvasások és szavatok keretében írásokkal és művészekkel ismertetni fogják Petőfi műveit. A matinékből befolyó tiszta jövedelmet a Petőfi-házra fordítják.

(*) **Goldmark Budapesten.** „Sába királynője”-nek világhírű szerzője tegnap óta fővárosunkban időz. Azért jött, hogy részt vegyen a „Téli rege” című új operájának próbáin. Tegnap este Mészáros igazgató páholyából meghallgatta a „Prófeta” előadásának egy részét, ma délelőtt pedig már jelen volt a „Téli rege” próbáján.

(*) **Irodalmi kabaret-este.** Igen érdekes lesz — mint már jeleztük — április 18-án, nagyszombat napján az Erzsébet-köruti Meteor-kávéházban. Az estét írók, újságírók és színészek rendezik; programját ugyancsak ők látják el eredeti attrakciókkal. Elsőrendű érdekesség lesz Ady Endre szereplése. Ady legújabb verseit adja elő. Kosztolányi Dezső szintén új verseket, valamint Wedekind-verseket hoz magával; H. Szederkényi Anikó egy új novelláját olvassa fel. Ötvös Gitta és Csizsér Arthur duettet énekelnek; Nyárai Antal Ady-dalokat énekel, Judik Etel, Hajdu Árpád, a Thália-Társaság tagjai, Szücs Nelly, Tihanyi Géza, a Modern Színház tagjai Iriss és eredeti kabaret-számokat adnak elő, Szécsi Magda, a Cabaret-Bonbonnière tagja, valamint Abelovszky Margit új darabokat énekelnek; Somlay Artur, a Magyar Színház tagja verseit mondja el; Papp Viktor zeneszerző, ki egyuttal elsőrendű hegedűművész, kompozícióiból játszik. — Konferenciát Herczeg Jenő lesz. — Jegyeket 6 és 3 koronáért Rózsavölgyi és Tsa (Kristóf-tér) és Alberti (Kossuth Lajos-utca) zeneműkereskedésében lehet váltani.

(*) **Major J. Gyula ünneplése.** Az orsz. izr. tanítóképző intézet ifjúságának zeneköre és önképző köre vasárnap délután a pesti izr. hitközség nagytermében hangversenynyel egybekötött diszgyűlést tartott. A hangversenyen kizárólag Major J. Gyula művei kerültek bemutatásra. A szerző előadta zongorán „Lengyel fantáziá”-ját, „Jeruzsálem falai előtt” és „Utazás a Balaton körül” című szerzeményeit, azonkívül Strpke Henrikkel együtt négykezes zongoraátiratban eljátszotta „Balaton” című szimfoniai költeményét, amelynek legendáját Spitzer Manó olvasta fel. Várkonyi Flóris pedig Major dalai közül énekelte néhányat. A szép számú közönség nagy élvezettel hallgatta a költői ihletből áthatott, szebbnél-szebb kompozíciókat és rendkívül lelkesen ünnepelte az érdemes művészt a többi közreműködőkkel együtt.

(*) **Carmen Sylva és a magyar művészet.** Carmen Sylva, a román királyné, Thomán István zongoraművész és Thománné dalénekesnő egy heti tartózkodásra meghívta Bukarestbe. A magyar művészetnek ez a ritka megbecsülése bizonyára szélesebb körökben is nagy meglepetést fog kelteni. A Thomán pár különben április elején Konstantiná-

polyban aratott sikert a Salle Kellerben rendezett hangversenyen, amelynek örgróf Pallavicini Sándor volt a fővédője. Thománék július 5-én utaznak Bukarestbe.

(*) **Fráter Loránd Győrött.** Fráter Loránd huszárkapitány, a magyar dal leghivatottabb tolmácsa, legutóbb Győrött hangversenyzett zajos sikerrel. Az országos hírű kitűnő művész magyar zeneszerzők dalait énekelte és köztük gróf Andrássy Tivadarné „Krasznahorka vára” című szerzeménye keltette a legnagyobb hatást. A művészt Tarnay Alajos az ő ismert készségével kísérte zongorán.

(*) **A Vígyszínházban holnap, kedden, harminczad-szor adják a „Tatárjárás”-t.** Bakonyi Károly és Kálmán Imre dallamos operettjét, amelynek tegnapi előadására is már kora délelőtt az összes jegyek elkeltek. Szerdán a „Tanítónő”-t, Bródy Sándor szenzációs életképét ismétlik. Csütörtökön délután gyermek-előadásul mérsékelt helyárrakkal a „Jókedvű Matyó”-t Komor Gyula vidám mesejátékát játsszák. A harmadik felvonásbeli hangversenyt csupa mulatságos énekes táncprodukciókból állították össze.

(*) **A kardalások köszönete.** A Népszínház-Vigopara karszemélyzete ezton fejezi ki hálás köszönetét mindazon művészeknek és művésznőknek, akik szíves közreműködésük által az e hó 11-én tartott jutalomjátékuk erkölcsi színvonalát magasra emelték, a fővárosi sajtónak, amely a sikert lelkes támogatásával a legnagyobb mértékben előmozdította és a nagyközönségnek, amely megjelenésével páratlanul szép anyagi sikert eredményezett.

(*) **A berlini Hebbel-Theater vendégjátéka.** A berlini Hebbel-Theater társulata szerdán bemutatja Paul Apel „Liebe” 3 felvonásos darabját, amelynek két hét előtt volt a berlini premiéréje. Holnap, kedden és csütörtökön megismétlik a „Frau Warren's Gewerbe” című darabot. Csütörtökön lesz a társulat utolsó előadása.

(*) **Brieux új darabja.** A Theatre Francais-ban e hó 11-én volt „Simone”-nak, Brieux új iránydarabjának főpróbája. Az első két felvonást a közönség nagy tetszéssel fogadta, de a harmadik után piszszegés is hallatszott.

(*) **Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlést a városligeti Műcsarnokban Hauszmann Alajos alelnök elnöklése mellett, amelyen egy művész, valamint a laikus tagok igen nagy számban vettek részt. Az elnök üdvözlővén a megjelenteket megnyitotta az ülést s a jegyzőkönyv vezetésével dr. Ambrozovits Dezső társulati titkár bízta meg, annak hitelesítésére pedig Gonda Béla miniszteri tanácsos és Vastagh György festőművész társulati tagokat kérte fel. A választmánynak a közgyűlés elé terjesztett jelentését, melyet dr. Ambrozovics Dezső titkár szerkesztett, nem kívánta a közgyűlés felolvasatni, mivel azt minden tag megkapta nyomtatásban. A választmány jelentéséhez legelsőben Both Menyhért szót hozta, kifogásolva azt, hogy a társulat által rendezett vándorkiállításoknak az az eredménye, hogy azok mennyit jövedelmeztek a magyar művészeknek, hiszen kiintetve, holott tudomása szerint az 65–70 ezer koronára rug. Benkő Kálmán igazgató jelentette a felszólalónak, hogy ezt már a tavalyi választmányi jelentés részletesen ismertette. Both — ugymond — a válaszzsal nem elégszik meg, hanem kívánja a vándorkiállítások további rendezését, mivel azok a társulat csekély anyagi áldozat mellett mégis tekintélyes jövedelmet juttatnak a művészeknek. A művészek közül ez ellen Kacziány Ödön tiltakozott, mivel egyáltalán nem tartja helyénvalónak a társulatot belevinni olyan lehetőségekbe, hogy minden előrelátható eredmény nélkül kiállításokat rendezzen a vidéken, amelyet az utóbbi időben teljesen kimerítettek. Ugyanilyen értelemben szólalt föl még több művész, mire a kérdés fölött napirendre tértek, mivel az egyébként is a választmány elé tartozik. Kimondotta a közgyűlés, hogy ezentul a választmány jelentését, a zárszámadásokat és a költségelérányzatot, valamint a sorsolási listát, amelyek rengeteg költségbe kerültek a társulatnak, nem kívánja minden tagnak megküldetni és így azok ezentul pusztán a közgyűlésen fognak rendelkezésükre állni. A sorsolási listába annak idején egy titkári hivatalban, valamint a közjegyzőnél bárki is betekinthet. — Szerbovszky Szaniszló tüzoltó-főparancsnok azt az indítványát, hogy a tagsági díjak husz koronáról harmincz koronára emeltesse fel, a közgyűlés egyhangú tetszéssel fogadta s úgy határozott, hogy a választmánynak kiadja tanulmányozás végett. Végül megvitették a választásokat. Alelnök a művészek részéről újból egyhangulag Hauszmann Alajos lett.**

(*) **A Műcsarnokból visszautasított művészek kiállításának ünnepélyes megnyitása e hó 14-én, kedden délelőtt tizenegy órakor lesz.** A megnyitóra a belépődíj 1 korona. A kiállítás bezárólag 1908. május 5-ig tart. 15-étől a kiállítás 50 fillér belépődíj mellett tekinthető meg. reggel 9 órától esti öt óráig.

6 visít Fénykép 1 fr.
HUNNIA FÉNYKEPESZ
BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 6.

FŐVÁROS.

(*) **A lakásbér-szabályzat tárgyalása.** A székes-fővárosi közgyűlése — amint említettük — a lakásbér-szabályzat tervezetének a tárgyalását elhalasztotta, elfogadván Plattly Györgynek azt az indítványát, hogy az ügy helyes előkészítésére bizottságot küldjenek ki, amelybe minden közigazgatási kerület küldjön ki egy-egy fővárosi bizottsági tagot, a jogügyi bizottság pedig hármat és hogy aztán az ekként megalakult bizottság Faller Ferenc tanácsos elnöklése mellett folytasson a szabályzat ügyében tárgyalásokat. A jogügyi bizottság, a ma délután tartott ülésében Bródy Ernő, Baránszky Gyula és Berger Rezső tagokat küldötte ki az említett bizottságba. Melha Kálmán tisztii főügyész szintén részt fog venni a tanácskozásokon.

(*) **A pénztári orvosok harcza.** A munkásbiztosító pénztárnak az orvosok ellen vívott harcába ma beleszólt a belügyminiszter is. A miniszter leiratot küldött a fővárosihoz, hogy utasítsa a közhivatalban lévő orvosokat, hogyha a pénztár az orvosaival meg nem állapodik, a törvényesen megállapított díjakért gyógyítsák a pénztári tagokat.

(*) **A Kossuth Lajos-utcai villamos vasút ügye.** A főváros tanácsa felhívást intézett a Budapesti Közúti Vaspálya-Társasághoz, hogy a Kossuth Lajos-utcai villamos vonal tárgyában megállapított különleges feltételek tekintetében terjeszse elő a nyilatkozatát. A vasút-társaság ennél fogva a mai napon beadványt intézett a fővárosi tanácshoz, melynek alapján kijelenti, hogy a közlekedésügyi bizottság részéről javasolt feltételeket nem fogadja el. És megjegyzi, hogy a területi használati szerződésben magára vállalt kötelezettségeket az ott megállapított feltételek mellett teljesíteni kész.

(*) **A pénzügyi bizottságból.** A főváros pénzügyi és gazdasági bizottsága ma délelőtt dr. Bódy Tivadar tanácsnok elnöklésével ülést tartott. A bizottság mindenekelőtt megállapította a főváros iskoláinál létesítendő új tanszékek és tanári állások szervezési költségeinek fedezetét. Ennek kapcsán dr. Felek Béla kifogást emelt a tantárgyak csoportosítása ellen egyes tanszékeknél. Piperkovics Bátor tanácsnok a felszólalót megnyugtatta. A községi leánygimnáziumban két tanári állást akartak a szükségnek megfelelően átszervezni, de a bizottság a határozat koroná különbözetet nem szavazta meg azaz a megokolással, hogy a főváros nem tartozik leánygimnáziumot fenntartani. Az Országos Magyar Szövetség részére 1200 korona segítséget, az ipari és kereskedelmi munkakövetítő intézet költségeihez való hozzájárulás ezimén 10.000 koronát szavazott meg a bizottság. Az idén május hónapban nemzetközi automobil-kiállítás lesz Budapesten. A bizottság automobil-társasokosi próbajáratok versenydíjára 1500 koronát szavazott meg.

(*) **A gázgyár beváltása.** A belügyminiszter leiratot intézett a főváros tanácsához, amelyben felhívja, hogy a legrövidebb idő alatt foglalozzék a gázgyár beváltásának kérdésével s addig is kéthetenként teygen jelentést az ügy menetéről.

(*) **Elutasított felebbezés.** Wolfner Gyula és Társa, Mautner Testvérek, Egyed Lajos, Leiner Fülöp, Leiner Testvérek, Egyesült Villamosági és Izzólámpagyár r.-t., Keleti és Murányi újpesti gyárosok felebbeztek az anyalföldi állomásról Újpestre szállított áruk után kirótt városi vám illetékessége ellen. A közigazgatási bizottság a mai napon tartott ülésében Bárczy Gusztáv előadása alapján a gyárosokat felebbezésükkel elutasította, mert a kérdéses szállítványokat a főváros területén fekvő Budapest—Anyalföld állomáson leadták és közúti vasút útján szállították ki Újpestre, amely esetben visszatérítés jogalappal nem bír.

A kiváló bőr- és lithumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Főraktár Budapest: ÉDESKUTY L.-nél.

Nyílt-tér

E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

OVSZEREK

Summi és halhólyag, 80% engedmény tuczonként 1-10 forintig. Capot-Americain rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irrigator, felszerelve 2-5 ft. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 8.-, 8.50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

SPORT.

Budapesti úgő-versenyek.

— Első nap. —

verőfényes, szép időben, roskadozásig megtelt tribünök előtt folyt le a tavaszi meeting mai megnyitó napja. Mindegyik futamban népes fieldek indultak és érdekfeszítő, izgalmas finishekben sem volt hiány. A nap legjobb dotált versenye a 4000 koronás Sport-díj volt, melyet küzdelem után a papíron legjobb esélylvel indult Charley nyert meg Rabló P. előtt, míg a harmadik helyre az egykori Derby-győztes, Levente érkezett. A papírforma azonban csak Charley és Lengyel-től győzelmeit igazolta, mert e két versenyen kívül az egész vonalon csúfos kudarcot vallott, a rekord-számítás fejtetőre állott, a legnagyobb meglepetések egymást érték és így természetesen szenzációs kvótákban sem volt hiány. Megemlítendő még a Black-istálló kitünő formája, melynek két szép győzelmét a totalizátor a legmagasabb kvótákkal honorálta, továbbá a berkocsisok versenyében a Feiser-fogat fölényes győzelme, mely nagy térlhátrányát már a félúton behozva, ugyszólván lépésben nyerte versenyét.

Részletes eredmény:

I. Megnyitó verseny. Díj 1700 korona. Táv 2100 méter. 1. Körmendi ménés Cyprienne (Ryerson). 2. Witzmann K. Wunderbua (Wöss). 3. Wienerwaldi ménés Eva (Ederer). Futottak még: Mizou, Demission, Ischl, Wiener. Tot.: 10:249, 20:60, 40, 56.

II. Sashalmi díj. Díj 3000 korona. Táv 2100 méter. 1. Pusztaberényi ménés Lengyel-től (Capovilla). 2. Sharovai ménés Ferenó (Ryerson). 3. Wolai ménés Erin (Keefe). Futottak még: Gáva, Kedvesem, Liebe Freundin, Kontrás S. Tot.: 10:15, 20:25, 33, 43.

III. Budai díj. Díj 2100 korona. Táv 2500 méter. 1. Wolai ménés Daisy (Keefe). 2. Pusztaberényi ménés Lion Turner (Capovilla). 3. Kohlert V. Colonel (Wöss). Futottak még: Aga, Hero, Siess P., Elemér, Hugó, Darabant, Alba. Tot.: 10:91, 20:57, 45, 60.

IV. Sport-díj. Díj 4000 korona. Táv 2500 méter. 1. Hauser L. Charley (Tappan). 2. Winans W. Rabló P. (Armstrong). 3. König Gy. Levente (Bodimer). Futottak még: Pepus, Dylla R., Liselotte, Dora. Tot.: 10:18, 20:27, 44, 35.

V. Bánalmi díj. Díj 1700 korona. Táv 1600 méter. 1. Mr. Black Pandur (Switzer). 2. Kamendini ménés Györgyike (Baumgartner). 3. Wolai ménés Eboli (Keefe). Futottak még: Fritz, Lord Lancelot, Mollig, Easter child, Indiana, Emperur, Feri, Peps, Dongó B. Tot.: 10:705, 20:313, 75, 44.

VI. Tavasz díj. Díj 2700 korona. Táv 2500 méter. 1. Mr. Black Norma (Switzer). 2. Hauser L. Brigadier (Tappan). 3. Sharovai ménés Aufpasser (Byers). Futottak még: Bandit, Interval B., Panni, Maxl. Tot.: 10:138, 20:72, 30, 46.

VII. Kettesfogatu berkocsisverseny. Díj 4000 korona. Táv 5000 méter. 1. Demski R. Atilla—Kohinor (Kreipl). 2. Comp. H. B. Mézes II.—Vesztes (Bernrieder). 3. Comp. D. S. Való—Szikra P. (báró Senyney G.). Futottak még: Zaza—Zavieja, Belle Bird—Fényes, Kikirit—Czimer O. Tot.: 10:138, 20:150, 32.

VIII. Kettesfogatu berkocsisverseny. Díj 600 korona. Táv 3000 méter. 1. Feiser S. (31.) Lubiska—Grosvagno. 2. Stern S. (44.) Fergeg—Kakas. 3. Wertheimer L. (230.) Mira—Olga. Indult még négy fogat. Tot.: 10:14, 20:25, 68, 34.

A Spárta vasárnapi mérkőzése.

Budapest, április 13.

A Spártának szombati debütje után, melyen eldöntetlenül mérkőzött az MTK-nak csapatával, bizonyára nem akadt a football publikum tizezrei között egy sem, aki biztosra vette volna a Ferencvárosiak győzelmét. Magyar csapat idegennel szemben talán még sohasem állott ki a győzelemnek oly biztos tudatában, mint az FTC. és ha nem átszik oly elbizakodottan, mint tegnap, különösen a második félidőben, akkor megduplázhatta volna a goalok számát. A mi csapatainkban különben is nagy az elbizakodottság, ha náluk gyengébb ellenféllel mérkőznek és ennek a rossz érzésnek igen gyakran meg is adják az árát. A vasárnapi mérkőzés csaknem olyan érdektelen volt, mint az előző napi: csak azzal a különbséggel, hogy a magyar csapat játékában sok szépet láttunk.

Az első félidőben még csak meg voltak valahogyan a Sparta-beli, a másodikban azonban már igazán csehül álltak. Ha ezt az alkalmat kihasználják a mieink, akkor csúfos vereséggel vonulnak haza Prágába. Igazán kár, hogy az FTC. akkor nem fekiútt minden erejével a játékba, legalább ez egyszer a csehek is nagy vereséggel vonulnak haza, úgy ahogyan mi már Prágából igen gyakran térünk meg. A magyar csapatban ezuttal a csatársor dolgozott legjobban, a fedezetsor és a háttvédek nem mutattak oly formát, mint eddigi mérkőzéseiken.

A mérkőzés az FTC. támadásával kezdődött és Weisz révén hamarosan be is kerül a labda a cseh kapuba. Egy darabig elég változatos játékot láttunk, mely után Weisz belövi a második goalt. Harmadszor is hálóba került a labda, de a bíró nem adja meg, mert off-side állásból érték el. A második félidőben állandóan a csehek mezején folyik a játék és ebben is két goalt érnek el a magyarok. A mérkőzés tehát 4:0 eredménnyel végződött a Ferencvárosiak javára. Bíró Harsády József volt.

() A BTC. prágai győzelme. A Budapesti Torna Club csapata, mely az idei bajnoki mérkőzéseken meglehetősen gyengén szerepelt, szombaton 4:1 eredménnyel legyőzte a Novometsky csapatát, vasárnapon pedig a Smichovot verte 1:0 eredménnyel. A BTC. győzelmének értékét növeli az a körülmény is, hogy Prágában ez volt az első magyar győzelem. A csapat új összeállításában játszott. A centeresatár Sárkövy volt, ki eddig, mint háttvéd szerepelt.

() A Nemzeti Vívó Klub rendkívüli közgyűlése. A Nemzeti Vívó Klub e hó 12-én délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlését. A közgyűlésen az elnöki és egyik igazgatói állást töltötték be. Elnökké egyhangulag dr. Domonyi Móricz-ot választották meg, akit dr. Hajdu Marcell ügyvezető társelnök üdvözölt meleg szavakkal. Az újonnan választott elnök megköszönte választását, ígérte, hogy minden erejével a klub felvirágoztatására fog törekedni. Az egyik igazgatói állásra szintén egyhangulag Kornfeld Pált választották meg, aki szintén hosszabb beszédben mondott köszönetet.

() Husvét mérkőzések. Az eddig szokásos angolmérkőzések helyett az idei husvét alkalmával serlegmérkőzések kerülnek előtérbe. Két serlegmérkőzés megtartása látszik biztosítottnak, az egyik a millenáris, a másik a népligeti pályán. A millenáris verseny pályán megtartandó serlegmérkőzések sorrendje a következő: Április 19-én, husvétvasárnapon: A) MTK—BTC. B) FTC—MAC. Április 20-án, husvét-hétfőn: I. helyért: A) győztese a B) győztesével. II. helyért: A) vesztese a B) vesztesével. A népligeti pályán tartandó serlegmérkőzésen résztvevő egyesületek: UTE, URAK, Föv. TC, Typ. SC. Az amerikai pályán a tervbe vett serlegmérkőzés elmarad, helyette husvétvasárnapon a BAK játsszik a Nemzeti SC-bal. A 33-as FC a husvétünnepet vidéki mérkőzések tartására használja fel; vasárnap, 19-én a Pozsonyi TE-el játsszik Pozsonyban, hétfőn, 20-án pedig Sopronban a Soproni FC les az ellenfele.

() Bajnoki mérkőzések. Első osztályu bajnokság. MAC—Föv. TC 5:0. Az első félidőben a Föv. TC várakozáson felül jól játszott, azonban a második félidőben a MAC majdnem állandóan beszorítva tartja ellenfelét. Az első félidőben a MAC támadásai nagyon eredményesek, viszont a másodikban hihetetlen sok kedvező alkalmat hagynak kihasználatlanul. A MAC csapatában a csatársor legjobb emberei Fekete II. és Krempels voltak; Borbás ismét feltartóztatlan rohamaival tünt ki. A MAC védelme sokat nyert Makóval, aki a balhátvéd szerepében nagyon előnyösen mutatkozott be. A két

csapat köv. összeállításban játszott: MAC: Budai—Oláh, Makó—Magyar, Duda, Medgyessy, Fekete II, Krempels, Niessner, Vangel, Borbás. Föv. TC: Beiml—Rauch, Ruzs—Wittenberg, Schönfeld, Weisz—Klingenberg, Rooz I., Nemetz, Rooz II., Szeif.

UTE—Törekvés SE 1:1. Az egész mérkőzés folyama alatt a Törekvés uralja a helyzetet, különösen a második félidőben, amikor az UTE ugyszólván támadáshoz sem jut. Hogy az eredmény mégis eldöntetlen lett, ez Kazár és a két UTE háttvéd javára irandó. A Törekvés csapata saját pályáján igen szép játékokat produkált.

Másodikosztályu bajnokság. „33” FC.—Tiszviselők: 2:1. A kis goalarany nagy meglepetést keltett. Az első goalt a 33-ok rugták, melyet rövid idő után a Tiszviselők kiegyenlitenek. A félidő vége felé a 33-ok Koch Nándor révén megszerzik a vezető goalt. A második félidőben a 33-as van fölényben, de további eredményt elérni nem tud.

() Ritka vadász-zsákmány. A bia-torbágyi vadásztársaság, amely a Metternich herceg uradalmán bír vadászati jogot, tegnap tizenegy darab erdei szalonkát ejtett el. Ez, a korai és hűvös időt tekintve, ritkaságszámba megy. A vadászon a többek közt Fülepp Kálmán budapesti főpolgármester, Melha Kálmán tiszti főügyész is résztvett. A vadásztársaság tagjai különben már február végén is ejtettek el ugyanott három erdei szalonkát.

Téli sport-czikkek

Mű- és versenykorcsolák. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 20 fillér. Svéd-, norvég-, szejci-, fióli-, halltörtyi- és amerikai rodal sport és gyermek-szánkók, tobogán stb. Lillenföldi skí 30 korona. Norvég skí, lábszárak, hótalpak. Téli sportlőzések és felszerelések Sportárjegyzék ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

TÖRVÉNYSZÉK

§ A dánosi rablógyilkosság. A páratlan kegyetlenséggel elkövetett dánosi rablógyilkosság ügyében a pestvidéki esküdtbiróság április 22-én kezdi meg a főtárgyalást. A monstre-bünpörben a vádhatóságot maga a pestvidéki kir. ügyészség vezetője, dr. Gál Endre fogja képviselni, míg a vádlott cigányok részére hivatalból tizenhat védőt rendelt ki a törvényszék. A kirendelt védők — tekintettel arra, hogy a nagyszabású bünpör szövevényes anyagának kibogozása előreláthatólag hetekig fog tartani — holnap este közös értekezletre gyűlnek össze a tendők megbeszélése céljából.

§ Eltűnt gyémántgyűrű. Deczember egyik éjjelén fiatal vidéki ügyvéd mulatott a Zsiga-kávéház szeparéjában. Folyt a pezsgő s a gyöngyöző italt két nő is segítette fogyasztani. Már reggelre járt az idő, mikor a jókedvű meczénás észrevette, hogy hús-száz korona értékű gyémántgyűrűje eltűnt. Rendőrt hívott, aki a két nőt, Szabó Erzsébetet és Krausz Vilmosnét a kerületi kapitányságra kísérte, ahol Szabó Erzsébetet le is tartóztatták. Az ügyészség mind a két nőt lopás büntetével vádolta a mai főtárgyaláson, de a bíróság bizonyíték hiányában fölmentő ítéletet hozott.

§ Vizsgálat a Kardos-bankok ügyében. Mint értesülünk a Kardos-bankok ügyében a büntető bíróság ki fogja terjeszteni a vizsgálatot a bankok igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjaira is. Ez annál szükségesebb, mert az alakulás körül már olyanrendű szabálytalanságok mutatkoztak, hogy az ebben való anyagi és erkölcsi szavatosság alól egyik alapító sem bujhat ki. Így tavaly májusban az egyik intézet saját részvényeit adta el, holott az alakuló közgyűlésen hamis számlakivonatlat igazolták, hogy az egész alapitőke be van fizetve. Ezenkívül egész csomó olyan visszaélés és csalás történt, hogy ezek felelőssége alól igazgatósági tag, akár lemondott, akár nem, semmiesetre sem bujhat ki.

§ Királysértő rikkancs. Királysértés vétségével vádolva állott ma a büntető törvényszék előtt Bakty Gyula rikkancs. A fiúnak az volt a büne, hogy tavaly deczember, mikor a rendőrség csavargás miatt harmincz napi elzárásra ítélte, az ítélet kihirdetésekor hevesen kikelt a király ellen, aki ilyen törvényeket szentesít. Az alig tizenhét éves fia ma azzal védekezett, hogy a rendőrség szigorú ítélete miatt annyira elkeseredett, hogy azt sem tudta, mit beszél. A bíróság dr. Bródy Ernő védelme után Bakty Gyulát tizenegy napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

KÖZGAZDASÁG.

Terjeszkedik a Hitelbank. Annak a kiváló üzlet-politikának következtében, amely a Magyar Általános Hitelbankot jellemzi, a bank üzletköre egyre nagyobb és nagyobb arányokat ölt. Külső kifejezése ennek az, hogy az üzleti helyiségek évről-évre bővülnek. Így pl. alig van egy éve, hogy a régi pánczélszoba szűknek bizonyulván, új pánczéltermet építtetett a bank. Most meg arról értesülünk, hogy egy harmadik pánczélszobára is szüksége van a banknak, amely már el is készült 12 db óriási szekrényvel. Persze ezzel egyenes arányban bővülnek a pénztári helyiségek is és a tervek szerint május 1-én hozzá is fognak a szükséges átépítésekhez.

Személyváltások a Közgazdasági Társaságnál. Kautz Gyula — mint értesülünk — lemondott a Magyar Közgazdasági Társaságnál viselt elnöki állásáról és dr. Hegedűs Lóránt tekintettel a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségénél való nagy elfoglaltságára, szintén otthagyta a főtktári állását. Helyükbe elnökké értesülünk szerint Láng Lajos, volt kereskedelmi miniszter kerül a társaság elnöki székébe, főtktár pedig Paikert Alajos, a Mezőgazdasági Múzeum őre lesz.

A Budapesti bank részvénytársaság legutolsó rendkívüli közgyűlésén kimondta a Magyar forgalmi bank részvénytársasággal való fuzionálását. Ebből az alkalomból a bank Lukács Györgyöt választotta meg elnökévé. Az ilymódon átalakult bank részvénytársaság, amelynek igazgatóságában csupa kiválóan megbízható férfi ül, rendezni fogja egy kisebb megszűnt bank ügyeit is. A Budapesti bank r.-t. az újabb fuzióval kétségkívül gyarapította üzleteit, miután a Magyar forgalmi bank a legjobb hírű kisebb intézetek közé tartozott, amelynek révén konszolidált, egészséges üzlethez jut.

Új agyagárugyár Munkácson. Bereg megyei Agyagárugyár R. T. cég alatt tegnap — jelentik lapunknak — Munkácson új agyagárugyár alakult 180.000 korona alaptőkével, amely 900 db részvényre oszlik. Elnök lett: Maurer Vilmos, alelnök Czeiner Nándor, tagok Bernovics Gusztáv, Butyán Gyula, dr. Fenyves Lajos, Ferenczy Jenő, Jónás Béla, Kossey Elek, Schosberger Béla, dr. Takách Aladár. A felügyelő bizottság tagjai: Blumenwitz Gyula, Boronkay Gyula, Lintner János és Saphir Albert.

A „Generali” — tisztviselőiért. Követésre méltó példát nyújtott a nagy vállalatoknak a Generali biztosító intézet akkor, midőn a tisztviselőinek nyugdíj-ügyeit egy emberséges határozattal megkönnyítette. A mult héten tartott közgyűlésén ugyanis a társaság eltörölte a nyugdíj-szabályzat ama pontját, amely szerint a tisztviselők fizetésjavításuk 25%-át kénytelenek voltak a nyugdíj-alapnak befizetni. A Generali tisztviselői tehát ezután örömmel nézhetnek a fizetésjavítás gyönyöreinek s nyugdíjukra csupán csak fizetésük 5%-át vonják le. Alig ment híre e szép újításnak, a többi pénzintézetek tisztviselői már is azon gondolkodnak, miként lehetne a példát náluk is követni.

A Pestmegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye gazdasági egyesülete ma délután tartotta rendes közgyűlését a vármegyei székház nagytermében. A napirend előtt Fazekas Ágoston alispán, mint a közgyűlés hivatalos elnöke, megemlékezvén arról, hogy ma van tizedik évfordulója annak, hogy gróf Keglevich Gábor a vármegye gazdasági egyesülete elnökévé megválasztott, szép beszédben üdvözölte az egyesület nagyérdemű elnökét. A közgyűlés lelkes óvációjára mellett gróf Keglevich Gábor megaláztatottan mondott köszönetet a megemlékezésért.

Ezután Gulner Gyula főispán közölte Darányi földművelésügyi miniszter leiratát, melyben értesíti az egyesületet, hogy Serfőző Géza egyesületi titkár ő felsége a Ferencz József-rend lovageresztjével tüntette ki. Serfőző Géza, teljesített kötelességének tudatában örömmel köszönte meg a királyi kintüntetést.

Ezután a közgyűlés áttért a napirend tárgyalására. Először is a jelentést terjesztették elő, melyet, valamint az egyesület vagyonáról szóló kimutatást, amely közpénzben 82.244 korona 58 fillért tüntet fel, a közgyűlés tudomásul vett. Bejelentették továbbá a közgyűlésnek, hogy az igazgató választmány dr. Darányi Ignác földművelésügyi minisztert miniszterre tiz éves fordulóján táviratilag és küldöttségileg is üdvözölte, amit a közgyűlés élénk helyesléssel és a miniszter életével tudomásul vett. A közgyűlés tudomásul vette a halasi szőlőtelepnek, Kiskunhalas város tulajdonába való átengedését. Megbizta az igazgató-választmányt, hogy a

monori gabonarakár-szövetkezet átengedését a földművelésügyi minisztertől kérelmezze és amennyiben az átengedtetik, a telep működési tervét dolgozza ki.

Gróf Keglevich Gábor elnök indítványa került ezután tárgyalás alá, amely a gazdaközönség tömörítését célozza s egy a vármegye által megteremtendő közgazdasági alapra vonatkozik. A közgyűlés az indítványt lelkesedéssel tette magáévá, s ezzel a közgyűlés befejeztetett.

Közgyűlés után a jelenlevő gazdák nagyrésze az Élelmiszerszállító- és Kiviteli Részvénytársaság budapesti hűtő- és fagyasztó házát tekintette meg.

A Kassa—Oderbergi Vasút kölcsöne. Ismételtén megírtuk, hogy a Kassa—Oderbergi Vasút magyar vonalainak a szükséges második sín párral és egyéb forgalmi eszközökkel való kibővítésére a kormány egy 44 millió kölcsön fölvételét engedélyezte. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter már az uralkodó hozzájárulását is megszerezte a beruházási törvényjavaslathoz, úgy, hogy mi sem áll utjában annak, hogy a Ház elé terjesztessék. Maga a vasút is erősen készülődik a beruházási munkálatokra s április 30-ára rendkívüli közgyűlést hívott össze, melynek egyetlen tárgya a felveendő kölcsön és az ezzel szükségessé vált alapszabálymódosítás lesz. Ezzel a beruházással a KOV. r. t. nagy szolgálatot tesz a magyar iparnak és kereskedelemnek s első sorban is a főváros szénellátását könnyíti meg a második sín párral.

Mezőssy Béla szabadságon. Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár — értesülünk szerint — két heti szabadságra a fővárosból elutazott.

A központi jelzálogbank alaptőkeemelése. A Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint r. t. — mint egyik tőzsdei lap írja — üzletkörének erős kiterjedése miatt újabb alaptőkeemelésre határozta el magát. Az alapszabályszerűen megállapított 20 millió koronából eddig csak 12 millió volt kibocsátva s az igazgatóság azt tervezi, hogy újabb 4 millió korona értékű részvényt bocsát jegyzésre. A bank legutóbb 1905-ben emelte részvénytőkáját ugyancsak 4 millió koronával.

Elhárított forgalmi akadály. A Déli vasút budapest—pragerhoi vonalán Mura-Keresztur és Mura-Király állomások között árvíz következtében beállott forgalmi akadály elhárítva lett és folyó hó 12-én az összeforgalom ismét felvétellett.

Új kincstári szénbánya. A legutóbbi nagy széninség óvatosságra intette a MÁV.-t és a kormányt. Belátták azt, hogy a MÁV. és az állami gyárak zavartalan üzemének biztosítására nem elégségesek a magán-szénzállítások. Ezért a kincstár az utóbbi időben szénterületeket vásárolt. Így vette vissza a petrozsényi bányákat. Most pedig arról értesülünk, hogy az Erdővidéki Bányaegetlet Részvénytársaság Köpecz-Ágostonfalván fekvő szénbányabirtokát a kincstár meg fogja venni. Mint hírlik, már bizottság is indult a helyszínére azzal a feladattal, hogy a bányákat folyó hó 20-ig bejárva, tanulmányozza.

A második tavaszi luxus-lóvásár. Az április hó 26-án megnyíló XXXIX-ik luxus-lóvásár katalógusa már megjelent. Százhuszonöt bejelentőtől 503 ló részletes leírását tartalmazza, melyek használat szerint: 12 négyes, 66 hintós-kettős, 6 hintós-egyes, 120 jukker-kettős és 9 jukker-egyes fogatra, 66 háta, 6 hámos-hátas lóra oszlanak. A rendezőség április 16-ig pótbéjelentéseket, még a szabályszerű kétszeres bejelentési díj mellett, elfogad. A katalógust a Tattersall titkársága bárkinek felhívására díjmentesen elküldi. A vásár birálatát április 27-én délelőtt tartják meg. A vásár iránt, úgy a kül-, mint a belföldön nagy érdeklődés mutatkozik.

Temesvári pénzintézetek fuziója. Az „Egyetértés” megírta, hogy a Temesvár-józsefvárosi Általános Takarékpénztár egyesül a Délmagyarországi Gazdasági Bankkal. Ezt a fuziót — jelentik lapunknak — a tegnapi előtt tartott közgyűlésen jóváhagyták. A tranzakció olyképp történik, hogy a Délmagyarországi Gazdasági Bank igazgatósága a közgyűléséből kapott meghatalmazás értelmében kibocsát 160.000 korona névértékű új részvényt 275 korona árfolyam mellett. Az Általános Takarékpénztár részvényei, melyeknek árfolyama 210 koronában állapított meg, becséréltetnek megfelelő ráfizetés mellett a Délmagyarországi Gazdasági Bank részvényeire. A Délmagyarországi Gazdasági Bank átveszi az Általános Takarékpénztár összes aktívait és passzívait és az üzlet ugyanazon helyiségben mint józsefvárosi fiókpenztárát folytatja. A Délmagyarországi Gazdasági Banknak tényleg befizetett részvénytőkéje ilyképp 1.660.000 koronára,

tartalékalapjai 700.000 koronára és betétjei 5.500.000 koronára emelkednek.

Az osztályosorsjáték mai húzásán a következők a gyóbb nyereményeket sorsolták ki:

90.000 koronát nyert: 97928
80.000 koronát nyert: 73146
50.000 koronát nyert: 8742
10.000 koronát nyertek: 71559 80427 123028
5000 koronát nyertek: 4635 11882 52900 6493

109499
2000 koronát nyertek: 1067 2292 8779 2638
28924 50592 64628 71668 76869 77593 79222 7934
93526 93925 94301 109394 111004 126561 123160

1000 koronát nyertek: 9583 11793 22580 2273
23394 27263 27373 29051 32189 38929 39326 4079
41578 45194 45502 46157 50029 53509 54097 6057
66292 70534 77228 78018 80478 89834 90807 9379
95064 95361 100586 111258 111268 118033 12014
123065.

500 koronát nyertek: 263 16350 17646 20548 21521
24142 26305 27325 28378 28828 29219 31366 34181
34848 40516 42078 44470 44666 46055 49773 54500 5570
56350 62258 62971 63049 63553 65444 66190 6829
74456 76859 77698 78423 80161 85607 86356 9119
91419 91527 97182 98232 98260 102507 105092 10583
107911 109880 111881 113090 113280 114778 11484
117184 119048 119281 121086 122402 124317.

A mai húzásán már ismét a szerencsés Török Al és Társa bankház vevői nyerték a 10.000 koronás főnyereményt a 123028 számú sorsjeggyel.

A pénzintézeti tisztviselők szervezkedése. A huszadik század az egyes társadalmi osztályok és foglalkozási ágak különálló szervezkedésének jegyében indul. Legújabbban a pénzintézeti tisztviselők szervezkednek önállóan. A mozgalom már annyira előrehaladt, hogy vasárnap Szegeden tartott országos előkészítő gyűlésükön a pénzintézeti hivatalnokok immár megállapították a június 6—7-én (pünkösdkor) Debreczenben tartandó országos kongresszusuk napirendjét is. A szegedi népes értekezlet elfogadta a százas előkészítő bizottság ama javaslatát, hogy a kongresszus első napján csak a pénzintézeti tisztviselők szociális ügyeit, a második napján pedig csak szakkérdéseket tárgyaljanak.

Ipari sztrájkok az 1906. évben. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter most adta ki a Magyarországon 1906-ban előfordult ipari sztrájkok és munkából való kizárások statisztikáját egy vaskos kötetben. A sztrájkok szempontjából tudvalegőleg 1906. nagyon emlékeztet az 1905. évről. Összesen 558 ipari sztrájk fordult elő, vagyis 223-mal (65.09%) több mint az előző évben. A sztrájkok által érintett ipartelepek száma 5512 volt, vagyis 3358-czal (155.90%) több mint 1905-ben. A sztrájkoló munkások száma 45.919 volt, azaz 6177-tel több az előző évinél. A kénytelenségből szünetelők száma, akiket t. i. sztrájkoló társaik nem engedtek dolgozni, vagy akik az üzem fennakadása miatt nem voltak foglalkoztathatók, 10.674-re rugott, szemben az előző évi 4902-vel. Vagyis a sztrájkok folytán szünetelő összes munkások száma 1906-ban 56.593, 1905-ben 44.644 volt, úgy, hogy a szaporulat 11.949, vagyis 26.77%-ot tett. Legtöbbet szenvedett a sztrájkok miatt 1906-ban — egyébként az előző évben is — az építőipar. A nagy számmal szemben általában 1906-ban a sztrájkok tartama rövidebb volt. Ámbár volt 4 sztrájk, melyek 3—6 hónapig, sőt 3 sztrájk 6 hónaptól egy egész évig tartott. A küzdelem a legtöbb esetben magasabb bér kivívására irányult; második helyen a munkaidő leszállítására, harmadik helyen a május 1-nek ünnepként való elismerésére állott. Ezek általában sikeres mozgalmak voltak is. Ellenben az u. n. hatalmi sztrájkok általában kudarczsal végződtek. A sztrájkolókat 1905-ben 694.148, 1906-ban 546.159 munkanapot mulasztottak. A kénytelenségből szünetelőket is számításba véve, 1905-ben 777.482, 1906-ban 666.539 munkanap vesztett el. A sztrájkoló és kénytelenségből szünetelő munkások bérvesztetése 1905-ben 2.849.530, 1906-ban 2.126.252 koronára rugott. Egybevetve az elért eredményeket ezen súlyos áldozatokkal, az 1906. évi sztrájkok az összes ipari munkásság 1/12-ed részének csak 26%-ára nézve jártak teljes, 49%-ára pedig már csak részleges sikerrel. A készülő sztrájkok számos kizárást is idéztek elő, 1905-ben 5, 1906-ban 14 kizárás fordult elő, valamennyi védelmi jellegű! A kizárt munkások száma 2187-ről 6072-re nőtt. Ezek 1905-ben 22.884, 1906-ban ellenben nem kevesebb mint 549.971 munkanapot vesztettek. A kizárások közül 7 eset, melyekre 4027 (66.32%) munkás jutott, a munkaadókra teljes sikerrel járt. Érdekes, hogy amidőn a bérfizetésre vonatkozó követeléseik miatt zártak ki a munkások, elértek némi sikert mindig. Ellenben a midőn u. n. hatalmi követelésekkel provokálták a kizárást, mindig tökéletes kudarcot vallottak. A kizárt és kénytelenségből szünetelő munkások bérvesztetése 1905-ben 84.452, 1906-ban 1.614.406 koronára rugott. Az érdekes munkát Kossuth kereskedelemügyi miniszter megküldi az összes érdekeltségi testületeknek.

Rézbányán a bányamivelésti beszüntetés. A biharmegyei Rézbánya egyik legrégebb bányája az államnak. Most már csaknem teljesen kimerültek réz-

Érczes közel s ezért a kormány elhatározta, hogy üzemét két év alatt beszünteti. Ez a rézbánya és kohó a magyar államnak egyik leghatalmasabb bányaműtelepe, mely évenként sok százezer forint jövedelmet hajtott. A beszüntetés híre Rézbányán és környékén megdöbbenést keltett, mert az ottani lakosság kivétel nélkül, az állami bányákban keresi kenyérét. A bányászat beszüntetésével több mint 300 család marad kereset nélkül. Glatz főispán utján a község megkereste a kormányt, hogy egyelőre ne szüntesse be a bányaművelést, ha pedig beszünteti, létesítsen bármely más ipartelepét. A kormány azonban — mint most értesülünk — elhatározta, hogy a biharmegyei Rézbánya város határában lévő állami bányaművelést, ahol bismuthos ólmos réz termelnek, egy év múlva, 1909-ben beszünteti. Wekerle pénzügyminiszter erről az elhatározásáról értesítette Bihar vármegye főispánját. A bányaművelés megszüntetésével Rézbánya lakossága kereset nélkül marad s ezért a pénzügyminiszter már most felhívta a vármegye főispánját, hogy az ottani magyar nyelvű és érzésű lakosoknak megélhetése céljából gondoskodják, hogy a háziipart meghonosítsák, vagy pedig valami nagyobb szabású iparvállalatot telepítsenek arra a környékre.

Most, hogy ez a régi bánya megszűnik, érdekes az a közlemény, melyet a „Jó Szerencsét” című bányászati szaklap a bányáról közöl:

Rézbánya — írja — ősi bányaváros, ahol már 1342-ben püspöki bányák voltak. 1501-ben már mint város és mint kincstári bányászat szerepel az okmányokban. 1800-ban épül katolikus temploma. 1843-ban Rimmelsberg, elemzés utján kimutatta, hogy a Bihar hegységben, Rézbányán talált s már ezelőtt tellurezistnek tartott ezüstércz azonos az altaji tellurezisttel. 1864-ben felhagynak a kincstári bányaműveléssel. Ezen év körül a vidék lakossága azon hiadelenben van, hogy a keresztül folyó Fekete Körös aranyat hord s miután ez a folyó nem messze Rézbányától ered, forrása és felső folyása környékén aranyat rejtő hegyeknek és ilyen ércztelepeknek nyomára keil jönniök. Ezeknek felkeresésére vérmes remények által sarkatva, a lakosság, sok költséges kutató munkálatot végez, de eredmény nélkül. Mondják, hogy a Rézbánya északi oldalán fekvő Godian hegyben már régen felhagyott bányák sokkal több aranyat termeltek, mint a Rézbányától feljebb fekvő művelési és valesacci bányák.

O. M. K. E. a vidéken. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés szolnokmegyei kerülete és tizenhatszáz ipartestület Szolnokon vasárnap együttes ülést tartott. A gyűlés Szontagh Jenő indítványára kimondotta, hogy örömmel fogadja ama hivatalosan közzétett nyilatkozatot, hogy az adójavaslatok újból átdolgozás alá kerülnek s reméli, hogy a javaslatok módosításánál az ország kereskedői és iparosainak jogos kívánalmait teljes mértékben figyelembe fogják venni. Az Egyesülés somogy megyei és dombóvárvidéki kerülete szintén vasárnap tartott gyűlést, melyen csatlakoztak az O. M. K. E. ez évi rendes közgyűlésének az adójavaslatok ügyében elfoglalt álláspontjához és az ott hozott határozatokhoz, továbbá közérdekű szükségnek itéli, hogy egy a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat, valamint az uszaratörvényjavaslat, mielőtt a képviselőházhoz újra benyújtatnának, olyképpen átdolgoztassanak, hogy a módosítások folytán orvoslást nyerjenek azok a sérelmek, amelyek a kereskedelmi érdekek szempontjából az eredeti szövegben foglaltatnak. Megsürgeti továbbá a határozati javaslat, hogy a magyar kir. államvasutaknak a fejlődő forgalomhoz mért teljesítőképességéhez szükséges beruházások hosszabb időre haladék nélkül biztosítottassanak.

A Temesvári Néptakarékpenztár felszámolása. Megirtuk, hogy a Temesvári Néptakarékpenztár Részvénytársaság, mely 1895-ben alakult 200.000 korona alaptőkével, a rossz pénzügyviszonyok miatt kénytelen volt kimondani az intézet felszámolását. A rendkívüli közgyűlés, mely a felszámolást elhatározta, felszámolókul — mint értesülünk — megválasztotta Lui Nándort, Szana Zsigmondot, Sigmund Sándort, Maszallits Lajost, Mayer Jánost, Kudelich Aladárt, Lutz Antalt és Zimmer Józsefet. A takarék-

penztár az utóbbi öt esztendőben minden 100 koronás részvény után öt korona osztalékot fizetett. Az intézet elnöki állása nem volt betöltve, vezérigazgató Kutina János volt.

Gazdatisztek gyűlése. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete Bujanovics Sándor elnöke mellett tartotta évi közgyűlését, melyen Jeszenszky Pál ügyvezető terjesztette elő a múlt évi működéséről szóló jelentést. Az egyesület foglalkozott a múlt évben a gazdatiszti jogviszony szabályozásával, a nyugdíjügy rendezésével, mely ügyben a földművelésügyi miniszternél is eljárta. Az egyesületnek most 1005 tagja van, a vagyoni helyzete teljesen kielégítő, huszonegy esztendő óta több mint negyven ezer korona segélyt osztott ki. Az egyesület vagyona megközelíti a százezer koronát. Az elnök bejelenté, hogy Darányi földművelésügyi miniszter jubileuma alkalmából az egyesület nevében üdvözölte a minisztert, mit a közgyűlés élénk tetszéssel vett tudomásul. A közgyűlés ezután Jeszenszky Pál ügyvezetőt buzgó munkássága elismeréséül az igazgatói címmel ruházta fel. Bemutatták a számvizsgáló-bizottság jelentését az 1907. év zárszámadásáról és az egyesület vagyoni állapotáról. A közgyűlés elfogadta a jelentést, a felmentvényt minden irányban megadta.

Árutözsde Nagyváradon. Miskolcz példája gyorsan ragad. Az első vidéki tözsde sikere újabb felélesztette a bihari termelők és kereskedők már-már elaludt akcióját, amelyvel már évek óta tervezgették egy árutözsde felállítását. Nagyváradon a Kereskedelmi Csarnok keretében már évek óta kísérleteznek vele. Évekkel ezelőtt egy irodát nyitott a Csarnok, ahol a vevők a termelőkkel találkoztak. Az volt ezzel a Csarnok célja, hogy közvetlenebbé és élénkebbé tegye a kereskedelmet és az áruüzletet Nagyváradon centralizálja. Ugy látszik a kísérletezések nem jártak kellő eredménnyel, vagy nem volt elég látogatott az iroda, mert minden egyes alkalommal félévi működés után beszüntették. Ezzel azután minden annyiban maradt. Most a miskolcziak sikere nyomán újból mozgalmat indítottak a bihari érdekeltek, hogy Nagyvárad is kapjon árutözsdet.

Hajózás. A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási r.-t. igazgatósága közhírré teszi, hogy — tekintettel a kedvező vizállásra — Dubrovicza állomást április 13-tól kezdve az össziforgalom számára ujjlag megnyitja.

Szöll Ignác a Siemens-Schuckert-gyárban. A Magyar Siemens-Schuckert Művek villamossági r.-t. legközelebb tartandó közgyűlésén Szöll Ignác ny. államtitkárt a társaság igazgatósági tagjává fogadják megválasztani.

Pénzügyi Szaklap. Ezzel a címmel április 10-én egy új szaklap jelent meg Preszly Gyula szerkesztésében, amelynek célja a pénzügyörök szellemi szükségleteinek kielégítése és érdekeinek szolgáltatása. Haviokint kétszer jelenik meg csinos kiállításban.

Uj pénzügyi szakasz felállítása. A nagyenyedi pénzügyigazgatóság kerületében — amint értesülünk — október hó 1-én Hava gyogyon új pénzügyi szakasz fog felállítani.

Sopronmegyei gazdák gyűlése. A Sopronmegyei Gazdasági Egyesület vasárnap tartotta rendes közgyűlését Rupprecht Olivér elnöke alatt. A tárgysorozat rendjén véleményt nyilvánított a gyűlés a sertésorbáncz ellen való kötelező ojtásról, a vasutnak a szállítmányokért való felelősségéről és elhatározta, hogy a szerb kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban kérni fogja a kormányt, hogy más Balkán-államokban semmiesetre se adassék meg a levágott állatok behozatalának engedélye.

A szegedi paprika védelme. Megirtuk nemrégiben, hogy a tavaly felfedezett nagymérvű paprikahamisítás ügye Szegeden azzal intéződött el, hogy háromszáz zsák hamisított paprikát a Tiszába eresztettek. A legtöbb hamisított paprika Spanyolországból érkezik Magyarországra s főként Szegedre. Emiatt Szeged rendőrkapitányi hivatala most javaslatot dolgoz ki, amelyben az ehhez hasonló visszaélésekkel foglalkozik s azzal fordul Szeged törvényhatósági bizottságához, hogy írjon fel a kormányhoz, hogy az súlyos rendszabályokat léptessen életbe. A kapitányi hivatal ezenkívül egy javaslatot is készít, szabályrendelet alkotásává, ami speciálisan a szegedi paprikára vonatkoznék.

A „Fonclére” biztosító forgalma. A Fonclére pesti biztosító intézet életbiztosítási osztályánál ez év első negyedében 1282 ajánlat 5,343.274 korona biztosítási tőkére és 6400 korona járadékra nyújtott be; 1130 kötvény 4,653.334 korona tőkére és 7600 korona járadékról állított ki. A díjbevétele 1,302.075 korona 87 fillére rug. Haláleset 101 jelentetett 338.140 korona összegről. Egyszersmind utalunk ama különös kedvezményekre, melyeket ezen hazai intézet (alapítva 1864-ben 3 millió korona részvénytőkével, nyereség és díjtartalékai és évi bevételei körülből 42 millió korona) az életbiztosításnál nyújt. 1. Hadbiztosítást díjpótlék nélkül 20.000 korona határáig a biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség, 30.000 korona erejéig a népfelkelők védkötelezettjeire nézve. (Hivatászerű katonáknak mérsékelt díjpótlék mellett.) 2. A feltételek értelmében a biztosítás érvényének megtámadhatatlansága még az esetben is, ha a biztosított párbaj, vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kitűnnék, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményekre nézve tévedett. 3. 1, 3, vagy 5 évi nyereségelosztással egybekötött biztosításokat eszközöl. 4. A biztosításnak 3 évi fennállása után a biztosításra jutányos feltételek mellett a kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díjfizetés nélkül kihazasítási biztosításoknál tőkésítést eszközöl anélkül, hogy a félnek utóbbiért folyamodnia kellene.

A „Duna” biztosító közgyűlése. A „Duna” biztosító társaság ez évi 41. rendes közgyűlését e hó 10-én tartotta meg. Az elemi ágazatok kielégítő nyereséget eredményeztek, habár különösen a jég- és szállítmány-biztosítás jelentékeny károkat hozott. A társaság részesevé a san-franciskói földrengésnél a számadási évben teljesen le van számolva. Az életbiztosítási üzlet fejlesztésére irányított törekvések a lefolyt üzletévben is kielégítő eredménnyel jártak. Összesen 26,187.646.— korona tőkeösszege szőlő 5657 ajánlat került kezelés alá. Kiállítás nyert 21.638.170.— korona tőkeösszege szőlő 4766 kötvény. A biztosított tőkék állománya ezáltal, a kiesett biztosításokat leszámítva, 106,961.381.— koronára emelkedett, ami az előző évhez viszonyítva 11,303.000 korona tiszta szaporulatot jelent. A díj-, illetmény- és kamat-bevételek a társaság által művelt valamennyi üzletágban összesen 16,940.136.86 korona, vagyis 934.031.15 koronával több, mint az előző évben. Az összes üzletág díjtartalékai az előző évhez viszonyítva 2,132.916.32 koronával emelkedtek és az 1907 évi mérleg szerint 32,468.447.24 koronát tesznek ki. Az össznyereség 544.431.25 korona és ebből a nyereségből részesevé életbiztosítottak csoportjára 135.538.09 esik. A közgyűlés az osztalékot 10 százalékban, vagyis részvényenkint 40 koronában állapította meg. A rendkívüli tartalékhoz 111.000 koronát utaltatott, míg az ezután még megmaradt 85.461.98 koronát mint fel nem osztott nyereséget új számlára vezettek át. A társaság biztosítékai innáig az 1908. január 1-beli állomány szerint 33,928.734.20 koronát tesznek ki. A társaságbeli hivatalnokok és szolgálk nyugdíjpenztárának vagyoni állománya az 1907. december 31-iki mérleg szerint 1,634.069.96 korona.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:	Idégyengeségi állapotok
Elektromágneses gyógyítás.	Almatlanság.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Hűdések (Paralysis).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Idégyfájdalmak, Idégszabák (Neuralgiák, Ischias).
Kék fényvel való kezelés.	Gorinczvelősorvadás (Tabes.)
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Szívbetegségek.
Villamos fényfürdők.	Véredényelmeszesedés.
Villamos massago (Vibratio).	Köszvény és csusz (Rheuma, hugasavas lerakódások, izületi és csontbajok.)
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Székrekedés.
Villamos vízfürdők.	Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vöröszegénység.)
Szénsavas fürdők.	Bőrbajok. Bőrvészletek.
Főbb javallatok:	Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság.)
Általános Idégség (neurasthenia, hysteria.)	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. o. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági ipari és házi célokra

Telefon: Detail 26-27. 75-26. Engros 164.

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körút 78. szám.

Sürgősen! ANTRACIT BUDAPEST

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A két napi üzleti szünet alatt Amerika 3 czentés áremelkedést hozott. Oda át a vetések állásával szárazság miatt nincsenek megelégedve. Nálunk ellenben ma valóságos derut volt. A határidőpiacon általános futás volt, pedig a készáruüzlet, kivált kezdetben, nem adott volna okot ilyen nagy lanyhaságra. Malmaink ca 20 ezer mázsa búzát vettek és aránylag elég szép árakat fizettek. Többek között elkelt egy tétel átvett szokvány buza 11 korona 15 filléres árban, ugyanakkor, midőn a májusi buza árfolyama 10.80 fillér volt. Régen volt rá eset, hogy a szokvány-áru ennyire értéken alul jött volna forgalomba és mégis általános eladási hajlam volt egész délelőtt a piacon. Áprilisi buza péntekhez képest 50 kilóként 40 fillérrel, a májusi 35 fillérrel, az októberi buza 25 fillérrel, az áprilisi és májusi rozs 30 fillérrel, tengeri és zab 10 10 fillérrel olcsóbbodott. A készáru-piacon pedig az árcsökkenés csak ennek felét teszi ki. Felemlítendő, hogy a vidéki malmok ma már drágább áron veszik állomáson a búzát, mint a fővárosban értékesíteni lehet.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79 kg. 22.50 korona, 300 mm. 78 kg. 22.50 korona, 100 mm. 78.5 kg. 22.80 korona, 1000 mm. 77.3 kg. 22.70 korona, 100 mm. 77 kg. 22.60 korona, 3020 mm. 77 kg. 22.50 korona, 2000 mm. 77 kg. 22.40 korona, 300 mm. 77 kg. 22.30 korona, 200 mm. 77 kg. 22.05 korona, 100 mm. 76 kg. 22.20 korona, 500 mm. 76 kg. 22.20 korona.
Pestvidéki: 100 mm. 77 kg. 22.00 korona, 100 mm. 76.5 kg. 21.70 korona, üszkös, 100 mm. 76.5 kg. 21.70 korona, üszkös.
Fejérmegyei: 1605 mm. 77.5 kg. 22.70 korona.
Raktárból: 2000 mm. 77.5 kg. 22.30 korona, 2050 mm. 77 kg. 22.20 korona, 2030 mm. 76.5 kg. 22.25 korona.

Rozs. 100 mm. 18.000 korona, kp. pp.

A határidőpiacon kötött:

Bélelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 10.75, 10.68, 10.70.
 Buza 1908. májusra 10.85, 10.88, 10.66, 10.70.
 Buza 1908. októberre 9.35, 9.36, 9.18, 9.21.
 Rozs 1908. áprilisra 9.35, 9.22.
 Rozs 1908. októberre 8.14, 7.99.
 Zab 1908. áprilisra 7.09, 7.10.
 Tengeri 1908. májusra 6.21, 6.25, 6.22.

1 óra 30 percig zárulnak:

áprilisi buza	10.61—10.62
májusra buza	10.67—10.68
októberi buza	9.21—9.22
áprilisi rozs	9.22—9.24
októberi rozs	7.96—8.97
áprilisi zab	7.08—7.09
májusi tengeri	6.24—6.25

Délutáni forgalom.

Délután az árak lebonyolításokra tovább csökkentek.

4 óra 30 percig zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	10.54—10.55
Buza májusra	10.58—10.59
Buza októberre	9.11—9.12
Rozs 1908. áprilisra	9.20—9.22
Rozs új októberi	7.86—7.87
Zab 1908. áprilisra	7.04—7.05
Tengeri 1908. májusra	6.24—6.25

Budapesti gabonaforgalom.

1908. április 9-től április 12-ig.

Erkezett: Elzállított:

Buza	6625	—
Rozs	4142	10997
Arpa	2115	3050

Zab	1821	21509
Tengeri	1354	24319
Liszt	459	29274
Korpa	—	6214

Értéktőzsde.

A kétnapos szünet után az ünnepi magánforgalom lanyha irányzatának hatása alatt nyílt meg a mai értéktőzsde. Eleinte úgy látszott, hogy az árfolyamok megmaradnak azon a jegyzésen, melyhez az ünnepi és vasárnapi magánforgalom alatt jutottak, de bécsi visszavásárlásokra a délelőtti forgalom alatt szilárdabb irányzat jutott kifejezésre.

A déli tőzsdén pedig a bécsi arbitrázs vételek és helyi fedezések folytán tovább is szilárd volt az irányzat. Az értékek árfolyamai 1—2 koronával javultak. Különösen Magyar általános hitelbank és Osztrák-magyar államvasut részvényei vételkedv folytán lényegesebben emelkedtek. A forgalom — mely nagyjából csak a nemzetközi értékek piacára szorítkozott — mérsékelt maradt. Bár a déli tőzsde folyamán további szilárdulás mutatkozott, a zárlatig az értékek javulása nem volt olyan mérvű, hogy a pénteki záróárfolyamokat meghaladták volna. Javulást mutat a Jelzálogbank részvény 1.25 koronával, a Hazai bank 1.50 koronával, az Államvasut részvény 2.25 koronával, a Déli vasut részvény szintén 2.25 koronával. A többi vezetőérték az utolsó zárlati árfolyamokhoz képest visszaesett. Alacsonyabban zárult az Osztrák hitel és a Magyar hitel 1—1 koronával, a Rimamurányi 1.50 koronával. A többi érték változatlan. A helyi piacon a köszénbánya és téglagyár, továbbá a Salgó részvényekben volt kötés. A többi papirosnál az árváltozás ma kötés nélkül volt. A járadékpiacra az 5 százalékos orosz járadék valamivel magasabb jegyzéshez jutott a párisi jegyzés következtében, mely által most alkalom kínálkozik arra, hogy az orosz járadék lassankint kivonuljon a belföldi piacról. A négyszázalékos magyar koronajáradék változatlan. A valutaárfolyamok valamivel szilárdabbak.

Előtőzsde.

Élőtőzsde szilárd.
 Köttek: Osztrák hitelrészvény 633.—634.25. Magyar hitelrészvény 742.—743.50. Osztrák-magyar államvasut 680.—680.50. Rimamurányi vasmű 553.—556.25. Jelzálogbank 425.60—426.60. Közúti vaspálya 554.50.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd.
 Köttek: Osztrák hitelrészvény 634.25—635.25. Magyar hitelrészvény 742.75—745.—. Osztrák-magyar államvasut 681.—683.—. Déli vasut 135.50—136.75. Rimamurányi vasmű 554.—. Magyar leszámítoló bank 472.50—473.—. Jelzálogbank 426.75.—. Közúti vaspálya 554.—555.—. Konvertált jelzálog-sorsjegy 120.—. Danubius hajógyár r.-t. 205.—. Franklin r.-t. 485.—. 5 százalékos orosz kötésön 93.50—93.60.
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. április hó végére 18—20 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde csekély forgalom mellett tartott irányzattal folyt le. Kötött: Osztrák hitelrészvény 635.50. Magyar hitelrészvény 746.—744.75.—745.—. Államvasut 683.—. Végül maradt: Magyar hitelrészvény 745.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 13. (Az Egyetértés távirata.) A külföldi mértékadó tőzsdék jelentései részben kedvezőbbek voltak, de ez a körülmény nem gyakorolt észrevehető hatást az itteni piacról. Az irányzat határozottan lanyha és az árfolyamok gabonaművekben jelentékenyen estek. Ez a reakció a budapesti tőzsdével egyértelműen ment végbe. Buza és rozs 15, tengeri és zab 5 fillérrel lett olcsóbb, de a konzum teljesen tetlen és a forgalom majdnem egészen megakadt.
 Jegyzetelt buza: tiszavidéki 11.50—12.— korona, mosoni és győri 10.75—11.10 korona, tótfelvidéki 10.85—11.25 kor., délvasuti 10.90—11.20 korona, marchfieldi 10.70—11.—.
 Uj-rozs: tótfelvidéki 10.—10.30 korona,

csepeli 10.—10.30 kor., pestmegyei 10.—10.25, délvasut 10.—10.20 korona, különféle magyar 10.—10.25 kor., osztrák 9.90—10.15 korona.

Arpa: morvaországi 8.25—8.60 kor., marchfeldi 7.40—7.90 kor., bécsvidéki 7.60—8.30 kor., tótfelvidéki 6.90—8.30 kor., csepeli —.—.—, győri 7.20—7.80 kor., déli vasuti —.—.— kor., tiszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.65—6.85, új —.—.— korona, cinquantin 8.—8.45, új —.—.— korona.

Magyar zab: selejtes —.—.— kor., közepes 7.55—7.90 korona, elsőrendű 7.95—8.20 kor., válogatott 8.25—8.50 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 13. Az az elkedvetlenedés, melyet a galicziai helytartó meggyilkolása a tőzsde felfogására gyakorolt, a magyar politikai helyzet miatt táplált aggodalmakkal kapcsolatban a mai előtőzsde magatartását lanyhává tette. Alpesi bányarészvények, melyekben nagy eladásokat eszközöltek, ismét hanyatlottak. Egyidejűleg a vezető értékek is bágyadt magatartást követtek, de ezek árhanyatlása szűk körben mozgott, csak zárlat felé mutatkozott könnyű javulás. A déli tőzsde csendes forgalommal, alig változott árfolyamokkal indult. A forgalom további szakában az árfolyamok színvonalá, csekély forgalomnál alig változott.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 637.25, Magyar hitel. 751.—, Länderbank —.—, Államvasut 682.50 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 134.75 —.—, Alpesi bányafársulat 695.50. Rimamurányi 558.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajár. 93.75, Orosz érték 93.10, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.57.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 636.50, Magyar hitel 747.—, Länderbank 442.50 Unio-bank —.—, Államvasut 679.25, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasut 133.75, Gözhajó —.—, Alpesi bányarészvény 690.50, Májusi járadék —.—, Magyar koronajáradék —.—, Török sorsjegy 187.—, Német márka 117.58, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 556.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti peitroleum —.—.

Bécs, április 13. (Osztrák értékek zárata.) 4-2 százalékos papir-járadék 97.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.05. 1860-as sorsjegy 150.— Osztrák hitelsorsjegy 450.— Angol osztrák bankrészvény 298.40 Bécsi Bankverein 529.65 Osztrák-magyar bank 1735.— Déli vasut 135.25 Dunagözhajózási társ. 10.17 Dohány részvény 408.— Cs. k. arany (vert) 11.33 Német bankv. 117.65 Osztr. Lloyd 426.— 4.2 sz. ezüst. jár 97.70—94.50, Osztr. koronajáradék 97.70, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 635.25, Union-Bank 542.25, Osztrák Länderbank 440.—, Osztrák-magyar államvasut 682.75, Elbavölgyi vasut 423.—, Alpesi részvény 687.25, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.32, Lipótkohó 445.—, Töröksorsjegy 186.75. Szilárd.

Bécs, április 13. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 111.40. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 147.25, Magyar hitelbank részvény 745.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 473.—, Rimamurányi 553.50, Magyar czukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajáradék 93.55, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 93.50, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény 364.—, Magyar jelzálogbank 425.60, Magyar keresk. bank 33.10.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDE.

Berlin, április 13. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsdén tekintettel a kuszóbban álló ünnepekre, gyengén indult általában és az egész üzleti tevékenység igen élettelen volt. A további folyamatban bankok kissé csökkentek és vasrészvények is kisebbszerű veszteségeket szenvedtek. Csak déli vasut-részvények tartották meg régebbi árfolyamaikat. Az új 4%-os birodalmi és állami kölcsönök fogadtatását és a jegyzés eredményét kedvezően ítélik meg és megerősítést nyer, hogy nem jelentéktelen tulajgyezés tör-

Eddig így volt!

A Sebők-féle szabályozható

„Chic“ nyakkendő

ma már mindenki ismeri és kedveli. Elegáns, czélszerű, izléses és olcsó, Nagy választékban szobonél szob mintákban kapható a feltalálónál.

Sebők Gyula

divatáruháza és kalap gyári raktára

Budapest, VI., Teréz-körút 48. Tessék képes árjegyzéket kérni.

Most elvezet.

tént. A továbbiakban a spekuláció műveleteire csak kevés érték javult némileg, miután az általános üzleti csend továbbra is tartott. Magánleszámitási kamatláb 4%, napi pénz 4%.

Zárulati jegyzet: 4-2 százalékos papírjárdék... 4 százalékos osztrák aranyjárdék... osztrák hitelrészvény 198.90, Déli vasut 23.75, orosz bankjegyek 214.10, 4 százalékos új orosz kölcsön...

Frankfurt, (Zárulati) április 13. 4-2 százalékos papírjárdék... 4 százalékos osztrák aranyjárdék 98.65, 4 százalékos magyar aranyjárdék 93.75, Osztrák hitelrészvény 199...

Hamburg, (Zárulati) április 13. 4-2 százalékos ezüstjárdék 99.10, 1860. sorsjegy 152.35, Déli vasut 23.60, 4 százalékos aranyjárdék 98.30, Osztrák hitelrészvény 199...

London, április 13. Angol consol 87/16. Páris, április 13. (Zárulati) 3 százalékos Francia járdék 96.52, Osztr. aranyjárdék... Magyar aranyjárdék 94.45, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 489.50, 4 százalékos Olasz járdék...

4 százalékos spanyol járdék 93.52, 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 180... Török dohányrészvény 439... Osztrák földhitelintézet 11.63, Osztr. Länderbank 465... Magyar jelzálogbank 440... Banque de Paris 14.50, Banque Ottomane 724... Osztr. magyar államvasut... Déli vasut 144... Meridional vasut 676, Keleti vasutak... Waggon Lits... Hartmann gépgyár 479... Rio Tinto 16.03, Sucrerie d'Egypte... Tula 240... Thomson Houston... Urikányi kőszén... Chartered 18.50, De Beers 281.50, East Rand 83... Jagersfontein 80... Transvaal Consols... Transvaal Land Company 44.15, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 11/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.25. Magánkamatláb 2 1/16. Nyugodt

PIZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest, április 13-án. (Hivatalos tudósítás). Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 126-128 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 130-132 fillér. Könnyű páronként 250 kgr-ig) 130-132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül) 130-132 fillér, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) fillérig.

Sertélszámla: 1908. évi április 11. napján volt készlet 30165 drb., 1908 április hó 12-én felhajtott 357 darab, 1908. április 12. napján elszállított 345 darab, 1908 április 13. napjára maradt készletben 30117 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: valamivel kellemesebb.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, április 13. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 240 darab sertés, - darab stüldő, - darab malacz. Pótfelhajtás - drb sertés, - drb stüldő, - malacz. Mai napi felhajtás 360 darab ser-

tés, - darab stüldő, - darab malacz, összesen 600 darab sertés, - darab stüldő, - darab malacz. Eladatott 506 darab sertés, - darab stüldő, - darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 94 drb sertés, - darab stüldő, - drb malacz. Mai árak: Zsírterítés Öreg elsőrendű 350 kg-on felül életsúlyban 100-106 fillér, életsúlylevonással --- fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig --- fillér, életsúlylevonással --- fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül 106-110 fillérig, életsúlylevonással 128-134 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig --- fillér, életsúlylevonással 130-142 fillérig, könnyű 220 kg.-ig --- fillér, életsúlylevonással 135-142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül ---, könnyű 140-300 kgr.-ig --- fillérig, életsúlylevonással 138-140 fillérig. Belföldi stüldő --- fillérig, horvát stüldő --- fillér. Malacz --- fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, életsúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak változóztatlanok.

Bécsi vágómarhavasár.

St.-Marx, április 13. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavasár felhajtott 2009 darab magyar, 249 drb galicziai, - drb bukovinai, 826 németországi, összesen 3084 darab szarvasmarha. Jegyzések kilogrammonként életsúlyban: Magyar hízóökrök I-ső minőségű 76-82 fillér, kivételesen --- fillér, II. minőségű 64-74 fillér, III. min. 48-62 fillér, kivét. --- fillér, II. minőségű --- fillér, III. minőségű --- fillér, német hízóökrök I. min. 84-92 fillér, kivételesen --- fillér, II. min. 79-92 fillér, III. minőségű 66-72 fillér, legelő ökrök --- fillér, paraszt ökrök 48-60 fill., bika 52-65 korona, kivétel --- korona, tehén 52-74 korona, bivaly --- korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Felelős szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadótulajdonos: A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Table with multiple columns: Buza (K-100, K-100), Egyéb gabonaművek (Rozs, Árpa, Zab, Tengeri repozó), Burgonya (Dunántúli, Kétszemélyes, Nyitási, Rüdelyi, Bánsági, Pesti), Különléte termények (Faj), Szőlő (szőlő, szőlő), Gyümölcsök (alma, körte, szőlő), Zöldségek (káposzta, káposzta), Húsok (borsos, borsos), Halak (halak), Élelmiszerek (tej, vaj, zsír), Textil (szövet, szövet), Értékpapírok (bankjegyek, kötvények), Pénz (pénz), Ár (ár).

KÜLÖNFÉLÉK.

Első szerelem.

Szelid, felérlő, fide, halvány, selymes ibolyaillatok bús-édes árja lezuhan rám, hogy a szeszélyes, ítszi, pajzán vak véletlen eszembe juttatott.

Első szerelem... hímes álom, mit szó virágos száz kobold, mását többé sosem találom.
... Szerelmes első ideálom kurtaszoknyás komédiáslányka volt.

A kis bódénak minden esten leghűbb vendége voltam én. Lélegzetvisszafojtva lestem; féltvén, reszkettől kicsi testem s néztem, hogy egy labdán gurulva mén.

A lány kicsiny, nagy volt a labda s körülfutott a nép előtt. Azt hittem minden pillanatba, leesik; s ő gyorsan szaladva, Nem tudom: félt-e, én féltettem őt.

Elébe liullni vágytam volna, hogy szívemen robogjon át; vagy ha leesnék megbotolva, lennék az első, aki fogja, hogy össze ne törje kicsiny magát.

S azt sem tudom: szöke-e, barna; kék vagy fekete volt szeme. De látom, mintha vézna karja — mielőtt indulni akarna — körül most is csókokat hintene.

Nem szóltam véle, ő meg engem tán észre sem vett... ez se bánt. Szerelem... egy szó, mi van ebben, nem tudtam, de nagyon szerettem az édes kis komédiásleányt.

Egy nap sátrát nyakába szedte s tovább vonult a kis csapat. S én sirtam nekikeseredve, — az első bánat életembe — és összetörtem néhány falovat.

Husz éve immár s én az élet sziklát zúgom nehezen. Nem tudom: ő mivé s kié lett, de fáradt lelkem újra éled ma is még, hogy reáemlékezem.

Első szerelem... éden-ország, amely örökre elveszett. Nyíltak virágok, mese-rózsák, tündérálom — álomvalóság, amelynél nem volt s nem lesz soha szebb.

Haraszthy Lajos.

(A matiné.) Nagyon sokan vannak még az intelligens emberek között is, akik nincsenek tisztában a matiné szó fogalmával. A matiné francia szó, s jelenti a reggeltől délig húzódó időközt. Átvitt értelemben az irodalmi és zenei összejöveteleket értik alatta, melyeket eredetileg a francziás diner előtt tartottak, a szó szoros értelmében tehát délelőtt. Balázs Sándor, a régebbi újságírógárda jeles humoristája reggélynek nevezte el. Amint a matinék nálunk is meghonosodtak, a matiné szó elvesztette eredeti jelentését, mert a mostani életrendszer szerint a matiné rendszerint ebéd utánra, tehát délutánra esnek. Kezdetben este 7 és 8 óra között tartották, utóbb 6 órakor kezdődött, sőt vannak matinék, melyek 4 órakor veszik kezdetüket. Ujabbban még a délutáni zsurokat is matinéknak nevezik, melyek hangversenyjellegű mulatsággal vannak egybekötve. Láthatjuk tehát, hogy a matiné elnevezés csöppet sem helyes, s helyes csak akkor lehetne, ha tényleg délelőtti tartanak meg ezeket a szórakoztató hangversenyeket. S hogy a matiné elnevezés mégis megmaradt, ez tisztán a szó kellemes hangzásának tulajdonítható.

(Ez aztán a lezke.) A „Frankfurter Zeitung” írja, hogy egy takarékoságáról híres-neves magánzó urhölgy feladta a következő apróhirdetést: „Gyengélkedő, beteges uriaszony társalkodónőt keres. Megkívánatik, hogy háziasszony, zeneértő, szeretetreméltó, ápolásban jártas, kellemes megjelenésű, koránkelő legyen. Az, aki az alkohollelles mozgalomnak lelkes híve, előnyben részesül. Kellemes otthona lesz. Fizetés nincs.”

Másnap a hirdető urhölgynek egy kosarat hozott a postás. Legnagyobb meglepetésére egy eleven macska volt benne. Nyakán piros pántlika, a pántlikán levél a következő tartalommal:

Beszélgetésünk folyton e tárgy körül forgott; mit csinálnak majd azok a férfiak velünk, ha utólréne?

— Aligha vesznek fáradságot, hogy bennünket kihalászszenak — jegyezte meg Monk és újabb szivarra gyújtott.

Holt és én éppen egy pohár bort és kétszeresültet maiszoltunk.

— Bizony aligha — felelte Holt — és hőrpintett a borból, minden valószínűség szerint elsüllyesztenek és nyugodtan folytatják útjukat. Akkor legalább biztosan tudják, hogy nem fecsegünk ki semmit sem a titkaikból.

Ebben a pillanatban kissé nehezemre esett, hogy a kétszeresültet lenyeljem.

— De hát nincs semmi kimenekülés?

— Fél óra múlva teljesen sötét lesz, mert a hold csak reggel felé kel, de meg be is van borulva, talán ekkor lehet majd valamit tenni...

— Buenas dias, Seniores... nem értem ugyan, mit beszélnek, de sejttem miről tárgyalnak.

Csodálkozva pillantottunk hátra, a nyílt kajüt-ajtóban állt a szép fiatal spanyol nő.

Egyik kezével megkapaszkodott, a másikkal hasztalan igyekezett összetartani a mantillát, melyet a szél mindenáron le akart cibálni, ugyszintén fekete gyűrűs haja is szétbomlott és kedvére repdesett.

A pillantása nem mi rajtunk volt ebben a percben, hanem kisiklott a gözjáchtra, mely éppen ebben a pillanatban emelte fel orrát egy hatalmas hullámon. A vörös festés meglátszott a nap utolsó sugarainál.

Monk tért magához legelőször, odaugrott a fiatal hölgyhöz és segítségére volt az utolsó lépcsők felhívásánál, azután egy sarokba vezetett, ahol a szél ereje nem volt annyira érezhető. A fiatal leány megköszönte és barátságos mosolylyal tekintett rá; de mindárt utána Holtra tekintett, aki leplezetlen csodálattal hámult rá. Élénk pirította el az arcát:

— Szabad remélnem uram, hogy a karia nem sebesült meg veszélyesen?

„Nagyságos asszonyom! Rendkívül örvendek, hogy mellékelten egy társalkodónőt küldhetek önnek, mely minden tekintetben megfelel a kitűzött feltételeknek. Háztus pompás hanganyaggal rendelkezik, korán kel, modora behizelgő s meg van benne minden, ami szép. Emellett nagy praxisa van az ápolásban is, mert már nagy famíliát sikerült feinevelnie. Azt hiszem, illusztrálnom felesleges, hogy az alkohollelles mozgalomnak fölötté lelkes híve. Fizetési igényei nincsenek s csak örülni fog, ha hű szolgálatával kiérdemelheti a jó bánásmódot.”

(A Carnegie-féle könyvtárakról. Napilapjainkban több ízben olvashattunk azokról a nagyszerű közkönyvtárakról, melyekkel Carnegie András amerikai dollárfejedelem szinte elhalmozza az Észak-amerikai Egyesült-Államok s az Egyesült királyság boldog lakosait. Robert Johnson egy nemrég megjelent cikkében, mely a Library Journal m. é. októberi füzetében is napvilágot látott, arról győzi meg az olvasót, hogy a Carnegie alapította könyvtárak tulnyomó része — legalább Angliában — több kárt, mint hasznot hajt. A dollárkirály bőkezűsége ugyanis csupán odáig terjed, hogy csinos könyvtár-épületet emeltessen, melynek főkétsége — magának az alapítónak bronzból készült mellképe. A könyvanyag beszerzéséről s az épület további jókarban tartásáról, valamint a kezelési költségekről azonban elfeled gondoskodni. Azt hiszi, ez irányban eleget tesz azzal a kikötéssel, hogy a község tartozik behozni a könyvtári adót, de azzal már nem törődik, hogy ez az adó tényleg elégséges lesz-e a felmerülő szükségletek fedezésére. Már pedig az adó, tekintve, hogy annak összege törvény által van korlátozva, kisebb községekben alig 2-3 száz fontot tesz ki, vagyis oly nevétségesen csekély összeg, melyből a könyvtár fentartásával s fejlesztésével járó költségeket fedezni tisztára képtelenség. Carnegie ez eljárása tehát inkább kárára, semmint hasznára van a könyvtárak ügyének. A cifra épületekbe rendszeren selejtes könyvanyag kerül, melynek gyarapítása ötleterű és hiányos, kezelése pedig botrányosan kezdetleges. Megfelelő anyagi eszközök hiányában ugyanis szó sem lehet arról, hogy a város képzett könyvtári tisztviselőt szerződtethessen, hanem be kell érnie „az élet valamely hajótöröttjével, egy letört irnokkal, kiérdemesült rendőrrel vagy megbukott teológussal”, aki hajlandó a „vakolómunkás bérével egyenlő” díjazásért reggel 9-től este 10-ig kiszolgálni a város művelődni vágyó közönségét. S hiába tolmácsolták ezt a nyomoruságos állapotot Carnegie előtt: épp oly lehetetlen volt megértetni vele, hogy a könyvtárról épület emelésével még koránt sincs gondoskodva, mint amily lehetetlen volt rávenni arra, hogy már létező, de szegény könyvtárak fejlesztésére akár egy garast is adjon. Ime így fest közelről a világszerte innepelt fáradhatatlan könyvtáralapító.

— A karom nemsokára meggyógyul, csak egy ideig nem szabad használnom, de attól tartok, hogy mi ezalatt önt teljesen elhanyagoltuk. Egypárszor bepillantottam a kajütbe és úgy láttam, hogy alszik; de talán tévedtem? Szabad megkínálnom valami harapni valóval?

— Bizony igaza van, sokáig aludtam, de egy pár órája ébren vagyok már. Nem akartam a fedélzetre jönni, mert féltem, hogy zavarom önöket, de tovább már nem bírtam kitartani. Gondolja, hogy utólréne bennünket? és kezével a gözöstre mutatott.

— Még most nem tudom biztosan megmondani, nemsokára teljesen besötétedik és akkor valamilyen módon elbolondíthatjuk őket.

— Nem, önnek nem szabad engem tévutra vezetni! Az arcáról olvasom és a másik két ur arcáról is, hogy a gözhajó nemsokára hatalmába kerít minket. Hogy is lehettem olyan könnyelmű, hogy más embereket veszélybe döntöttem!

— Ön reánk bízta magát kisasszony, feleltem én és a belénk helyezett bizalmában nem fog csalódnai. Ha súlyos, vagy kétséges helyzetbe kerültünk, csak mi magunk vagyunk a hibásak és senki más; jó pajtásunk és testi-lelki jóbarátunk, Holt mindnyájunk nevében ajánlotta önnök, hogy vegye igénybe a Fram segítségét, mert megértettük, hogy ön nem a saját akaratából időzik azon emberek társaságában. S ezért nem is szabad önmagának szemrehányást tennie!

— De ha az a hajó utólréne bennünket? Önök most már ismerik a kikötő titkát az arikai partokon és azok az emberek odaát a hajón nincsenek elnézéssei. Meg emberélet sem látszik náluk szerepet, ha egy titok megőrzéséről van szó.

— Csak újból ismételhetem, hogy vállalkozásunk veszélyes voltát ismerjük; akárhogy is lesz, történiék, aminek történiék kell...

Folyt. köv.

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

55

— Nem, nagyon kevéssel többet; ha a szél erősebb lesz, kénytelenek leszünk a vitorlákat apasztani. Azután a tenger is növekszik és akkor nem tudjuk a nehéz árbóczot vinni. Félek, hogy nemsokára el kell tennünk; ha az árbóczot eltörök, akkor végünk van.

Ugy ment minden, ahogy Holt előre mondta. A szél egy kis viharra változott, a tenger pedig növekedett. A külső árbóczot levettük és a viharáróczot tettük helyébe. A fővitorlát is le kellett vennünk.

Viharos utazás volt. Az égbolt tele felhőkkel és a szél zúgott a körülzeten át. A gözjách alaposan puffogott és szuszogott, de követett bennünket a felszántott hullámbarázdákban és mindinkább utólréne.

A délután már előre haladt és a nap nyugaton már vöröstre festette a felhőket.

A helyzetünk nem volt kellemes.

Vajjon segítette-e volna rajtunk, ha a szél még jobban növekszik, nem tudom; de az bizonyos, hogy nem lett erősebb. Sőt ellenkezőleg, kissé engedni látszott, a tenger láthatólag nyugodtabb volt.

Ismét eltelt egy óra és az éjszaka árnyéka kezdett leereszkedni. A Fram folytatta útját a hullámokon. Henriksen hátul állt a kormányoshelyen, ő volt az egyetlen, kinek pillantása előre irányult. Mi többiek egy pillanatra sem vesztettük el szem elől a hátunk mögött jövő gözöst; már csak egy fél mértföldnyire volt tőlünk és a távolság lassan bár, de mindig kisebb lett közöttünk. A szél éppen csak hogy frissen fújt, de nem lett erősebb.

Ki...
vel...
ügy...
galm...
rama...
kot...
hajtó...
radi...
séghe...
rásba...
bizat...
drás...
ideig...
korn...
pénz...
Csill...
hoz...
szky...
ülök...
niszte...
kari...
főispá...
elnök...
küdtb...
S-a...
széki...
Neme...
talan...
díjas...
végze...
ideig...
vezte...
N...
Graf...
Hirsch...
dura...
dasra...
Udvar...
saját...
kiskor...
lakos...
vü kis...
Jozsef...
Arthur...
sok Sz...
Székel...
letire...
mint P...
Beck...
hám b...
átvált...
Pá...
postam...
ügynök...
róság...
postam...
(Bereg...
hajai a

Az egész országban mindenütt, kapható.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 12. —

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a zágrábi kincstári jogügyi igazgatóságnál Ugarkovics István kincstári ügyész...

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Graf Vilmos budapesti lakos Gárdonyira, kiskoru Hirschfeld Sándor és Géza somogyiszlai lakosok Hajdura...

Pályázatok. Szabadbárándon (Sopron várm.) postamesteri állásra, Aporkán (Pest várm.) postai ügynöki állásra...

hét; a borosjenői járásbírósnál szervezett albirói állásra 2 hét; az igali járásbírósnál megüresedett járásbírói állásra 2 hét; az érsekújvári járásbírósnál megüresedett irnoki állásra 4 hét; a désaknai sóbányahivatalnál megüresedett pénztárnoki, valamint az esetleg megüresedhet pénztári ellenőri (segédmérnöki) és mázsatiszti állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 13-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap szórványosan fordult elő néhány mm.-nyi csapadék. A hőmérséklet többnyire emelkedett; maximuma: Zágrábban 18 C°, minimuma: Tátrafüreden -2 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és nyugoton sok helyütt csapadék várható.

Table with columns: Allomás, Légnyomás mm, A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérőskálán.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

VIZALLAS.

ápr. 13. ápr. 11.

ápr. 13. ápr. 11

Table with columns: m é t e r, listing various locations and their corresponding measurements.

MEGJELENT A Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezte Élmiszerruházása. Budapest, IV., Vámház-körút 8. Veres Pálné-utca 44. ÁRJEGYZÉKE.

Déli vasut

F. é. május hó 1-én a déli vasut magyar vonalain a nyári menetrend lép életbe, mely a következő lényegesebb módosításokat tartalmazza:

Budapest-pragerhofi vonal.

Budapest és Pragerhof között mindkét irányban új gyorsított személyvonat helyeztetik forgalomba a következő menetrend szerint: 212. sz. vonat indul Budapestről 5 órakor délután, érkezik Pragerhofra 12 óra 5 perccor éjjel; 211. sz. vonat indul Pragerhofról 1 óra 15 perccor éjjel, érkezik Budapestre 9 óra 23 perccor délelőtt.

Wr. Neustadt-nagykanizsai és nagykanizsa barcsi vonal.

A magyar kir. államvasutak vonataihoz gyékényesi csatlakozások módosítása folytán a 301910. és 905802. sz. vonatok menetrendje változást szenved. Indulás Bécsből 3 óra 15 perccor délután, érkezés Nagykanizsára 8 óra 30 perccor este, érkezés Gyékényesre 9 óra 27 perccor este.

Steinbrück-sziszeki vonal.

Az 855. sz. gyorsvonat korábban közlekedik. Indulás Sziszekről 9 óra 20 perccor délelőtt, érkezés Zágrába 11 óra 25 perccor délelőtt.

Mindenütt kapható a legfinomabb Weider tejszín és Zsolna csokoládé Csokoládé dessert bonbonok. Weider Ármin és Béla csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

A MÜLLER J. L.-féle Kaliptas LEGJOBB FOGPÉP. Az egész országban mindenütt kapható. Fejőltmulkáttalan, a 10. sz. kat. fehérrit és épen tartja. MÜLLER J. L. Budapest, Károlyi utca 2.

Csiz A continensen a legerősebb jódbromgyógyfürdő. A megelőző győgyeredményekben nevezetes szerep jut az ásványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egykori tanár legújabb vizsgálatai feleltettek meg. Megnyitás május 1-én. Számos előtérű bérház, szanatórium, gyógytár, szongora, kávéház, lawn-tennis, bombolák, kirándulások. Vasút-állomás, posta távirda helyben. Hivatalos orvos Dr. Kallós Jenő. Katonatisztek, államhivatalnoknak elő és utó idényben adó kedvezmény. Prospektusok szolgálat a fürdőigazgatóé. Az ásványvíz rendelhető használati utasítással a fürdőigazgatóságnál és Belsőkaty I. felirású táblánál. — Budapest.

Urasági butor Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédloket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmíra szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia Állandó nagy lakberendezés kiállítás! IV. Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77. Fiókzlet nincsen. 26618

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908. április 14-én.

Nemzeti Színház

A SEMLEGESEK
Színmű 3 felvonás, írta Zboray Aladár
Személyek
Özvegy Nyitrai Helvey Lili, Hona, Valentine, Nyírái Vágh Elak, Tordai Kardos

FLORENCI TRAGEDIA

Dráma 1 felvonásban, írta Wilde Özsikar, fordította Pasztor Árpád
Személyek: Bianca, Guido, Simone

Népszínház-Vigopera

A nagymama.
Enekes vizjáték 3 felvonásban
Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Pasztor Árpád

Magyar színház

A berlini Hebbel színház társulatának vendégjátéka.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.
Április hó 1-től új műsor:
SARATOFF
orosz ének és táncsoport

Elsa & Capitain Smith
Glæsser Waldemeer
erőműalványok.

A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban.
Ejjele 12 órától reggeli 5 óráig, a télikerben
Hegedűs Gyula elsősorú cigányzenekara hangversenyes

Kivándorlás fölösleges
Kereset mindenki részére
a legújabb gyorskötőgépeken való kötéssel. Árjegyzéket küld:
Első Magyar Kötőgépgyár
vezérképviseletje,
Epest, Hegedűs Sándor-u. 24. II/35
(ezelőtt: Kemmitzer-utca) Minden háztartásban nélkülözhetetlen!
Képviselek mindenütt kerestetnek.

BUTOR
RÉSZLETFIZETÉSRE
KAPHATÓ
EHRENTREU TESTVEREK
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SAROK)
TELEFON 82-27

Rézbutor
vasbutor, sodronygyapjú, kerti vasbutor és gyermekkosztálymáryaink elsőrendű minőségben legújanyorabb árak mellett
VI., Andrássy-ut 2. SZ. (Fonclère-palota)
Pápai és Náthán
gyárosoknál közvetlenül beszerezhetők. Vidékre képes árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Butor
készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba állandóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.
Nagy Imre lakberendezési vállalata.
Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Most jelent meg!
Polgári iskolai Almanach
1908.
Szerkeszti Huszár Béla.
Cimtára
közül a többek között:
az összes polgári fiú- és leányiskolák tanárainak, és tanárnoinek,
a királyi tanfelügyelők,
a kinevezett iskolalátogatók,
az Országos Polgári Iskolai Egyesület,
az Országos Polgári Iskolai Egyesület köreinek,
a Magyar Tudományos Akadémia,
a Kisfaludy-Társaság,
a Petőfi-Társaság,
a Magyar Földrajzi Társaság,
a Magyar Pedagógiai Társaság,
a Magyar Történelmi Társulat stb. vezetőségének és tisztikarának teljes névsorát.
Ara vászonkötésben 3 korona.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál
BUDAPEST, VI., Andrássy-út 21.
és minden könyvkereskedésben.

Hajón vagy Vasuton

utazóknak miért kell okvetetlenül egy üveg Diana-sósorszeszt magukkal vinni?

- 1. Mert hölgyek, gyermekek, sőt gyakran az uraknál is gyakori az úgynevezet tengeri betegség, mely rendszeren fejfájás, hányinger, szédülés, undorral kezdődik.
2. Mert mindjárt reggel használható szájviznek, fogtisztítónak, tejbördörzsölésnek, hajápolásnak korpa eltüntetéshez.
3. Mert utazás alatt vagy után gyakran fellép a nátha, mely egyszeri felszipantás vagy szaglás után elmúlik.
4. Mert láb, hónalj, kéz vagy lábközötti izzadást azonnal megszüntet és az izzadásból kiáramló kellemetlen bűzt azonnal megszünteti.
5. Mert a mosdóvizbe csepegtethetők belőle, miáltal a mitesszerek eltűnnek, az arczbőr szép tiszta és kellemes illatu lesz.
6. Mert fürdővizbe öntve, az egész test ruganyossá és illatossá válik, izzadásnak sehol nyoma sincs.
7. Mert frissítőleg hat a fejbőr és a homlok bedörzsölése által az egész testre és különösen hűsítőleg hat az egész fejre.
8. Mert a vén csontok kiegyenesednek masszírozás által.

Table with 3 columns: Egy üveg Diana-sósorszesz (40 fillér), Egy nagy üveg Diana-sósorszesz (1.- korona), Egy legnagyobb üveg Diana-sósorszesz (2.- korona).

Postán szétküldi az egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára
Budapest, Károly-körút 5. sz.

A bevásárlásnál arra kell vigyázni, hogy a külső sárga burkolatpápron legyen látható a két szó:

DIANA-sósorszesz.

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17.
SAHARET
utolsó fellépte 15-ikén!
Április 16-tól kezdve
„Lakodalom Japánban“.
Új, nagy kiállításos kallett,
Az előadás kezdete 8 óraker.

FOLIES CAPRICE.
RÉVAY-UTCA 18.
Igazgatók: LEITNER és KELETI | Főrendeső: ROTT SÁNDOR
Az előadás kezdete 8 1/2 óraker.
«DAS KIND VON HEUTE»
Gyermekesze felnőttek számára írta: Satyr. Rendező: Werner Manó.
Ezt megelőzi 9 1/2 óraker.
Az aczékirály vád alatt.

TATRA-MULATÓ
VII., KIRÁLY-UTCA 77.
Igazgatóság: WABITS és GRUNER.
Budapest lezölökölőbb osaládi mulatója.
Ma és mindennap
Teljesen új szenzációs műsor.
Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.
Nemes Lessonn Melta Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottalok (harrakisérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrett. Sugar Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.
Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker.

FRANÇOIS TRANSYLVANIA
SEC

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t.
Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzetőküldés hely: Gara Géza és Tsa drogéria
Epest, VIII., József-körút 78.
Árjegyzéket kérni.

S Z I N H A Z A K

Kedden, 1908. április 14-én

M. Kir. Operaház

Troubadour.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét Szerzette Vardi. Személyek:

Maurico Luna gróf
Leonora Azucena
Fernando Ruiz
Inos Hírnök
Egy cigány

Lunardi Takács
Sebeők Valentinó
Kárpát Juhász
Palóczinó Nápólyi
Budaí

Utána

Táncgyuleg.
Kezdeté 7 órakor.

Vígyszínház

Tatárjárás.

Operett három felvonásban. Írta Bakonyi Károly, zenéjét Gábor Andor versőire írta Kálmán L. Lehonyay tábornok Vendrey Trezka a leánya Riza Lőrnthey Hegedűs Imrédy Mogorócsay Wallenstein Illike Turi

Harmat H. Keleti J. Kornaí B. Sarkadi Komlósy I. Thanyi

Kezdeté fél 8 órakor

Király színház

Adollárkirálynő.

Operett 8 felvonásban. Írták Willner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faragó Jenő. Zenéjét szerzette Fall Leó. Személyek:

John Cauder, Alice, leánya Dick, az unokája, Daisy Gray, unokahúga Ötvös G. Tom, Cauder test. Géiszér Dénes László Schlick Hans báró Labinska Olga, Miss Thomson,

Németh Petrus S. Simai Gáspár Raskó Csapó Szegedi Orley M.

Kezdeté fél 8 órakor

Várszínház

Zárva

Uránia színház

Monte Carló és Riviera

Kezdeté fél 8 órakor

Apolló színház.

(Telefon 68-39.)
Grand National Steeple Chase. Liverpoolban 1908. március 27-én. Az apaí szeretet. Álom a lumpolás után. Skótországi képek.

Nagyanyó mesél.
Elvesztett vasúti jegy. Edingburgh és Glasgow látképe. Angol hadihajók és torpedók. Kőbányák Angliában. Angol matroz-játékok.

A német császár pár és az olasz király találkozása Velencében.
Az előadások d. u. fél 8 órakor kezdődnek.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-16
Rolandkürtje.
Operette. Írta Franc Urbain. Fordította Gábor Andor. Zenéjét szerzette Claude Perrasso. Szereplők: Nyárai, Keleti Juliska, Bárony, Szentirmay, Vörös III, Borosa, Nagy Mariska, Kókényi Ius.

Pénz áll a hához.
Böhözt. Írta Golz. Szereplők: Sarkadi m. V. Nyárai, Nagy Mariska
Angyalika.
Dráma. Írta Szomorú Dezső. Szereplők: Poór Lili, Thanyi Géza, Nyárai, Kardos Honka. Niole Carter a Kabaretben. Írta. Írta: Heltai Jenő. Szereplők: Kardos, Bárony, Pálasthy Marcel, Nagy Mariska, Medgyaszay Vilma, Nyárai, Vörös III, Gyöző magán-számál.

Kezdeté 9 órakor.

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitelesztály megnyílt

a legolcsóbbtól a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál törlesztendő részlete.

A vásárolt zongorák vagy hangszeres értéket egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adósa. A hangszer ára tehát csak annyi, mintha készpénzt venné.

Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepén.
Budapest, Király-utca 58. szám.
Prospektus és árjegyzék minden hangszerrel külön díjmentesen.

Legszebb husvéti tojás!

Egy óriási gramfon, melyet 16 forint készpénzért adok, vagy szállítók utánvételével, ugyanezen gép ára részletfizetéssel 50 frt.

Magyarország legnagyobb fonográf-áruháza. Rendkívül nagy választék a világhírű párisi Pathé és londoni "Columbia" hengerekből. Árjegyzék gramfonokról, fonográfokról, lemezek és hengerekről ingyen.

Friss Gyula utóda
Havas Simon, Bpest,
IV. ker., Ferenciek-tere 3.
(Az udvarban jobbra.)

Magyar királyi Államvasutak.
81728/CIIa. 908. szám.

Új személydijszabás életbeléptetése.

A Körmond-Nemetújvári h. é. vasuton f. évi június hó 1-től új személydijszabás lép életbe, mely által a menetdíjak részben némileg felemeltek.

Az új személydijszabás, melylyel ezen vasuton a megnyitás napján életbe léptetett díjszabás érvényen kívül helyezték, a magyar királyi államvasutak díjszabáselárusító irodájában (Budapest, VI., Csengery-utca 38. szám) 20 fillérért kapható.

Budapest, 1908. évi április hó 2-án.
Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Elősvények

Gleditschia csemete.

Koronatűvis, Krisztustűvis vagy Thakéslepényia. Igen erős, ágas nagy tövisekkel, rajta sem ember sem állat, még apró malacok sem hatolhatnak át. Ezer csemete elég 50 méter hosszú kerítés örökítéséhez. Kétéves erős csemete ára ezrónként 12 korona. Különösen válogatott, földfeletti része méternél magasabb, nagy kifejlett tövisű ezre 18 korona. Ültetni még május közepéig is lehet és biztosan fakad. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott nyomtatott útítési és kezelési utasítás mellékeltek ingyen.

Szőlőlugas. Minden háznál elmaradhatatlan, egy-egy tő 200-300 fűrtöt terem, neveléséhez tudomány nem kell. Ehhez alkalmas megválasztott fajok kellenek, melyek árjegyzékemben képekben láthatók.

Szőlőoltványok
bor- és csemegefaj, szigorúan válogatott tökéletes forradású és fajtisza, mintegy 60,000 darab mérsékelt áron még kapható.

Delaware borból egy üveg kostoló csomagolással egy korona.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos
NAGYKÁGYA u. p. KÖLY.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál

HATSCHEK N.

Osakis; Budapest, Károly-körút 8.
ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Telefon 56-18.

Kérem! Ne tévedjen! Gyeljen a cégre Lukács Gyula férfi-szabó Károly-körút 16

Tiszti gallérok! nagy választékban

Oltöny	26 K
Bedingot oltöny	60 "
Smoking oltöny	40 "
Felöltő	24 "
Nadrág	10 "
Divatmellény	6 "
Fü felöltő	18 "
" oltöny	18 "
Gallér	12 "

Fü- és gyermekruhák dus választékban

Budapesti (Bonbonliére) CABARET Teréz-körút 88. Telefon 52-88.

Minden este 9^{1/2}-től 12 óráig nagy előadás!
a rendkívüli sikerű áprilisi műsor!

Három bohózat! Husz cabaret szám! Hat színpadi tréfa!
Nagy Endre, Fereny Károly, Z. Molnár László, Szász Ilona Szécsi Magda, Fábán Kornélia, Kepl Jolán Balogh Bőske, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kőváry.

Jegyek: Bárd: Kossuth Lajos-u. 4. és Andrássy-ut 2. Zipszer és Könyg: Andrássy-ut 4. Cabaret-pénztár: Teréz-körút 88.

VILLAND nagy czirkusza a TATTERSALBAN.
TESTVÉREK Telefon 51-95.

Ma és minden este 8 órakor:
nagy diszelőadás

Szenzációs műsor. A legelső művészek és művésznők. Jegyek kaphatók: SOPRONI-nagyúrszde Rákóczi-ut 1. és a cirkusz-pénztárnál.

Ünnep és vasárnap 2 nagy diszelőadás d. u. 4 és esti 8-kor.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő és felszerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója. — **MACHER REZSŐ** sportüzlete. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám. (Az udvarban)

Nászajándékok
jubileumra dísz tárgyak, evő-eszközök, műipari eszkek

részletfizetésre
is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN
műtörás ékszer-telepén

Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.
Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

HETI MŰSOR:

Április	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Várszínház (Vig-Opera)	Uránia színház	Vár Színház	Apolló színház
15 Szerda	A félisten	—	A tanítónő	A dollárkirálynő	Három feleség	Liebe	—	A szírenek hazáj.
16 Csütörtök	Az ember trag.	—	Tatárjárás	A dollárkirálynő	Három feleség	Frau Warren's Gewerbe	—	Az éjjeli nap ország.
17 Péntek	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Szombat	—	—	—	A dollárkirálynő	—	A császár katonái	—	—
19 Vasárnap	d. u. este	Az aranyember	Faust	Tatárjárás	Várasszecege	A sarga csisko	Az attusa apja.	Az élet komédiaja.
		A félisten	A tanítónő	A dollárkirálynő	A nagymama	Gretchen	—	A táncz.

Bad Hall Felső-Ausztria Legrégibb elsőrangú jód-lápfürdő.

Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Fénylázos fürdők és legmodernebb gyógyhatányok, massage, hidegvizgyógyintézet, villamos leny- és kabinfürdők, inhalatio a legújabb rendszerben, pompás fekvés az Alpeselek előhegyei között, terjedelmes park, gyógyzene, koncertek, balok stb. — Elegáns szállodák és magánlakások, penziók felnőttek és gyermekek részére. — A kromsthal és Steyrthali vasút állomása Bécestől Steyr-en vagy Linzen át (közvetlen kocsi) 6 óra, Passautól és Saizburgtól (via Wels-Unterruhr 3 és fél órányira. **OSZ. GYÓGYINTÉZET** — Felvilágosítást és pro- **kezelősege BAD HALL.** spektust készséggel küld az

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett garda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs

nemi betegséget

(hugycsőfolyást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiul gyengeség

még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszer.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállóval szemben.)

Ájtáró ház. — Bejárati a lépcsőnél. — Külön várószobák.

Titkos betegségek.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapotot csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a neki életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magas tiszti hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos specialista országos hírv. intézete (Budapest, VII., Rákóczi) (Kerepesi)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, húgycsőhólyag-, ideg- és háterincsbajokat, az érfertőzés és szifilistóbbajait, magömlést, elgyengült férfierőt, (impotenciát) kezdődő elmezavart, aranyeret, sérveket, vérbajokat, börtbetegeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármely oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelekre kimerítő választ (a levélbe csak válaszbélyegyet kell mellékelni.) A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.

BIZTOS gyógyulást keresőknek

amelyik bármily
nemi betegségben szenvednek,

mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkítések, vizelési zavarok, éjjeli magömlések, sebék és bujakóros bántalmak (syphillist, az érfertőzés utóbbiaknál fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármily börtbetegek stb. nőknél lebérlőlyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjánál fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírv. és a legrégibb, 82 éve leannáló rendelt. intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgycső és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsőfűzők segítségével.

Vidékiek levelekre kimerítő választ és szabványú tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Az új tavaszi árjegyzék megjelent!

Kivanatra ingyen.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
NEUMANN M.
FÉRFI-, FIÚ-, GYERMEK- ÉS
LEÁNYKA-RUHÁK TELEPE
BUDAPEST
MUZEUM-KÖRÜT 1. ÉS 3. SZÁM.

A legelőnyösebb részletfizetésre
**zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt**

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csakis

Reményi nagy magyar hangszertelepen.

Prospektus és árjegyzék ingyen.

Budapest, Király-u. 58. szám.

Reményi nagy magyar hangszertelepen.

Pontos és legjobb
ÓRÁK
5 évi jótállás mellett.
Arany és ezüst ékszerek, óvó-
eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.
Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.
Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.
POLGÁR KÁLMÁN
műtörés
Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenféle kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881

Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből

: Költségvetés díjmentes. 1

A dísz tessek egyeni.

VALÓ.

di francia különleges gésségek (óvszer) csakis

P. BERGUERANPILS leg híresebb párizsi gyárosról legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

0 csász. és Apost. kir. Felsőnek legfelső elhatározása folytán.

XXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.500 nyereményt tartalmaz készpénzben 513.590 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséről a csász. kir. lottófelügyelő kezelskodik. A husz víszarvonhatlanul 1908. május 14-én fog megtartani. Egy sorsjegynek ára 4 korona. A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordero Zollamissstrasse 7. sz. a., továbbá a lottófelügyelő-
deákban, dohányüzletekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyeket részre ingyen adnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldö-
nek szét. A csász. kir. lottófelügyelői igazgatóóság (államsorsjátékok osztálya.)

Szabott gyári árak!

Nászajándék tárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékszerész

Nagy raktár: Gyémánt és brilliáns-butonok, gyűrűk, melltűk és más nemeskőárakból.

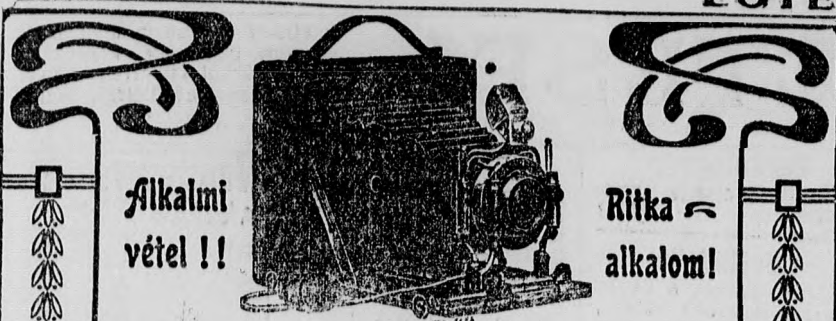
Saját gyártmány! Indemenné arany és drágakő árak

Saját gyártmány! Ékszer átalakítások. Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róser Bazár.

Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás

Alkalmi
vétel !!

Ritka
alkalom!

Üzlethelyiségünk megváltoztatása miatt

Fényképező-készülékek és felszerelési kellékek

mélyen leszállított áron
kaphatók
készpénz vagy részletfizetés
ellenében.

Fényképezők ne mulasszák
el üzlethelyiségünket felkeresni.

Aufrecht és Goldschmied

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur Ónagyméltósága 22020/908. számú rendelete folytán Szilágyi telepés községben a f. évben emelendő és legkésőbb a f. évi szeptember hó 20-ig teljesen befejezendő 71 telepés ház építési munkáinak biztosítására a m. kir. gazdasági műszaki hivatalban (V., Vécsey-utca 3. sz. IV. em.) f. évi április hó 30-án nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Ajánlatok munkanemenként, illetve munkacsoportonként teendők és pedig:

1. Föld-, kőműves-, elhelyező-, ács- és cserépfedő-munkára a fa és elszigetelő lemez kivételével anyaggal együtt.
2. Asztalos-, lakatos-, mázó- és üveges-munkára minden anyaggal.
3. Az ácsmunkákhoz szükséges faanyagra.
4. Elszigetelő asphalt lemezekre.

Az ajánlat és az ajánlati költségvetés csakis eredeti úrlapon állítható ki.
Az ajánlatban az ajánlati végösszeg számokkal és betűkkel irandó.
Az ajánlatban az ajánlati összeg 5%-nak megfelelő bánatpénznek valamely állampénztárnál történt letételét igazoló pénztári nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó.

Az ajánlatban készpénzt, vagy értékpapírt csatolni nem szabad. Egy borítékban több munkanemre, illetve munkacsoportra ajánlat nem tehető.

Jogosult versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy lepecsételt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat legkésőbb f. évi április hó 28-án délután 11 óráig fentnevezett hivatalhoz nyújtsák be, ahol ugyanaz nap déli 12 órakor fognak felbontatni.

A fenti kikötéseknek meg nem felelő, vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter Ur Ónagyméltósága a beérkezett ajánlatok közül szabadon választ, s fenntartja a jogot esetleg az összes ajánlatokat mellőzni.

A vonatkozó tervek és szerződés tervezet, valamint vállalati általános és részletes feltételek a fenti hivatalnál és az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál, a rendes hivatalos órák alatt betekinthetők, ugyanígy szerezhetők be díjtalanul az ajánlati és költségvetési úrlapok.

Budapest, 1908. évi április hó 9-én.

M. kir. gazdasági műszaki hivatal

Bola Mihály s. k.

kir. tanácsos, min. oszt. tanácsos.

Budapesti közuti vaspálya társaság.

Hirdetmény.

A Budapesti közuti vaspálya társaság

XLIII-ik rendes közgyűlése

f. évi április hó 29-én délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor

a társaság igazgatósági épületében Budapesten, V., Lipót-körut 22. szám alatt fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentésének előterjesztése és erre vonatkozó határozat; előterjesztése az 1907. évi zárszámadásnak és mérlegnek és a felügyelő-bizottság jelentésének s ezekre vonatkozó határozat; az osztalék megállapítása, határozat a felmentvény megadása tárgyában.

2. Előterjesztés és határozathozatal a X. és XI. engedélykirati függelékben engedélyezett építési és üzletberendezési költségeknek kötvények által való fedezése tárgyában.

3. Részvényesek által beadott következő indítványok: a) az alapszabályok 29., (28.), 57. és 58. §§-ainak módosítása tárgyában, b) az alapszabályok 13., 15., 20., 24., 27. és 40. §§-ainak módosítása, valamint a munkák és anyagok mikénti beszerzése tárgyában, c) a Budapesti helyi érdekű vasutak részvénytársaság, a Budapestvidéki vasút részvénytársaság és a Budapest-Ujpest-Rákospatotai vasút részvénytársaság zárszámadásainak egy rendkívüli közgyűlés elé való terjesztése tárgyában.

4. A választmány megválasztása.

Szavazati jogot adnak a társaság közgyűlésein (alapszabályok 15. és 20. §§.) egyaránt a társaság részvényei és illetőleg élvezeti jegyei, ha legalább négy nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letétmenyestetnek; 20 darab részvény, vagy élvezeti jegy után egy szavazat gyakorolható, oly megszorítással azonban, hogy 50 szavazatnál többet egy részvényes sem gyakorolhat sem saját nevében, sem pedig megbízásból.

Felhívtnak tehát a t. c. részvényes urak, kik a jelen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, miszerint címleteiket, a szelvényekkel együtt, beleértve a folyó év május hó 1-én lejárt is, szám- és névjegyzék kíséretében bezárólag folyó évi április hó 25-ig az igazgatóságnál (V., Lipót-körut 22. sz.) hétköznapon, vasár- és ünnepnapon egyaránt délután 9-12 óra között, térítvény mellett, letenni méltóztassanak, hol a szavazási igazolványokkal egyidejűleg az előterjesztendő zárszámla és mérleg, valamint a felügyelő-bizottság jelentése is átvehető lesz.

A letétbe szükséges nyomtatványok a társaság pénzügyi szakosztályában díjmentesen kaphatók.
Budapest, 1908 április 7.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

2 hirdetés rovásban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

2 hirdetés rovásban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók...

Fényképezőgép, alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera...

A valódi gyöngy szilvrium kellemes ízű és jóságára felülmúlhatatlan...

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítését...

Gyümölcsfa díszfa és rózsaszárgyűzőkkel ingyen szolgálunk...

Gépezéseket cséplés idejére ugyiszintén gazdasági személynél...

Csemege-sajt, 5 kiló, bérmentve, bármely állomásra...

Ugyőröknek biztos megjelölést nyújtunk általában barkinek...

Árverési butor, szőnyeg, csillár-raktárat olcsón elárulom...

BUTOR árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garzon szobák...

Jogi, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra...

Zálogcédulákat, briliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt...

15 forintért tiszta gyapuzsövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny...

Polgáriskolai gymnáziumi és bármely más magánvizsgára...

Sodronykerítéseket bámulatos olcsón készít Heizler és Társa...

Ugyőrök, a kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek eladásával...

Építkezéseket! Gyárak lakóházak tervezését, felépítését...

Modern urasági butorok alkalmi vétel és eladása háló-, ebédlő-, szalónuriszoba...

Székesfővárosi tanító, okleveles tanár, szakképzett gyermekpszichológus...

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőttel, málna, szamóca...

20,000 rózsza magas törzű kapható. Árjegyzék bérmentve...

A nemi kérdés és a társadalom Irta Fényes László. Tartalom: I. Bevezetés...

Régi ezüsttárgyak és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut...

Urasági butorokat, szőnyeget, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok...

Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy masfajta háló, ebédlő, nriszoba és szalónbutorokban...

Parketagyár Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Révfülpön a Balatonparton, a Lenke nyaraló két szoba, konyha, veranda, éléskamra...

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire...

Lakást, üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni...

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással, kapuvasrácsok, kerkerítések, keramillapok...

Kelemen Mór, épület-bontás vállalkozás Budapest, Nador-u. 72-74. Vioók üzlet Sziget-ut. 2.

Csemegealma 1000 nemes fajalma és 6000 óriás birsalma postakosárként 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Házilag főzött barack lekvár 2.40 kor. Kétféle birsalmasajt 2 kor. Csokorédes szilvalé 1.40 K. kilója...

Telt kebel. Telt kebel két hónap alatt Pilules Orientales

Webster Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 Kevinczy-utca sarok.

30 forint. Varrógépek egy új valódi császári Singer varrógép szakszerkesztéssel 5 évi jótállással csak a SINGER A. műegépszéknél Budapest, földszint Akácia-utca 55. Mindenféle varrógépek javítását legújatosabb árban elvállalunk. Árjegyzék ingyen.

Nem kell már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garynczia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

Melyik nemesszivű üzletlajdoson vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves léli kezű fiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett Czim: Hauzer Kálmán. Budapest, IX., Szevetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

1000 családnak azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 2766-

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított, briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám, Izabella-utcasarkán

Fenyőborovicska (Tuniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem. 26973

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalónberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezésel rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitárak eladása és vétel.

Webster Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 Kevinczy-utca sarok.

Polgári draki Pontos kiszolgálás! Kitiűő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zeliszka János angol úri szabóterem BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em. Állandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Rekedtség biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle csukorka, 60 fillérért mindenképp kapható 7214

Veresáfonyabefőtt BARTA-féle, 5 kilós postakosárként 6.- korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesem. 86972

Lakást, bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, állandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítettük elő a legrovidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójoghól speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere utáni igen osekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

30 korona finom szövetből divatos férfiöltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Haza! verseny-szabóság” Budapest, VII., Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre mintát bérmentve.